@01A ྅།། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཞུགས་སོ། །

@01A ྅།། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་

སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་གཏེར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོག་པའི་མིག །ཐུབ་དབང་སྲས་བའི་ཉི་མས་རྣག་ཏུ་སྐྱོངས། །རབ་

འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དུ་ཟབ་མོའི་གནས། །ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཀུན་ནས་སྒྲོག་ལ་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་རྣག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས། །དེས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་

པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཙུད། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལམ། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་ཀུན་སྒྲུབ་ལ། །སྣོང་ནས་འདུད་དོ་བཙུ་བའི་ལྷགས་ཀྱུས་ཟུངས། །མགོན་དེའི་

གདམས་པས་གོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས་

ནས། །ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་གང་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་པའི། །ལེགས་ལམ་སྟོན་པའི་གཏམ་ལ་དབང་འབྱོར་པ། །དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བླུབ་ཅིང་། །འཕགས་

པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་མཛད། །བླུབ་པའི་རིག་འཛིན་གནས་སུ་གཤེགས་བྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་འགྲུས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཕྱ་ལ་རྟོགས་དཀའ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཀློ་སྒྲོན་ལྟུགས་

@02A ཞེས། །ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གནད། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས། །ཞི་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཀློ་སྒྲོན་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་བླུབ་པའི་

མཐའ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་

གྱིས་བཀལ་བ་ཉིད། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གནད་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར། །དེ་མེད་བློ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། །ཕྱོགས་འདིར་ལུགས་དེ་འཆད་འདོད་ཕལ་མོ་ཆེས། །ངའང་པའི་དྲི་

མས་སྨགས་པ་བསལ་ཕྱིར་དང་། །གཞན་

ཀྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་ཡོངས་དག་ཟཱད་པ་ཡིས། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེར་ཟཱད་པ་བྱ། །འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དོན་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་

པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་མ་སྟྲ་མ་ཀ་

ཞ་བ་ཏྲ་ར་ནྟ་མའོ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་པར་རྩ་ཤེ་ཁྲངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས། ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལ་བྱའི། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་། དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །མ་སྟྲ་མ་

ཀའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བརྩམས་

@02B ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ཡང་བཤད་པས། དབུ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་

འདིས་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞེག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པས། བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོ་ནས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས།

ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་

བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དེས་པ་

བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས་བརྗེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཞེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྣ་ཞེ་དང་། ཚིག་གསལ་

@03A ཱྀ།། །དུ་མི་རྒྱས་པ་འདིར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྗེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣ་ཞེའི་དོན་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི། གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ །རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་དབུ་མ་ལ་

འཇུག་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ། ཤེན་ཏུ་ཟབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཅིང་། རྣ་ཞེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་

གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཆོས་

མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག

གིས་ཁ་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། དེ་སྐོང་བ་ལ་སོ་སྐྱེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སྤྲོབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་དང་། ས་སྟ་པ་དང་བྲུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་

གཏན་གྱི་ངོ་བ་ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག

@03B མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་དྲན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གི་དོན་གོ་བར་སྣུ་ལ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། གཞུང་འདི་དོན་དི་པའི་ཚོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་བཀས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་

པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བསྟན་

བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོད་བའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྣོམ་པར་བཞེད་པ་

རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གཞུང་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

@04A ཞེས། །དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བརྩེ་རར་བསྟམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ། སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་

བསྟོད་བར་འོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྣོང་རྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་

གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འཕྲུངས་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས།

བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་

ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱོན་མེད་དེ་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དཔེར་ན། སྐམ་ལས་

སྐྱེས་པའི་པད་མ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྤ་བ་ཀ་ནི་ཐོས་སྒྲོགས་ལ་ཡང་འཛིན་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་སངས་རྒྱས་

སུ་བགྲོད་པའི་ལམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་

@04B ལས་ཐོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་དེ་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་ལ་སྨྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བླུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྟན་པར་བགྱི། །

བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྤྲུ་ཡང་རབ་ཀུ་བརྟེད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་ཐོས་སྨྲོགས་ཀྱི་དོན་

དངོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཤར་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤྲུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྤྲུ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་

འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས། གདུལ་བྱ་ལ་སྨྲོག་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དོ་ལམ་དེ་སྨྲོག་པ་

བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་རང་

གིས་མི་སྣང་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་འབྱེད་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་ཚར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་གསུམ་

ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཏ་ཀྲ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་དུ་ཆུད་པ་ལའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་གཅིག་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རང་

@05A ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྲུར་རོ། །སྒྲིབ་བྱང་ཆུབ་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྒྲུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཚམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲ་ནི་པད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་

འཇུག་པར་བཞད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྒྲུར་མི་དགོས་སོ། །འབྲིང་གི་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐུན་པར་

བྱིས། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཛུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འབྲིང་པོའོ། །ཁ་

ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པར་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལྟག་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་

ཡང་བསྒལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྤྲིད་མི་རུས་པ་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་

སྒྲ་ཙམ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོག་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག

@05B པའི་གཙོ་བོ་ནི། འགྲོལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོག་ཡིན་པས། ཞེས་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་མ་ལོག་པར་སྟན་པའི་ཐབས་ཀྱིས།

འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཚང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དོན་དེ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ནི་ཆོག་ཐལ་པའོ། །འདི་ཡང་ཆོག་ཀྱི་སྐད་དོད་སོ་བྷ་ར་ལ་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྡོད་

པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དབུ་བཙོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་རུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་དབུ་བཙོམ་ཐོབ་པ་དང་

ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ་རང་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཐུབ་པའི་སྒྲ་ནི་ཉན་རང་དབུ་བཙོམ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མིན་པས་སངས་རྒྱས་

ཉིད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་

ལས་ཀྱང་གོང་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བརྙེས་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་མངའ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་དབང་དེ་རྣམས་ལས་ཉན་རང་རྣམས་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཐུབ་དབང་གིས་

ཉན་རང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་ལ། ཚུལ་དེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་སྒོམ་

@06A ཞེས། །པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་བུ་གང་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་

མང་པོས་སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་ཐོས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་དག་གིས་

སྤྱན་པས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་

བྱས་པས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག །སྟོན་པས། རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མ་ཁས་པ་བྱུང་ཡང་། ཆོས་ཐོས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་

དེ་ཁོ་ན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྡུང་འདས་མི་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་པ་པོས། སྲོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་ལས་སོག་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱོང་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ངེས་པར་སྐྱོང་བ་ལྟར། ཚེ་

འདིར་སྡུང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་སྡུང་འདས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཉན་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་བྱས་པས། འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཞད་པ་ནི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསམས་ནས་བཞད་

པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྡུ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་

བཞེན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་

@06B མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པར་གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གོ་

འཕང་མ་ཐོབ་པ་སྣང་བས། རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ཐྱོན་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་

རིགས་པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན། ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་སྦྱོན་པར་འཆད་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཝཱཌ་པ་སྟེ། ཐུབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས། དོགས་

པ་གཅད་དགོས་པ་མ་བཅད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བལྟམས་ཤེ་ན། རྟོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲེལ་པ་ཡིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ།

དཔེར་ན་བྱའི་ཕ་ནི་བྱ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གནས་

@07A ཞེས། །སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད། སྟོན་སྤོང་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བརྒྱུད་པའི་ཉིར་

ལེན་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐོར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཛུག་པ་ལས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆེས་

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་དུ་བཙུག་པར་མདོ་སྡེ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ སངས་རྒྱས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པའི་སྐོར་ནས། སངས་

རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་སྣུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨོས་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པ་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་ བཟློག་ནས་སྨོ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བརྩད་པ་ལ། བྱང་

སེམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་

དགོས་པ་མ་བསྟན་པར། བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་

@07B འཁྲུངས་པར་སྣང་པ་མ་རིག་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ལ་ཡང་དུ་དོགས་པ་སྤྲ་མ་སྐྱེ་བས། དོགས་པ་དེ་མི་ཚེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ འཁྲུངས་པར་རྟ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་པོའི་སྐབས་

སུ་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཟཁད་པ་ན། བྱང་སེམས་དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡས་བྱང་སེམས་དེ་མིན་པར་ཤེས་ པས། དེ་ལ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ཁ་ལ་ཡིན། ཡང་

བདག་ཅཱ་གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་གསར་དུ་བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་དེའི་སྡས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས། སངས་རྒྱས་དེ་འཁྲུངས་པ་མིན་པས་རྟོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་དེ་ གཉིས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པའི་རྟོད་པར། འབྲེལ་པས་ལན་བཏབ་

པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས། དེ་ལྟར་ནའང་འདི་ལ་ཡང་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་དོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལ་བསྟན་པ་

པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རེ། །བསྟན་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཆེས་བརྨིད་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པར་བརྩོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་

བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཤཱཀྱས་ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་ཤིང་གི་རྩུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་ལ་

སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་། ཤིང་གི་ལོ་མ་གཞོན་པ་འཇམ་པོའི་

@08A ཞེས། །གནས་སྐབས་སུ། ལྷག་པར་ཡང་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་བྱུང་བའི་རྩུ་གུ་བྱང་སེམས་ལས་དང་

པོ་པ་ལ་ཡང་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱས་ཏེ། འབད་

པ་ཆེན་པོས་བསྐྱང་བར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་བསྟན་པ་གསུང་བའི་དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་

ལ་ངེས་པར་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག

བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་ལྡང་གིས་བསྟུབས་ལ། རྒྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་བསྟུབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་རང་གཉིས་དང་།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་འདིར་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་

ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་

@08B པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཉན་ཏང་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་གཉིས་

ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། སྣོང་རྗེ་ལ་ཐུགཔར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྣོང་རྗེ་ལ་ཐུགཔ་ནི་ལོག་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉན་ཏང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་དང་། ཐུབ་དབང་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འཕྲུངས་

ན། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཚད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོང་རྗེའི་སེམས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐུགཔ་རང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ནི། རྒྱལ་

སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ནི། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པར་བདག

གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྟུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་བར་སྩར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །

@09A ྈ།། །དེས་ན་འགྲེལ་པར་སྨིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་

བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བ་ནས་མེད་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཚཊད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་ལྡན་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་

པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཇུག་པ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྐྱིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་

ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོ། །ལུང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བར་བརྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྩ་བ་ནི་དང་པོའི་དོན་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་གཅོ་བོའི་རྒྱུ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་

ཀྱི་གཅོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་སྟོན་པ་འདི་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ན། བྱང་སེམས་གང་

ལས་འབྲེལ་ཞེས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་

@09B སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མི་རུང་བས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་གང་གི་རྒྱུ་བཞག་བའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱུ་འཇོག་པ་མི་

འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་

ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་ན་ནི་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཞད་པ་དང་། སྨན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་

ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཞད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཇི་སྐད་བཞད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟར་བཀོད་

པའི་སྒོམ་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་དུ་འགྱོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་

པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྨོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱང་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་སྐྱོང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་སྐྱོང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ནི། ཚིག་རྗེས་འབྱངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བྱང་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་

@10A ཞེས། །བརྟེན་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་འཁྱལ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་བར་ཆད་སྐྱེས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱང་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྟག་བསམ་བསྟུལ་བ་ལས་

ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་སྡོམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་ནས།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་

འཚང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟློ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་མིན་གྱི། འགྲེལ་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ཟཱཊ་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པ་ནི་

ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་ཟློ་ཞེས་པས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་

ནས་སྟོང་རྗེ་གཅོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་བཙེ་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་མར་སྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བས་བོན་དང་ནི་འདྲ་ལ། བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྨིལ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་

ཞིང་། ཐ་མར་གདུལ་བྱས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ། འབྲས་བུས་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་ཞབས་བདག་གིས་ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་

སེམས་དང་དེའི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་རམ།

@10B བསྟན་བཅོས་རྩོམ་བའི་ཐོག་མར་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་ད་གཟོད་བསྟོད་པ་མིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྒྲུན་པ་ལ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དེ། །ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་ལོ་ཏོག

ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་གསུམ། སོ་སོ་བར་སོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ལ་སྐྱེ་རྒོད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྐྱེ་

རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་

བྱའོ་སྙམ་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས། བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཅི་ནས་

ཀུང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ངེས་

པར་བསྒྲིད་དོ། །དེ་འདྲ་པའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོར་ན་མི་འབྱུབ་པར་མཐོང་ནས། ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཛུགས་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ཀྱི་ས་

བོན་ནི་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྐྱེ་རྩེ་སྟོན་བཅུ་སྤྱོད་ཀུན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཞིད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། ཅེས་སྐྱེ་རྩེ་སྟོན་དུ་བཀྲང་

@11A ཞེས། །ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། །བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་རྩེའི་ས་བོན་

གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ཐོག་མར་བསྒྲིད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་རྩེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བཏུས་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཡངས་པ་མ་

བསགས་པ་འདི། དེས་པར་ཉན་རང་གང་རུང་གི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་

པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། སྐྱེ་རྒྱལ་ཆུས་ཡང་ཡང་བཅུས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུའི་སར་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་བརྒྱོག་སྟེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་

ལྟར་ན་གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བཀླ་བས་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ཡིད་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞེག་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཅིག་སྐྱེ་ཐག་པ་ནས་བསྟེད་པ་དང་།

སེམས་བསྟེད་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་ནས་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་

ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་

@11B ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཉེ་བདག

གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟའི་སྡུ་རོལ་ཏུ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྣམ་ནས། ང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དུ་སྡུ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡིར་

འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་སྡུ་དེ་མིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་བདག་གིའོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཚགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཅོ་ཆུན་གྱི་འཕྲལ་འཁོར་འཕྲན་པ་སྡུ་འཁོར་

བ་ལྟར། རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ་སྨིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་

ཇོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་དང་འདྲ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་ན། དེ་ལ་སེམས་

ཅན་དང་ཇོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་འདྲ་བ་པོ་དང་འདྲ་ཡུལ་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་འོ། །འདྲ་ཚུལ་ནི་དཔེ་ལ་ཐག་པས་བསྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དོན་

ལའང་དེ་ཡོད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ན། ཁྱད་པར་དང་པ་ནི་

བསྡུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྟམས་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་ལྟ་ལ་ཡང་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཕོར་བསྐོར་

མཁན་དང་འདྲ་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྒྲིད་པ་ལ་རབ་ལས་

@12A ཞེས། །པར་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་རྩེ་ནས། མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཟད་པར་བར་སྐབས་མེད་པར་འཕྱིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐུར་དུ་ངན་

འགྲོར་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲོ་

ཞིང་གྲུབ་དུ་བའི་འགྲོར་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་དྲང་བར་བྱ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པའི་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་དེས་པར་མི་རུས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱོད་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་བསྟལ་དང་། འཇུར་བའི་སྤྱོད་བསྟལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟལ་གྱིས་གཅོག་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཟོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་མོའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ །

འདིར་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེད་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྔར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེད་དགོས་པར་བསྟན་

ཀྱང་། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སྟོང་ཉིད་སྟེད་ཚུལ་སྔར་མ་བསྟན་བས། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་བར་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས། སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་

དུ་བཅུག་ན། ཤེན་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བའི་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་ན། སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་འདིར། མི་འཁོར་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་

ཀུང་མེད་པར་རོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་

@12B མོངས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམ་ཐག་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འབད་ནི་དགོས་

པར་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པས་དཀའ་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྟུལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། ཕྱག་སེན་གྱི་

རྩ་མོས་བཞེས་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་གི་དུས་སུ་ཡང་ཚར་གཞན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆུའི་

གཉིན་མ་ལྟ་བུས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མནར་བ་རྣམས་སེམས་པའོ། །འདི་ཡང་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། ཡིད་ལ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པ་ཅིག་གིས།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡིང་དུ་བསམས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག

བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་འོང་མེད་པས། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་རང་སྡིང་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོན་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཁོར་བར་སྡུག་ཀུན་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསྒོམས་

པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱེན་ནམ། ཁོག་གཞན་ཅིག་དགོས་སྙམ་ན། འདི་ན་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་ན་མི་བཟོད་པ་མེད་ཀྱི་སྡིང་དུ་དགའ་བ་དང་། ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་
སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་བ་ན། ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་

@13A ཞེས། །རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པས་ལན་ལ། གཉིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཚབས་ཇེ་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་
ཤུགས་དྲག་པར་སྣང་བས། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་

ལ་ཞངས་པའི་ཡིད་འོང་སྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོའོ། །ཡིད་འོང་ཐབས་གང་གིས་སྐྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་ལུགས་གཉིས་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་བའི་ཞལས་

ཀྱིས་བཞེ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་

པ་ནས། ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་པ་བསམས་ན། དེ་རྣམས་བསླུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཚོང་བར་མཆོང་པར་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙཱ་ནྡ་ལ་ཤྲི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་

གཉིས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་དང་། འཚོང་བ་ན་མནར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་བ་ལ་འབད་པ་དེ་དག་གིས་

ནི། རྒྱ་བས་མཆོད་བརྗོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཛད་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེའི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ནི། ནེ་ཙོའི་འདོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེར་འགྲོ་

ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་

གཉིས་སྟོས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣྱང་གིས་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་

@13B ལྟར་གཡོ་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །ཞེས་པ་དང་སྨྲར་བ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་ལྟར། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་

གྱུབ་པར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྨྲར་བ་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་གསུངས་པ་

ནི། དམིགས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་རྣྱང་ཤིན་ཏུ་དག་པོ་མིན་པས། ཆུའི་ཆ་ཤས་བརླན་པས་ཁྲབ་པའི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་ གཟུགས་བརྙན། གཟུགས་བརྙན་ལས་སྣང་དམིགས་

པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། ཉིན་རེ་རེ་འཇིག་པ་རྒྱ་བ་རང་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ཆུལ་དེ་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་

མི་རྟག་པ་དང་། གང་དུ་སྣང་བའི་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྣོང་རྩེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་འཇིག་ལྟའི་མཚོར་དེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་འབབ་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་

ནང་ན་གནས་པ། ནམ་ཁའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཡས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྣུག་བསྡུལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་

@14A ཞེས། །རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཚོར་བར་འགྱུམས་པའི་ཚུལ་བསམས་པ་ལས་སྐྱེ་སྟེ་སྡུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་

མ་རིག་པ་ལོག་སུ་བཤད་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་འདྲེན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་པར་སྣོང་རྩེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་

འབྲེད་པར་གསུངས་པས། གསུམ་གའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་

ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཡང་འདུ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་བྱང་ཞེས་གསུངས་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་གཡོ་བཞེས་གསུངས་པས།

སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་བློ་ངོར་ཁེགས་པས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་དེས་པར་རྟུས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་

ནི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྲོ་བས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་

པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རང་རྒྱུ་

@14B ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་

པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེང་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཏ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བརྟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་

བདེན་མེད་དོ། །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །བོད་ཀྱི་ཀྱི་ཀ་བྱེད་མང་པོས་སྐྱེང་རྗེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

སྣང་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྐྱེང་རྗེ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བ་ནི། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྐྱེང་རྗེ་

གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྨུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སྐྱེ་རྒྱ་གཅིག་ལ་འཇོག་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་རྒྱའི་དམིགས་

པར་འཇོག་པ་ལ། སྐྱེ་རྒྱ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྣོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅིག་

དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་རྒྱས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །རྫ་

@15A ཞེས། །འབྲེལ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་རྒྱ་མ་གཉིས་ལ་སྣར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྐྱེ་རྒྱ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་

གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཅི་

ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྡུའི་མིང་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་རྒྱ་དང་པོ་འདིས་རྟག་གཅིག་

རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པར་འདོད་པ་

ནི། མི་རིགས་པར་སྣང་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོད་རྗེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟགཀ་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། སྟར་བཤད་

པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོད་རྗེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་རྣག་པར་འཛོན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྡུན་ཕྱྲངས་ནས། མི་རྣག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དམིགས་པར་

འཛོག་རེས་ཀྱིས་མི་རྣག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པ་དུ་མ་ཞེག་འོང་ལ། བྱམ་པ་མི་རྣག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དམིགས་པར་འཛོག་རེས་ཀྱིས་རྣག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་པར་མི་

འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་སྣོད་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

པས། ཉན་རང་གི་སྣོང་རྩེ་དང་ཁྲུད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་འདྲ་བའི་

@15B སྣོང་རྩེ་རྣམས་བསྒྲིད་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣོང་རྩེ་ནི། ཐོག་མའི་སྣོང་རྩེ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྣོང་རྩེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདི་རྣམས་སུ་འབྱེལ་པས་སྣོང་རྩེ་སྐྱེད་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཡམ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱུར་པའི་སྣོང་རྩེ་དེ་ལ་སྣོང་རྩེ་གསུམ་

གཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཆོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས། སེམས་ཅན་བསྒྲིད་ཅིང་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་སློབ་བོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་ནི། སྟོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་རྟུས་པས་སེམས་

བསྒྲེད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་སྟེ། དབུ་མའི་རྒྱུན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་ཐུང་ནས། །ལྟ་ངན་ཕྱིས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་རྟེ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲེད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་ཐུབ་པ། །བྱང་ཆུབ་བློ་རྒྱས་མ་ཁས་པ་

ནི། །ཆོ་དང་སྐྱེ་རྟེས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཡང་དག་དད་པས་རྟེས་འབྱང་བ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒྲེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བློན་ས་བྱེད་ཀྱ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་བརྩེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

@16A ྈ།། །།བས་སྐྱེ་རྟེ་གསུམ་གཱ་སྟོན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །སྟོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལ་སློབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཚུལ་དེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྟེད་ནས་བསྙམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དངོས་སུ་མཛད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་དང་རིགས་པ་བྱུགས་ཏུ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྙམ་པར་དམ་བཅའ་

མཪད་ནས། མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མཪད་པ་བཞེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག

ལྷ་བྱ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཪད་པ་ཡིན་པས། ཤཱཀྱས་ལ་ནི་བསྙམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ། །གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྱེལ་ལ་བརྗོད་བྱ་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཉིད་དགོས་ལ་གནས་སྐབས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནས་བརྩང་སྟེ་ལམ་བཞི་བགྲོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སའོ། །ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རགས་ཤས་པ་དང་། དགོས་

པ་བསྟན་བཅོས་ལ་རགས་ཤས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོང་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བྱ་ཀུ་སོ་སྐྱེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱུ་སྦྱུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཁ་གཏན་ལ་འབེབས་ན། རེ་ཞིག་

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་

@16B བྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཐོས་བསམ་བྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྣེད་ནས། ལམ་ལྟར་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་

བཀྱི་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཅི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མི་རྣེད་པའི་ཐོས་བསམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུལ་གནད་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངལ་བར་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་པོ་ལེགས་པར་མི་འོན་པས་ན། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཚ་ཕྱོགས་རེ་བཤད་པ་མང་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་བརྩམས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་

སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་སྟོན་བཏང་སྟོང་ཀུན་དང་། །ཞེས་སོགས་ནི་སྔར་བྱངས་ཟིན་

ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཡོན་ཏན་

མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི། །སྨྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྐྱེང་རྒྱས། །སྨྲིན་པ་རང་དོན་ཡོངས་བཏང་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཕན་བྱ་

བའོ། །བཟོད་པ་ཁྱོ་བ་སྣང་བ་སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་སྤེལ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་

གཏན་རྩེ་གཅིག་ཉོན་མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབབས། །སྐྱེང་བརྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱེང་རྗེ་ངོ་གཅིག་བྱོ་གྲོས་སོ། །སྨྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་

བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་

@17A ཞི། །བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྐྱེང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་གྱུན་སྐྱབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་

མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། །ཕན་

ཡོན་དང་སྐྱེང་རྗེའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་བགྲོད་པར་གསུངས་སོ། །ཚོས་

དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་

བསྒྱིད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུས་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོམ་རགས་པ་ཅིག་མཛད་པ་དེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དལ་འབྱོར་དང་བསྟུན་པ་ལ་དད་པ་རྣེད་དཀའ་བ་

དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣེད་དཀའ་བར་གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་རྣེད་དཀའ་བ་དང་། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལ་རྨ་འབྱིན་པའི་ལས་སྨིན་དང་། དེ་ལ་བརྟས་པའི་སེམས་དང་།

བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། དམ་ཚོས་སྤྱོང་བ་སོགས་སྤྱོང་བ་རྣེད་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ན་གསལ་མོད་ཀྱང་། དུདུང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས།

སྤྱིར་བསྒྲབ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མདོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་བསྒྲབ་བཏུས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་

དཀའ་བ་བསམས་ནས། ཆོ་འདིར་སྐྱིང་པོ་ལེན་པའི་ཕན་པ་སེམས་པ་

@17B དང་། དེ་ནས་དད་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་བརྩང་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་བཏང་བ་དང་། བསྙང་བ་དང་།

དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདིས། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཚལ་དུ་པར་བྱའོ། །བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུངས་ལ། དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མའི་སྤྲོས་རིམ་གསུམ་

ལས་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་བས། འཕགས་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་ཁོག་ལ་འདུའོ། །འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་

གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར། ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བའི་འཁྲིད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་

འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་།

དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ན། བྱང་སེམས་ལ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སོ་སྐྱེའི་སའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འོག་འདིར་བསྟན་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སྟོན་པར་འཕགས་པའི་ས་ཉིད་ནས་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྣམ་

ན། འདི་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་ཟཁད་པས། སྐབས་འདིར་མ་ཟཁད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པས། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེ་གསུམ་ཐོག་མར་ཉམས་

@18A ཞེས། །སུ་ཟྲང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྔོན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཟྲང་དགོས་པ་ལ། གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་

ནས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་སློབ་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བལ་བར་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱར་

བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཀྱི། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རི་བས་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ས་མཚམས་མ་ཟིན་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཐོང་སྟེ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་འཁྱུལ་བས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་

སྐྱེལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ཞེག་སྣུ་ལས་མེད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྣུ་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་གསུམ་བསྟོམ་པ་ཡང་བྱང་སེམས་དབུ་མ་པའི་

ལུགས་མིན་པར་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་བཞག་པའོ། །ཞེས་པས་རང་དོས་

@18B ནས་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ཟོན་ཆོས་མཐུན་དུག་གིས་འཁོར་བར་བཞག་པ་རྣམས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཀུ་འགྱུར་པས་འཇུག་པའི་མཆོད་

བརྟོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་སོགས་ལ་སློབ་ཚུལ་འཕགས་པའི་སའི་སྐབས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་ལའང་སོ་སྐྱེའི་ས་ནས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་སྤྱོད་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་

ནས། དེ་ལྟ་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག །ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག །ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ནི། རིན་ཆེན་

འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་

གཞན་རགས་པ་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་གཞི་མཛད་ཅིང་། ས་བཅུ་པའི་

མདོ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་མཛད་དེ། དེ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞག་པའི་ས་བཅུའི་ངོ་བོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོང་རྩེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ས་ཡི་ངོ་བོ་དང་གང་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སའི་མིང་འཐོབ་ཚུལ་དང་། སྐབས་

@19A ཞེས། །དོན་བཞིད་པ་བཞེས་བསྟན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚོད་ནས་བཞིད་པ་ལྟར་གྱི་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རྟད་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པ་མ་རྟོགས་པར་སྣང་བས། རང་གི་ལུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རྟང་གིས་བསླད་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསླད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་

མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་

དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ།

རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རེས་འཇོག་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་པས་སླད་པ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་མ་

རིག་པ་ཟད་པས། དེས་བསླད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡང་འགྲེལ་པར་ས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱངས་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི།

མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ། །སྟོང་དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས། ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་།

དེའི་བཀা་ཆགས་རིག་པའི་ཁྲབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད་

@19B པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལྷོག་པ་སྐྲོན་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་སྣྲ་བ་ནི། སུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་དྷི་མ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་པར་འདོད་པ་ལྟར་སྣྲ་བའི་སྐྱེར་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་

ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་བྱོལ། །གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན། །ཅེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་

གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་མ་འཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །

ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྤྲིག །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་གྱིས་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་པ་ན། མེས་དྲི་མ་ཆོག་ཀྱང་གོས་མི་འཆོག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་

བསྡེགས་པ་ན། དྲི་མ་སྤྲིག་པ་ཡིན་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་

པར་མི་འཇུར་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྣད་པར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཛོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་སར་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཆུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གི་ཡིན་

ནོ། །གཞན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་སྤྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། བདག

@20A ཞེས། །མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོ་ནས། ཟབ་དོན་ལ་བློ་རྒྱས་པ་དང་མ་རྒྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་ཏུ་ཆེའོ། །ཚར་ཕྱེ་བ་ན་ཞེས་

པ་ནི་ཆ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་སོང་རིམ་བྱིས་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ཕྱིའི་ཆ་རྣམས་ས་སོ་སོང་འབྱུང་བ་སྟེ། ས་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས། ས་དང་འདྲ་བས་

དེ་ལྟར་བསྟད་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དོན་དམ་པའི་སངས་

བཅུ་ཀ་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་མཚུངས་ཀྱང་རབ་དགའ་སོགས་ས་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ནི། བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་

ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་

སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་

གཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡོན་ཏན་

གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་དུ་སོང་ཟེན་པས། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བསྒོད་བའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་

དང་པོར་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

ལྔ་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཇམ་བྱ་བློ་ལ་དབང་བ་དང་། གཉིས་པར་བློ་ལ་དབང་པའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་

བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། དེས་ན་ས་སོ་སོའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་

@20B ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ས་རྣམས་སོ་སོར་འཇོག་ལ། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བསྟུ་དགོས་པས། མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ས་སོ་སོར་འབྱེད་

ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱའི། དོན་དམ་པའི་ས་འདི་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཐས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་

རྒྱལ་པའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཡང་། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་མཉན་པར་གལ་ནུས། །ཞེས་བར་སྣང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བསྟོད་ཀྱང་། བྱའི་རྗེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། བློས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་

ཀྱིས། །ཤམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བསྟོད་ཀྱང་། དེའི་བསྟོད་ཚུལ་འཕགས་པས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་འཕགས་པས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན། ཉན་པ་པོ་རྣམས་

ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་མཉན་པར་མི་རྣུས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་

པ་ལ་གསུམ། རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྟ་བཤད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་

འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་བཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོན་མཛད་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་

@21A ཞེས། །པོ་སྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་

དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་དགེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟོས་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་

ཀྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལ། རབ་ཏུ་གནས་

པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ། སྨོན་ལམ་འབྱམ་ཕུག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་ས་དང་བེ་བས་འདེབས་པ་ནི།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། སྨོན་ལམ་མ་ལུས་པ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣ་བར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་བཀོད་དེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ནི། བསྟོད་བ་བྱ་ན་མེད་

པར་བསྔབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པར་ཉན་ཐོས་སྤྱོར་ལམ་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ས་དང་པོར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་

བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་ལས་དམའ་བ་ནས་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་

པར་ལུགས་འདིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ནི། སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། བསྟབ་བྱ་ལས་

@21B ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་མདོ་མང་པོས་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་བར་རྣམས་

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པས།དེའི་མ་གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་མངོན་པ་མཇོད་ལས་བཤད་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྟ་མ་ལྟར་ཡང་བཤད་པས། ལུགས་མི་

མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་མངོན་པ་མཇོད་ལྟར་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་སྙེད་ལ། བསྐལ་པ་གཱ(NG+G'A)འི་གྲངས་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞེང་ལྷའི་

ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ལྷའི་གོས་བྱིན་པ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གཅིག་ལ། ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན་སྟ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྟྱེད་པ་དང་། ཡང་

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྟ་མ་ལྟ་བུའི་བྱངས་ལ། སྟ་མ་ལྟར་སྦྱིན་པ་

བྱིན་པ་བས། བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན། སྟ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ནི་ཆོགས་སྦྱོར་བྱི་སྐབས་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུད་མཇོས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

@22A ཞེས། །ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྩང་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དོན་དམ་

པའི་སེམས་དེ་ཐོབ་པར་བྱུར་པ་ཡིས། །ཞོ་སྣྱིའི་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་

རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚོ་དེ་བྱང་

སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དྲངས་པ་ལས། སྤྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ཁྲད་པར་བའི་མིང་གིས་

བསྟན་པར་ཤེས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པ་

མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱེས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པས་རྟེད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རྟེད་པ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་

གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་ཀྱི། སོ་སྐྱེ་ལ་

བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་ཐོ་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་

@22B གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་འདི་ནི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། འཇིག་ལྟ་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་

ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་བསྟན་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་

ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཞན་ཡང་སྤངས་པ་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་སྟོས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་པ་ནི་མཇོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །

ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེང་ཅིག །ཐར་པར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་

གསུམ་སྟེ། འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་

ཟ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པར་བགྲོད་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་གཅོད་བོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོས་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྲག་བས་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ནོར་བ་དང་། གསུམ་པས་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གསུམ་བསྟན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པས། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་དེ་

@23A ཞེས། །དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ཞུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀྱན་ནས་གཡོ་བར་རྟོག་པར་གྱུར་

པའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་

ཡི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པ་སྟེ་ཟད་

པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོའི་ལམ་ཟད་པ་ས་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ཅི་དགོས་སྨྲམ་ན། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ནི། དེར་འཁྲིད་པའི་ས་བོན་

གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་མིན་གྱི། རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་དོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་

སྟེ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །གཉེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིའི་དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྲངས་ན། གྲངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ཚོས་

ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་འདི་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་

བ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་

@23B ས་འདིར་ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གཉིས་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བླུབ་པའི་དོན་ཡང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མ་ཟད་

སེམས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཀུན་རྟོག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྐྱེ་ཞིའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་

ནས། དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་

ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་བློན་པོའི་ཚོགས་རྣམ་པོ་གཅོ་བོར་བྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་ནས་རིང་

པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་

མཁའ་ལྗོང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

@24A ཞེས། །དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་དང་པོ་བསྒྲིད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗོང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྗོང་གི་དབང་པོའི་ཕྱག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་

བསྒྲིད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྗ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། སྟར་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་ཙོ་ཙོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བའི་ཆོག་ཤད་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་འདོད་དམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་ཤོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྗང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་

མི་འདོར་ལ། དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱོག་གོ །རིགས་

@24B ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཛིར་བའི་དབྱལ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱོག་གོ །ཞེས་གསུངས་ལ་མདོ་འདི་བསྟན་བཅུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་བའི་ཕེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དོན་སྤྱོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི། ས་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མ་ཟད། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ལྷག་པར་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་

ཏེ། འདི་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱེད་

གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི།

རང་གི་བློའི་སྡོམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྡོམས་བསྒྲིད་པས། བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་།

སེམས་བསྒྲིད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཚེ་བཅིད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྡོམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

@25A ཀྱི། །སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཚེ་བ་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྒྲིད་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ས་དང་པོའི་

སྐབས་ཡིན་པས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བློའི་སྡོམས་བསྒྲིད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་

རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་བྱོའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་བྱོས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྟུས་ལས་ཤེས་སོ། །བྱོའི་སྟོབས་འཆད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆ་ཙ་ལ་གནས་

པས། ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆ་བའོ། །དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་། བདུན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡི་ཤེས་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ནུས་པ་མེད་ལ།

བདུན་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པས། བྱོའི་སྐོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་བདུན་པ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་འཇུག་ནུས་པས་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་

བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡི་ཤེས་སུ་འདུག་པས། བྱོས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལུགས་འདིས་ནི། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སྐར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་

@25B བྱིས་སྤྱོང་བ་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ཟད་དགོས་ཤིང་། སྣང་བ་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་བྱི་ས་བོན་སྤྱོང་བ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོང་བ་མིན་

ནོ། །ས་བོན་དེ་ལས་གཉན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་འཇོག་པ་

ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་འཇོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲ་བྱས་ནས། ས་

གཉིས་པ་སོགས་སྤྲོས་ལམ་དགྲས་སྤྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་

ཏེ། དུ་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཐོད་རྒལ་ཞེས་པ་ལ་ནི། བརྟ་སྐྱིང་བ་ལས་སྟལ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས། རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདིར་དེའི་སྤྲོ་ནས་ཏེ་

ང་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་བྱུག་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་

ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱུག་པ་མན་ཆད་དང་བདུན་པ་ལ་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ། དུ་དུང་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས་

རྩོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བཤད་ལ་

ས་བདུན་པར་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ལ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མཚན་མེད་དེ་མེད་

པས། བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པྱང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་

@26A ཞེས། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་པྱང་བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་ནུས་ལ། ས་འོག་མར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་བློ་མ་དམ་པ་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་གཉིས་ར་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་ངུར་འཇུག་པྱང་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བ་ལྟ་བུ་སོང་བའི་

འཕགས་པའི་སྐབས་སུ། འཇུག་ལྡང་གི་ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཀཱའ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་བློས་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་པར་འཆད་པ་འདི་སྐབས་ལ་མ་བབ་པོ་སྣམ་ན། སྐབས་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

འཆད་ལ། མདོ་དེར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཅེན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ས་གང་ནས་རྟོགས་

པས་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་སྣམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གཞུང་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྐབས་ལ་བབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་

གསུམ། ས་བཅུ་པའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཁྱངས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་སྙོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛོད་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་

@26B པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྲོད་འཇུག་གི་ལུགས་སྒའང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཏེགས་པའི་སྐོ་ནས། ཉན་ཐང་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ནི། ཉན་ཐང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་བཞིན་དུ། ཉན་ཐང་དག་བཅོམ་པ་

དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་སྣང་སྟེགས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཉན་ཐང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ། འཇིག་

རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས། ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི། ཕུང་

པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྣན་ཕྱུང་བ་མེད་པས་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྣན་མ་ཕྱིན་ན། བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྣན་མི་ཕྱིན་པས། གང་ཟག

@27A ཞེས། །བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཤེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ལ། ལུགས་འདི་དང་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་ཤོད་སྟང་བས། འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་སེལ་ཚུལ་གཉན་ལ་ཕབ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་

གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐ་དད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བདག

མེད་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་དེས་པར་འོང་ལ། དེ་བྱང་བ་ན་དེའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འོང་དོ། །དེ་བྱས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་འོང་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་སྤོང་བ་འགྲུབ་བོ། །དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་

པར་བྱེད་པའི་སྐོམ་ལམ་ཡང་འགྲུབ་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་ནུས་

ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྐོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་རས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོར་བཅུ་དྲུག་སྐོམ་པའི་ལམ་གྱིས་

ཀུང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཨཱདྷ་

@27B པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་ཀུང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རབས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་

དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྨྲའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མིན་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་

དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་བཞད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བཞད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པར་

བཞད་པ་ནི། དྲང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་

ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་

གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པ་དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡིན་

ཀྱང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལ། རྣམ་པ་ལྔག་མ་རྣམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་

@28A ཞེས། །ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྔག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སྟ་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས།

རྒྱུ་གང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་

བོན་སྤྱོང་མི་རྣམ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མངོན་བྱུང་བ་ནི་རེ་ཞིག

འགོག་རྣམ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱུང་སྤྱོང་བར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ན། སྔར་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་བྱུང་རེ་ཞིག་སྤྱོང་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་མངོན་བྱུང་སྤྱོང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་ལས་བཞག་ཚུལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་མངོན་བྱུང་ཡང་སྤྱོང་བར་མི་རྟུས་སོ། །མངོན་པ་ནས་བཞག་པའི་སྒོ་ཉེ་སས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་བྱུང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོང་མི་རྟུས་

ཀྱང་། སྔར་བཞག་པའི་གང་ཟགཀ་ཀི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤྱོང་རྒྱས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འགྲེལ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་སྤྲོང་གཉེན་དུ་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས། ཞི་རབས་ཀྱི་

@28B རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་བཞེད་དེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་

བྱོལ་འགྲུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ལས་བྱོལ་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་

ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྤྲོད་འཇུག་འབྲེལ་

ཆེན་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གའི་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་

པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཏླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་པ་

ལ་བྱེད་པ་དོན་མེན་ནོ། །དེ་ནས་བསྟན་རྩ་དག་སྒོང་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་ཏཱང་པ་བཞིས་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་སྡུང་འདུས་མི་འཐོབ་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། དེ་མ་ཐག

ཏུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྒོམས་

@29A ཞེས། །པས། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་འཐོབ་ན་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་ཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་

ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་རྟོས་པ་ཁས་བླངས་ནས། དེས་སྨྲག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་

མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཅན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་

དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པས། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གོལ་པ་ཐོབ་པར་འཛེགས་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་

ཞིག་སྣང་སར་དེའི་ད་ལྟ་ཐག་ཏུ་ཟད་པའི་གོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་བར་མི་ནུས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་

ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་

རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བས་སོ། །ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་

རྣམས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མཱི་གལ་གྱི་བྱ་དང་། འཕགས་པ་

སོང་ཁྲེང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྤྲུག་བསྐལ་འབྱིན་པ་མཐོང་བས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཚེ་

འདིའི་སྤུག་བསྡལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མིན་གྱི། ལས་ཀྱིས་

@29B ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མི་ལྡོག་པས་ཐོལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟེམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན། ལམ་གཞན་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་། གཏན་ནས་ལོག་པ་མིན་པས་སྣར་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་ཆད་ཅེས་པའི་

དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་པ་འོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་པ་རེ་ཞིག་འོང་བའི་དོན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། རེ་ཞིག་ཉིར་ལེན་

སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ལམ་དེས་ཟད་པར་བྱེད་པས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ།

སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང། །ཀུན་རྫོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །

ཅེས་ཐ་རོལ་པོས་ཀུན་རྫོངས་མི་ཤེས་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཞེག་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཅིག་དང་མིན་པ་ཅིག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད།

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྲིད་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱེན་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དུ་འཛིན་

@30A ཞེས། །པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྣང་སྲིད་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྣང་བ་ལ་

ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་མི་ལྡོག་གོ །གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྣང་ངམ། གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་སྣང་པར་ནི་འདྲ་ལ།

མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་ཞུད་མ་བྱུང་ན། སྲིད་པ་ལ་ཞུད་

པར་ཕྱི་བ་དོན་མེད་དོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ནི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་གཞན་སྤངས་པ་ལ། སྲིད་པ་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་

དང་བྲལ་ན། ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་མི་འབྱལ་བར་སྲེད་པ་དང་། ཆོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་ན་འབྱལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་

རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ལུགས་ནི། གང་ཚེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྦྱོད་འཇུག

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་ན། སྲེད་པ་ལྡོག་པར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་མེད་ན་སྲེད་པ་ཐམས་

ཅད་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོག་ཅས་པར་ཡང་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་

@30B དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉོན་མོངས་དྲུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲའམི་ཤུས་པས་ལེགས་

པ་མིན་ཞེས་ཆད་པ་དང་། རྩེགས་དབང་ཕྱུག་སེང་གེས་སྨྲོད་འཇུག་འགོག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་བོད་ན་ཕྱི་མ་བྱགས་ཆེ་ཞིང་། ལུགས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་པོའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་

མཐའ་ཆོད་པར་མ་སྨྲངས་པས། རིགས་པ་བདླིང་པོའི་དོན་ཞེབ་ཏུ་མ་རྟེད་པར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུ་ཆོམ་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་བའི་ནོར་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་ཡང་། ཕྱོགས་སྔ་མ་ཞིབ་

ཏུ་ཡེ་མ་གོ་བར་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བཙོད་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མཁས་པས་མཐོང་ན་ཤེན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཁོ་ནར་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་

ལམ་གྱིས་ཉེན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་སྤོང་ནུས་ལ། ལྷན་སྐྱེས་

སྤོང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་ཉེན་མོངས་མངོན་བྱུང་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤོང་བ་ལ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འདྲ་ལ། ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟོག་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་མ་ཤེས་འདུག་གོ །ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པས་

@31A ཞེས། །སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གཞག

དགོས་པས། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལའང་འདི་ཉིད་

རྣམ་པར་བཞག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག

ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཞུས་པ་ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྨྲ་མ་མ་ཁན་གྱི་རོལ་མོ་

བྱུང་བའི་ཚེ། སྨྲ་མ་མ་ཁན་གྱིས་སྨྲ་ལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་བཀྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ་དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་

ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བཀྱེད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བསྟོན་པ་དེ་

ནི་འོག་པ་ཡཁས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

@31B སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ན་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ཡམ་སྐོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ་དེ་དག་ནི་འོག་པར་ཉགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དངོས་སུ་བརྩང་ནས། དེ་ལ་མི་

རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདེན་པར་བརྩང་ནས་ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དང་པོ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་

ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཡོག་ཤེས་རྒྱང་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པའི་རྒྱུད་ལ། བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་

བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་

ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྱུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། སྐོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དོན་དེ་བསྐོམས་པས་སྟར་བཞད་པ་བཞིན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ། །ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཐུད་ཀྱི་མདོ་ཚོགས་ལས་དུ་

དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་

@32A ཞེས། །རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སྨོན་པས་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་བར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་བཞད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་

ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། སྡུང་འདས་འཐོབ་

པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་པ་ན། བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྟོམས་སོ་སྙམ་ནས་བདག

ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་རང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་བའི་ཉེས་པས། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་

བགྱི་ཞེས་པ་ནི། སྔར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་བ་དེ་འདིར་དྲིས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་

@32B ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལམ་དེས་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་

བྱེད་ལ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་སྤོང་བ་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་

རྟོགས་ནས་སྐོམ་པ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐོམ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བརྩད་ནས། ཉན་

ཐོས་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཕགས་པ་

དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་སྡིག་ཆེན་པོ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ཡོད་ན། ཇ་ལྟུང་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤྲོང་བར་འགྱུར་

བ་མིན་ཞེས་འཛོན། །ཞ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛོན་འཛུག་དང་། །ཞེས་ཇ་ལྟུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ཙོ་ཇེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་

@33A ཞེས། །པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་

རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་

དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་ནས།

བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ནི་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་གཉིས་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག

འཛིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་

ལྷར་ལེགས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་ལྷང་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་

@33B ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བཟལ་ན། འཁོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བ་ལ་ལྷ་བ་དེ་དག་ལས་བར་བསྟན་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་མ་བྱོལ་བ་ནི། མཁས་པ་སྙུཡང་མི་འདོད་ཅིང་མི་འཐད་པས། ཉན་རང་ལ་

ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཁྱེད་མང་མོད་ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་

སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཀྱི། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འབྱུར། །དེ་ནི་རང་

གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཉེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཤུང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་

ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལས་ངར་འཛིན་

པའི་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་བར་བསྟན་པས། འཇིག་ལྟ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། དེའི་ཚེ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྣང་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་

ཕྱང་བར་དུ། འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མི་ཕྱིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཙམ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མིན་པར་ཤེས་སོ། །

@34A ཞེས། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་ལུགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་འདྲ་བ་བཟུང་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བས་ནི། འདིའི་ལུགས་ལེགས་

པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཤཱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

འཇིག་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ལས་

སོག་པ་དང་། དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྡུན་མ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། སྤྱིར་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཙམ་ལ་མིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་ནས་ལས་

དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོམ་པ་དང་བྲལ་ན། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྲག་གི་ལམ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་འཛོག་ཚུལ་མཛད་ཕྱིན་ཆད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སོར་བཞག་ཏུ་

མཛད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ། མཐའ་མ་ཆོད་པའི་ནོར་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་འཁྲུལ་བ་གཅལ་སྲིད། དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་འཇུགས་པར་མ་གོ

@34B ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དམ་མེད་སྨྲས་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་འདིའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི། ལུགས་འདི་ལ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདིས་མཆོག་ནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་

རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཐོག་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་སྣུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་སྣུག་བསྔལ་ལས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་དང་། ཉོན་མོངས་

སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕར་སྐྱེ་ཚུར་སྐྱེ་བྱེད་པས། སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་

པ་མཐོང་བའམ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཟད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་སྟོག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་ཕུང་ཁམས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་

པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་

ཤེས་རབ་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གཉས་མེད་ལེན་མེད་སྐྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་རས་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་རས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་

པ་དེ་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་མཛད་རས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ངན་འདའ་ཞེས་པའི་མཚུགས་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་རས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་ འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྐྱིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། ।

@35A ཞེས། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་སྔ་འགྱུར་མི་ལེགས་པར་འདུག་གོ །ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྗོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་

ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་དེའི་

ལྷས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཟུགས་དབྱ་བ་སོགས་ལྔ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅེས་བྱྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི། རེ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། །འཕྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རྟོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག

ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ན། འདུས་བྱས་ཟད་པར་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་

གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་

@35B ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས། དེ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་

པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡོད་པས་སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་

དོན་གཅིག་ཏུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་དོན་མ་གོ་བའི་བཤད་པའོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་

ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྨྲག་བསྟལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ནུབ་པ། སྨྲག་

བསྟལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྲོོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་

བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་རོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤྲངས་པ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འབྱེལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག

གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནམ། མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པ་ནས་ནུབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྡུག་བསྔལ་གཞན་མཚམས་མི་སྲོོར་བ་ནས། རྒྱ་

@36A ཞེས། །ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་སྤྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རྟང་སྟེ་སྤྱི་སྤྲ་ནི་སྤྱིའི་དོན་ལ་

བཤད་དུ་མི་རུང་ན། བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱི་སྤྲའི་སྟེང་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོར་སྤྲ་བ་རྣམས་ལྟར་ན། རྒྱུད་བློ་མ་ལས་ཉོན་མོངས་

གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་

གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་ཉཁད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་ཉཁད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱང་འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མ་ཐག་མེད་པ་དང་། བྱེད་མ་ཐག་

ཡོད་པ་ན་ཕུང་པོ་མ་ཟད་པས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མདོ་འདི་ཉཁད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། འདིའི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉིས་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ཉཁད་པས་ཆོག་པས་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་ཉཁད་པར་ནུས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་ཟད་པ་བསྟན་ནས། སྨྲ་བསྟལ་འབྱུང་ས་འགོག་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་

བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མ་རྟོགས་པར་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་ཟཁད་དོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཉམ་པས་ཀ་ཏྭ་ཡ་ན་

ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་

@36B དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་གསུངས་པར་སྟོན་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ན་སྣང་ངོ། །དེ་དག་ཀྱང་མཆོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་ཐྲེང་བ་ན་འདིར་མ་དྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་དང་།

རིགས་པ་བྱུག་རྩ་པ་དང་། བསྟོད་པའི་ཚིགས་ལས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་པ་སྤང་བ་དང་། དེར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྤྲུ་བ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་

ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒོམ་མེར་དེ་ལྟ་

ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་ནི།

ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་བསྟོད་བརྗོད་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། སྣོང་

@37A ཞེས། །རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྣ་དུ་བྱང་བ་སོ་སྐྱེ་དང་། ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་

ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་ཟཱད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱ་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་

སྣ་ལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་སྲུ་བཙོད་ནུས་པས། ཐེག་ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྣམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པས་མི་ཆོག་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་

བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེའི་ཤང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་

@37B པར་ཉོན་མོངས་ཅད་པ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་མཚན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚང་བར་ཏེ་རྟོགས་པར་བསྟན། ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཤེས་

སོ། །འོན་དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཆུང་ངུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་ན། མཚན་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཅད་པའི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྡུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་བ་དང་། དེས་བརྒྱོག་པ་འཕངས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པའི་སྡུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །ལྷུང་དང་འགལ་བ་

ནི་སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒོམ་མི་སྒོམ་སྟོབ་

དཔོན་འདིས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་

ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་འགའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། གཏན་མིན་ཏེ་གཞི་གྲུབ་པ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ན། རིགས་པ་སྟ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས།

@38A ཞེས། །བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པའི་སྟ་མ་ནི། བདེན་ཚད་ལེགས་པོར་མ་ཟིན་པར་རགས་པ་ཅིག་ལས་མ་ཁེགས་པར་འདུག་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་

པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་ཆྱོམ་ཡང་། ཚད་མས་ཁེགས་པར་མི་སྣང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་མ་དེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྟ་ཤེ་ལས་

གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྣང་པ་ལ་ཡང་།

སྣང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྟན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཞེན་ཏུ་རྒྱུས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། སྔ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱུས་པ་

མེད་པས་རྒྱས་བསྡུས་དང་། བདག་མེད་སྐོམ་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་ཅམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པས་ཆོག

གོ །ཐེག་ཆེན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལྟར་ལེན་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་ནས་བློ་ཞེན་ཏུ་རྒྱུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟེན་གྱི་བས་ཏུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་རྒྱས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་

གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཐམ་གསུམ་

@38B ཀྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བས་རྩ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་

རིགས་པས་ཁེགས་པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་དོན་བསྒྲོས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རིགས་བས་བཀག་པའི་དོན་བསྒྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་གང་རུང་གཅིག

ལས་མི་འདའ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་ཐུབ་པ་ལ། བདེན་ཡོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་བས་ཁེགས་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ནས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན། རིགས་པ་སྟ་མའི་

མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རྟུས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་

སོགས་པའི་འཕྲིལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། དེའི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ། གཟུང་བ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ནི། སྣ་དབང་པོ་རྣལ་ཡང་འགྲུབ་པས། འཇོག་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་

སྲོང་བ་ནི། སྨྱིར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཟུང་འཇོག་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིད་ཁེགས་ཤིང་ཕྱིད་བདེན་པར་འཇོག་པ་གཏན་མིན་པས། འཇོག་པ་བདེན་པར་སྣང་བའི་རང་རྒྱུ་དང་། གཟུང་འཇོག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་

@39A ཞེས། །སྣང་བའི་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར་ཞེས་པ་ནི། གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་དོ། །འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་སྟོན་པ་ལ། གཟུང་བ་དང་འཇོག་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་སྲོང་གི་ཁྱད་པར་

གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་ཡོད། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྣ་འབྲིང་རྟུལ་བ་

ཡིན་པས། བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ་

སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་རབ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུམ་གा་ལ་ཡོད་པ་

ལྟར་ནའང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མྱུར་དུ་གཏིང་དཔོགས་མི་དཔོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་འགལ་ལོ། །འཇོག་པ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དམན་ཐུང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་

ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་མངོན་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལའང་དབུ་སེམས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱ་ཁ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཚིག་མངས་སུ་

དོགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྱིས་སོ། །ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རྟུང་མ་ཡིན། །བཅིང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟོད། །ཅེས་

གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལའང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

@39B པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱི་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་བྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་

ཚགས་པས་བརྒྱད་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་ཟཱཔ་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་

ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། འདིར་

ཀ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་

ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པ་ན། འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོབ་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྟན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སྨོན་ནོ། །རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་

@40A ཞེས། །གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་བློ་ངོར་འགྲུབ་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་བློ་ངོར་མ་བཅད་པར། །བདེན་སྟོང་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག

གི་སྟོང་དུ་ངེས་དགོས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ལ་

བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྣམ་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་རྣ་བ་དང་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་

ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་འཇོག་མི་འཇོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རྟུང་ངོ་ཞེས་མི་རྩོད་ཀྱི། རིགས་བཟུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རྟུང་བར་རྩོད་པ་ཡིན་སྣམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར་ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་

གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་

སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བརྟག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རྟུང་བ་ལ་རྩོད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི། རིགས་བཟུ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྣོད་དང་སྣོད་མ་

ཡིན་པར་རྟོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོང་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་

@40B བཟང་པོ་ཡང་འཕགས་པ་བློ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་རྣ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་

བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་ཕྱི་

མ་ཆེས་མང་བས་ཕལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཙམ་ལ་མ་ཁྱེད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མི་རྟེད་པ་སྟང་བ་བཞེད་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉི་ཁྱེ་སྟང་བ་དང་།

བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཉེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་གསུངས་

པ་དྲངས་ལ། དེ་ནི་རྟོ་རྩེ་གཅོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་

དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་རྣམས་

དེ་ཁོ་ནར་མ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་མངོན་དུ་བྱས་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ་

@41A ཞེས། །སྟོས་པས་ཚོག་གོ །གསུམ་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། ཚོས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་

རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཕར་

ཕྱིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྒྲིབ་ཕར་ཕྱིན་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་འདིར་སྒྲིབ་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་སྒྲིབ་པ་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚོད་ཙམ་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ས་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་དང་། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕར་ཕྱིན་

དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཇོག་གྱི་ཚགས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་འབྱུང་

བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱང་། ས་གཉིས་པར་རྣི་ལམ་ན་ཡང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་ཁྲིམས་ལ་གཏན་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའོ། །ཡང་ས་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྫོགས་པ་སྒྲིབ་པས་དཔོག་པ་ནི། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་ལ་

གུས་བར་མ་ཟད། སློང་བ་ལ་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལའང་ཆེས་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། གང་ཟག་གཞན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ནང་གི་ས་ཐོབ་པ་སོགས་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཏེ་གཏན་

ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལ་སོགས་པ་དཔོག

@41B པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལུས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏང་ཡང་རྒྱུད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་

དང་། སྤྱིན་པས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ཀྱན་ནི། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ནད་དང་ཚ་བྱང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་

དེའང་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཟའ་བཀྱང་དང་། ནད་གསོ་བའི་ཚས་དང་གོས་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ། སྤྱད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྔོན་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོན་

ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པའི་ཐུབ་པས། ཆེས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་དེ། ཐབས་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་

ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་

མཐུན་པ་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཚོང་པ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆས་ཆུང་ངུ་བཏང་བ་ལས། འབྲས་བུ་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་ཡངས་བ་འདོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་སྒོང་མོ་བ་ལས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བ་འདོད་པས་སྤྱིན་པ་བྱེད་

པ་ལ་གྱས་ཀྱི། བྱང་སེམས་རྣམས་ལྟར་སྐྱེ་རྟེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར། སྤྱིན་པར་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མངོན་པར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའི་གཏོང་བ་པོ་སྐྱེ་རྟེ་དམན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ལ་

@42A ཞེས། །སེམས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། རང་གི་དོན་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སྟེ་ལ་ཡང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་

རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་གཡེར་བག་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་པ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྐོར་ནས། བཀྲིས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཉེ་བར་ཞི་

བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྟེང་རྟེ་དང་བྲལ་བས་

རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོན་པ་གཅིང་པ་ལ་གྱས་པ་འདི་ཡང་། སྟོན་བདག་གཅིང་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བསྒོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་གཅིང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་

འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་སྙིང་དུ་འཐོབ་བོ། །དེ་ནས་དམ་པ་དེས་ཚོས་བསྟན་པ་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་དང་ཕྲད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཉན་ཐོས་ས་མ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བ་སྒང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།

རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་པའི་གཏམ་གཅོོད་བར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་བ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྟོན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྨིན་པས་

@42B ལོང་བ་པོ་ཆོམ་པར་བྱས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་སྟེ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའི་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན།

འབྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས། སྨིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སློང་བ་པོ་ཆོམ་པར་བྱས་པ་མཐོང་བའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་མཆོག

ཏུ་གྱུར་བ་འཐོབ་ཅིང་སྨིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྨིན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐད་

ཀྱི་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་སྨིན་པས་འཇིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྨིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཅོོད་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོས་སྨྲང་ལས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྐྱེང་

པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །དགེ་སློང་བྱམ་ཟེ་བཀྲིན་དང་ཨཱཧེས་

རྣམས་ལ། །སྤྲིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྣལ་བཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ། །སྤྲིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྲིན་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བ། །སློང་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་

བྱས་པ་ན། བྱང་སེམས་ལ་དགའ་བའི་ཁུད་པར་སྐྱེ་བ་ཀོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་སློང་བ་པོས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྐབ་ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པ་ན། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སློང་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་པ་ལས། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་

@43A ཞེས། །བ་དེ་ལྟར་ནི། ཐུབ་པ་དབྱ་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས། བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་སློང་བ་པོ་ཆོམ་པར་བྱེད་པས། ཞི་བ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་

ལྟ་ཅི་ཞིག་སློས་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །ཞི་བ་དེས་སེམས་ཤྲོགས་པ་ན་གཞན་དོན་ལ་གཡེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐར་བཞད་པ་དེས་སེམས་ཤྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་

དོན་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བརྩེན་པར་འགྱུར་བས་མི་

འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡང་སྨྲིན་པ་བཏང་བ་གང་ལས་བདེ་བ་ཕུལ་བྱུང་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཉེར་བའི་བྱང་སེམས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི། སེམས་

མེད་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྡུ་ལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྡུ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྡུ་ལ་

ལྷག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་

ནི། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་

བསྟལ་གା་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྐྱིང་རྡེས་འཛིག་རྟེན་སྣུག །དེ་ཉིད་

@43B ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཀུན་འཛིན་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་

ལ་བབས་པས། ལུས་ཀྱི་སྣུག་བསྟལ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཡང་སྣུག་བསྟལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་སྣ་ཚོགས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། འདི་སྐར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་

ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟད་པར་ཆུད་པ། བར་མཚམས་མེད་པར་སྣུག་བསྟལ་ཆེན་པོ་དག་པོས་ལུས་འཇོམས་པ། རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྣུག་བསྟལ་ལས་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱག་པའི་སྣུག་བསྟལ་བསྣན་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་བསྐྱས་

པ་ན། སྐྱོང་བ་པོ་ལ་རང་ལུས་བཙད་ནས་སྐྱེར་བའི་བདག་གི་སྣུག་བསྟལ་གྱིས་ཏེ་སྣུག་བསྟལ་ལ་རྩེས་མེད་པར་བྱས་ནས། རང་གིས་སྣུག་བསྟལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས།

སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག

བསྔལ་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྐྱར་དུ་བསྒོམ་མོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེས། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དག་ལ། །བསལ་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་ལས། །གཅོད་པའི་དོན་དུ་

དེ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉཐད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཡོད་ན་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡང་ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་འོང་བ་མི་འགལ་བས། ས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ལུས་གཏོང་བ་གསུངས་སོ། །

@44A ཞེས། །བཞི་པ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པའི་སྟོན་པ་འདི་ཡང་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྟོང་པའི་ཞེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པས་ཟེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་ལ་ཀུ་ཕྱིན་པར་

བཞག་ལ། མི་དམིགས་པ་དེས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་མི་རྟོག་སོ། །དེ་ལ་ཞི་ཞེས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་། དོགས་

ཏེ་སྤྲིན་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞི་རྩོལ་ཀུ་སོན་པ་ནི་ཞི་རྩོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པར་ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་

གྱུར་པའམ། ཕྱི་ཁོ་ད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་པཊྚི་ཀ་ཪ་ཡ་ཡུ་(N+TA)་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཞི་རྩོལ་ལ་པུ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་ཀྱ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཆོག་གཉིས་སྦྱད་པར་བྱེད་

པའི་དུས་སུ་པུ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཙམ་བྱིན། ཨི་ཀྱའི་རྗེས་སུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཆོག་སུ་བྱིན་ཀེ། པུ་ར་མ་ཨི་ཀྱ་པ་ར་མི་ཀྱ་ཞེས་ཆོག་བསྟུ་བར་བྱས་ན། ཙམ་དང་སུ་མི་

མངོན་པར་འགྱོ་བ་ཡིན་ནའང་། འདིར་ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་

@44B པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཟམམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཟམམ་མོ། །དེ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་པ་ལང་མི་ཏྲ་ཞེས་

པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཕྱོགས་པའི་ནང་ན་པ་རྣ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། པ་རམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཟཟམ་གྱི་ཟ་ཕྱིས་སྣ་བཞག་པ་ལ་ཟི་བྱིན་པས་མི་ཏྲར་སོང་ཞེས་པའོ། །

དང་པོའི་ཚིག་སྡུའི་མ་དག་པ་འདྲ་བས་སི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །བོད་ཁ་ཅིག་ཕར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་སྐད་ལ་པྲཻ་ཟི་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་རའི་གྲུབ་ཀོར་གྱལ་དུ་བཞག་པས་པྲཻ་ཟམ་ཟི་ཏྲར་འགྱུར་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཟི་ཡིག་གི་གྱུ་མ་ལ་བྱིན། ཟ་ཕྱིས་

པས་མི་ཏྲར་སོང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུན་སྤྲུལ་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་སྣང་ན་ཡང་། པཎྜི་ཏའི་བཤད་པ་སྔར་བཀོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ཞེས་པའི་ཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་

མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བརྒྱང་ནས། དེས་ཟིན་

པའི་སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་འདྲ་བས་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོས་པས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ་

ཏུ་འགྲོ་བར་ངེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྣེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་ཕ་རོལ་འདིར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཡས་ལ་སྤྲུར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་

@45A ཞེས། །སྤྲུར་ན། སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །སྤྲིན་པ་ལ་ཟཁད་པ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྟོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་སོ་སོ་བ་དང་གཉིས་ཀ་རིག་པ་བྱའོ། །སྤྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག

ལ་ཆགས་པ་སྤྲ་བདེན་ཞེན་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་བཅིངས་ན་ནི། སྤྲིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟཁད་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་

ཚུལ་ནི། ལུས་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ཁྲད་པར་

ཅན་རྣམས་ནི་མོས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོང་ལ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆུ་ཡན་ཆད་གཏོང་བའི་སྐོན་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སོགས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་གསུམ་སོམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་པས་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། མ་བཏང་ཡང་དེ་རྣམས་འཇིག་པས་འདོར་དགོས་ལ། གཏོང་ཚོད་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གི་བསམ་པས་གཏོང་བ་མཆོག་ཡིན་པ་རྣམས་བསམ་སྟེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞར་བ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། །བདག་ཉོན་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ། །ཐམས་ཅད་

གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་སྡུར་ཇི་སྙེད་བརྗོད་པའི་ས་རབ་དགའ་ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་

ཁྱད་པར་གྱིས། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་

@45B བསྟན་པ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ཧོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །འདི་ལ་ཟླ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་

དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མཐོན་པོར་གནས་པས་ཟླ་བ་ནམ་ཁའི་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་དང་འདྲའོ། །ས་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་ལ་མིག་གནས་

པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་རང་གང་ལ་གནས་པའི་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་རྟེན་དེའི་ཡིད་དེ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པས་མཛེས་པ་རྣེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་རང་གི་རྟེན་གྱི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་

འདྲའོ། །ཡང་ས་དང་པོ་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་མུན་པ་སྐྱག་པོ་སྟེ་འཕྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གནས་པ་དང་

འདྲའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་

གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ༥ །།གཉིས་པས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཞག་པ་ལ་ལྟ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྟན་

པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཛད་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་

@46A ཞེས། །བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྗེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། ཚུལ་

ཁྲིམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སད་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྟེ་དེས་མ་གོས་

པའོ། །འདི་ནི་རྩ་ལྟུང་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་

གྱི་འཆལ་ཁྲིམས་མིན་གྱི། བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱངས་པའོ། །དེ་ལ་འཆལ་ཁྲིམས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མ་ལེན་བ་དང་། བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་ན། བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་འགྱོད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེའི་སྐད་དོད་ཧྲིལ་ལ་ཧྲི་ཏི་བསིལ་བ་དང་། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་ན་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟེན་བྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། འདི་ཡང་རེས་ཆོག་གི་བཤད་པའོ། །དེ་ནི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་ངག་གི་འཆལ་ཚུལ་བདུན་སྤོང་བའི་སྤོང་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། མ་ཆགས་པ་བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་།

ལོག་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། སྤོང་བདུན་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་བས་ན་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་སྤོང་བའི་དཀར་པོའི་

ལས་ལམ་གྱི་སྟོང་བ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་བྱང་སེམས་དེ་ཚུལ་

@46B ཁྱིམས་ཌེ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པར་འགྱུར་ཞེན། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟེ་གྱན་སྤྱོད་གསུམ། ས་པ་དང་རྣི་ལམ་གྱི་སྐབས་གྱན་ཏུ་ལྟོང་བ་ཐུ་མོས་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་བས། དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མ་ཚང་བ་

མེད་པར་སོག་པར་བྱེད་དེ། དག་བའི་ལས་ལམ་དང་པོ་སྤྱོག་གཅོད་སྟོང་བ་སོགས་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དང་། བར་གྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ སོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་དགག་བཅས་ཀྱི་མཚམས་ལས་ལྡོག་པར་

མ་ཟད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙུ་ཆར་ཚང་བར་སོག་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེན། །དེས་ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དག་

བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཙུ་ཆར་ཡང་། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ལ་ཀློགས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ས་དང་པོར་སྨྲིན་པ་

ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་བས། སྦྱིན་པ་ལས་གཞན་པའི་

ཞར་ཕྱིན་ལྷག་མ་དགུའི་ནང་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོད་ཙམ་བཟོད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དགེ་བཙུན་སྨོས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་

པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཙས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཙས་མཚམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅན་དེ་ནི། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལ་ཚ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་མེར་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་

@47A ཞེས། །སྐར། རྒག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་གནས་པ་དེ། དབང་པོའི་སྟོབ་བསྡམས་པའི་ཞི་བ་དང་། ལམ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་ལས་

བརྩམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་མི་སྤོང་ན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེས་དག་སྤོང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་

པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་

བཅོས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐུ་རབ་རྣམས་ལའང་འཇིག་པར་ལྟ་

བ། ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་བྱུང་པས། འཆོ་ག་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་

བཅོས་པ་དང་ཝོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྨྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་བར་བླངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྲུངས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་དམིགས་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ཡང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཐུན་

མོང་བའི་འཇིག་ལྟ་མི་བྱའི། ང་དང་ངཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

@47B བྱུབ་པར་འཛིན་པ་མི་སྡོང་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཨཱད་མ་ཐག་པ་ལ་སྐྱེ་ཀུ་མི་རྟུང་བས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པར། །མཐོང་ན་དེས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན། །ཞེས་ནག་ཆོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། །དམིགས་པ་

ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་སྡོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ད་དེ་ནི། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྡོང་བ་དང་། སྡོང་གཉེན་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སྡོང་བ་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པར་བལ་བར་ཏེ་སྡོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྨྲིན་འབྲས་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ལས་པ། སྨྲིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་སྡུད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལ་རབ་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བསྟན་པ། སྨྲིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་

ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྨིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་། སྨྲིན་སོགས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་པར་སྟོན་

པ་ནི། སྨྲིན་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྨྲིན་པ་བཏང་བ་ལས། ལྷ་མིའི་ནང་དུ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་འབྱུང་རུང་དེ་ནི། འབྲོ་བ་ངན་པ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་

@48A ཞེས། །སྨྲིའུ་དང་། ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡི་དྭགས་རྣུ་འཕྲལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤུང་པ་ཉམས་པ་སྟེ་བཞི་བ་ལས་འབྱུང་བོ། །དེ་ནི་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟླ་ན་དེས་སྨྲིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་སྨིན་པར་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པས། སྨྲིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་

རྟེན་ལ་སྨིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་འདོད་ན། སྔར་ཚཤད་པའི་སྨིན་

པ་གཉོང་བ་པོས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བལ་ན་སྨིན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་པ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་སྔར་གྱི་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་གསར་དུ་སྨིན་སོགས་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འདུ་བ་སྟེ་རྩ་བ་ལ་སྤྱད་པས་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། སྟོན་གྱི་སྨིན་འབྲས་མ་ལུས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས་གང་ཟགས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ས་བོན་ཉུང་ཏུ་བཏབ་པ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་

པོ་རྣེད་པའི་མི་དེ་སྨར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བས་མ་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱི། གང་ཞིག་བྱུན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཙམ་ཡང་མི་འདེབས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་མ་ཆད་པར་འཕེལ་

བ་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤོང་པ་ཆགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་པར་འཕེལ་བ་རྣེད་དཀའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ངན་འགྲོར་སོང་བས་ངན་འགྲོ་ནས་ཐོན་པ་

ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ནི། གང་གི་ཚོ་དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་

@48B ན་གནས་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་རང་གི་འདོད་པས་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཅིངས་

ནས་རི་སུལ་ཆེན་པོར་བསྐྱུར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྟུང་བས་རང་ལ་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཚེ། ངན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་ཏེ་ཐར་ཟེར་གང་གིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ནི་དགེ་བ་སྐྱེའ

པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ལ། སྟེགས་པ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུབས་ན། ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱུད་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་སྐྱབ་སྟེ། ཞེས་མིར་སྐྱེ་བ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །བཞེ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་

ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་

ཕྱིར། སྟོག་པ་མཐའ་དག་ཕམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས། སྨྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨྲེན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྨྲེན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ངོ། །ཞེང་དེར་སྨྲེན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན། རྒྱུ་སྨྲེན་སོགས་དང་འབྲས་བུ་ལྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་

@49A ཞེས། །པར་ཚད་པ་མེད་པའི་སྐོར་ནས། འབྲས་བུའི་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་དུས་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་སྨྲེན་པ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲེན་འབྲས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་

བ་ཙོ་ནའི་རྩིས་མི་གཉང་བར། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྩིས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་འོང་བའི་རྩིས་ཀྱང་གཉང་དགོས་ལ། དེའི་ཐབས་ཀྱང་

ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཤས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་

སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྩེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ཏེ་བྱང་དགོས་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྲིན་འབྲས་

སྤྲིན་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དུ་མར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ལས་པ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ལུས་དང་རྟེན་དེ་ལ་སྤྲིན་འབྲས་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་

པ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ངེས་ལེགས་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རྟང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་འདིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་མ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་དང་། ཐུབ་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོན་རྒྱུ་ཡིན་

ཞེས་རྒྱུ་གཞན་གཅོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་དུ་མ་

@49B ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་དོན་ན་གཏན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སྔོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་

ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུར་ཕྱེ་བའི་རེ་རེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་འཁྱིད་པ་དང་། མཐར་གལ་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་སྔོག་གཅོད་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་དགུའི་རེ་རེས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་གཉིས་

གཉིས་སྣང་བ་དང་། དགེ་བཅུས་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ནས་སྔོན་རྩེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་གོང་མར་དགེ་བཅུ་འདི་དག་རང་གཅིག་པུའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཉེ་ཚེ་བའི་སེམས་དང་། འཕོར་བ་ལ་སྐྲག་པའི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཤིང་། སྨིང་རྗེ་

ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་གཞན་ཀྱི་སྣའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་དེས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་མར་སྡིད་པ་ཐ་མ་

པའི་ཆོ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་

ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྤྲུངས་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་དེས་འཕྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་མར་ཤེས་ཀྱང་ཆུ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མེད་པའི་སྣོང་

བརྩེ་བ་དང་། སྣོང་རྟེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྡུས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་རྣབས་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤྲུངས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་

@50A ཞེས། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དག་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་པའོ། །བཤེས་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། །མ་འདྲེས་མ་སྐྱགས་པ་དག་བསྟེན་

པར་མཛོད། །ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་ས་གཉིས་

པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། བྱིད་པ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་

པས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཀུན་སློང་ནས་ཀྱང་མི་རྟུ་བར་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་པའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར། སྨྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དགའ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་

པ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རེས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་སྤྱང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གོ་བ་ཙམ་དང་ལན་འགའ་རྙང་ཙམ་གོམས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། རྒྱུན་ལྡན་དུ་དོན་དེ་རྣམས་སེམས་དགོས་

སོ། །རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་པོ་ཐོས་པ་ནའང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མི་རྟུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། བློ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཅིག་འོང་ངོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་

སྟོང་པའི། །སྟོང་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་

@50B འགྱུར། །དེ་སྣང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བཏྱིས་སྟེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་གླུ་གཞོང་སྣ་ཚན་རྣམས་གནས་པའི་མཐུས། རོ་གང་ཡིན་རློངས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕེན་པས། རོ་དང་ལྡན་ཚེགས་ཏུ་མི་

འགྲོགས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕུན་ཚོགས་དང་། རྣ་ནག་མ་སྟེ་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་གཉིས་ལྡན་ཚེགས་ཏུ་མེ་འགྲོགས་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་བཞིན་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་བ་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྡན་

ཚེགས་ཏུ་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྣ་ནག་མ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདིར་ཟཁད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེར་ནི་མིང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་དགོངས་

ལ། འདིར་ནི་རྣ་ནག་མ་ཞེས་པ་བཀྲ་མེ་ཤིས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོང་བ་དང་། སྣང་བྱ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་

འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ས་བོན་འགོག་མི་རྣམ་པ་ཡོད་ན།

དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཆགས་པས་སྟོང་པ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན། འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །སྔ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་འོད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས། སྐྱེ་བོའི་གདུང་བ་སེལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་བའི་འཆལ་ཁྲིམས་@51A ཞེས། །ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོད་དང་ལྡན་པས། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་

གཉིས་པ་བ་འདི་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་མིན་ཡང་། སྲིད་པ་ཡི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་ཀྱི་

དབང་གིས་གྲྭིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱེར་གྱི་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་ཚད་པའོ།། ༥ ।।

གསུམ་པ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་

ནི་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནི། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲོས་པ་ཀུན། མཉམ་གཞག

ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་དེའི་ཚེ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ། ཟངས་འདྲི་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་

@51B འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་དོ། །འདི་ནི་ས་དེར་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་དམར་པོ་འམ་དམར་སེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། །རིམ་ཅིན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་མངོན་

ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །བཟོད་དང་བརྩེ་འགྲུས་ལྷག་པར་སྤྱོད། །ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཐས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་

པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྣེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ནི་འདི་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས། འདིར་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། །ལྷག་ལུགས་ནི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་

བ་ཙམ། ལྷག་མ་བདུན་ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཞེས་པར་ཟཁད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི། འདིས་

བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་ལ་གནོད་པ་སྟར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མིན་པ་ཞེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །

@52A ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྒྱང་པ་མིན་པར་རུས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མི་གཅོད་པར་སྲང་རེ་རེ་ནས། རྒྱུན་གཅིག་ལ་མི་གཅོད་པར་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་

དུས་ཐུང་བ་ལ་གཅོད་པ་ཟེན་པར་མི་བྱེད་པར། ཡུན་རིང་མོ་ཞེག་ཏུ་གཅོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། གཅོད་པ་པོ་དེ་ལ་སེམས་འབྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོག་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ། རིགས་མཐུན་གཞན་ལས་ལྷག་པར་མྱོང་

བར་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ། གཅོད་བྱེད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་བཟོད་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཚུལ་ཡིན་པས། རབ་དགའ་སོགས་ས་གཉིས་སུ་ལུས་བཅད་པ་ལ་རྣུལ་མི་འཐུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བཟོད་པ་ལྷག་པར་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསལ་བས། བཟོད་པ་ལྷག་པ་ནི་ས་འདི་ནས་བརྒྱང་སྟེ་འབྱུང་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པ་ལ་དམིགས་ནས། བཟོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་ཕྱིར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཡི་ལུས་ལ། གང་གིས་གཅོད་པ་དང་། གང་ཞིག་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། དུས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཚོས་རྣམས། ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ཡིས་ གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཀུན་

བརྟགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དེས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་པར་ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་བསྟུབར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་འཐུག་པའི་རྒྱུ་སྟ་མར་མ་ཟད། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ཀྱང་བཟོད་ཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་ཕྱིར་

@52B ཡང་ཞེས་གསུངས་པས། མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་ཞེས་བསྒྲུངས་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁོང་ཁྲོ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟེན་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་

མི་འདོད་བ་དང་གཅོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ། སྔར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་འདི་བྱང་སེམས་སར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཐུགས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སར་གནས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མི་འཛད་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས། མི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཁྲོ་བ་ལས་ལྡོག་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི། གཅེད་པ་ཞེས་པ་ནས་སྨྲོ་

བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅེད་པ་བྱས་པ་ལས་དེར་ཏེ་གཅོད་བྱེད་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་ཁྲོ་ན། དེའི་ཚེ་གཅོད་པ་བྱས་ཟེན་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་འཁམ་པ་བྱས་པས། གཅོད་པ་བྱས་ཟེན་པ་ལྡོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོག

གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཀོན་པ་འདིར་རེས་པར་དོན་མེད་དོ། །ཞེ་འཁམ་པ་ནི་ཞེ་ལ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཀར་ཀར་བ་སྟེ་ཁྲོ་བར་དང་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སྐབས་བྱིན་པས་ཤི་

བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་རང་གིས་སྡོན་ཉེས་སྦྱོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ། དེ་ལ་གཏི་མུག་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི། གནོད་

@53A ཞེས། །བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ལ། གནོད་ལན་བྱས་པས་ཕྱིས་དེའི་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྡུལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ཡང་བཟློག་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྡུལ་ཆེན་པོ་དག་དག་གིས་བསྐྱབས་པ་དེ་ནི། སྡོན་

བྱས་པ་ཡི་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྨིན་དུག་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་སྟོག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ། ལས་

ཀྱི་ལྷག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་སྟེ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ལན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ཁོང་ནས་འཐུག་པའི་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་འདིར་མྱོང་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཕྱིར་ཏེ་སྣར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེའི་ས་བོན་ཏེ་རྒྱུ་

ཉིད་དུ། ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ་མེ་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྨན་པས་ནད་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་བྱུར་པ་གཙགས་བུ་རྩོན་པོས་གཏར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྟར། ཕུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ། འཕྲལ་

གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགྲས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡངས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་

ངུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་སམ། ཡང་ན་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོམས་པ་ཤས་

@53B ཆེས་པས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྤོང་བཀྲག་ནས། ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞི་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས།

སྔར་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱི་གོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཚད་སྲང་གི་གྲངས་ཀྱི་ངེས་མི་

ནུས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡིག་པ་ནི། མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་གཞན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྤོང་བཀྲག་པ་ནི། ཆུང་ངུ་ལ་ཆེན་པོར་སྤོང་བཀྲག་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི། བསླལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་དེ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་རྣེན་གཉིས་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་མི་གསལ་ཡང་། འགྲེལ་པར་ཡུལ་རྣེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་དེ་དྲངས་པའི་གོང་ཉིད་དུ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བྱམས་པ་སེང་གེ་སྐྱའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞེག་གིས། སྡོང་གསུམ་གྱི་སྡོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་

@54A ཞེས། །གཉོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་པ་དང་། བརྩེ་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་། ཁྱུ་ཚུར་གྱིས་བརྡེགས་པ་དེ་ཙམ་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྣ་བྱང་ཞིང་རྣས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་

གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ། ཐ་ན་གཅོད་སེམས་དང་། ཐ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྣ་ཕྱུང་ཞིང་རྣས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་

བཀང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་ཤོས་ལ་གནོད་སེམས་དང་། ཐ་ན་དང་སྡང་བའི་སེམས་ཇི་སྙེད་དུ་བསྟེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་གོ་ཆ་གཟོད་ཡང་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་རྣེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་

ལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །འོན་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྨིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་

པར་བྱེད། ཅེས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བྱད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྦྱད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་བསགས་པའི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བས་འཇོམས་

ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣེན་ལ་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། །བསྐལ་པ་བརྒྱའམ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་ཁོང་ཁྲོའི་ཡུལ་ལ་ནི། བྱང་སེམས་དགོས་སོ། །ཁྲོ་བའི་རྣེན་ནི་བྱང་སེམས་

@54B བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཅིག་འདུའོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་དེས་ལ། ཡུལ་ལ་ནི་སྡོང་མ་སོང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་

ལ་དང་། ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་བསྒལ་པ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ནི་བསྒལ་བ་སྟོང་དུ་མངོན་ཏེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་

དང་། གཉིས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ཡང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྨྲས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བར་གྱིས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཁྲོས་

ནས། ངག་གིས་གཤེ་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་བརྡེག་པ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་རྩ་ཕྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་རྩས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་

གཅིག་ལ་ཡང་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་བར་ཡིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཙམ་བསྒྲིད་ན་ནི། སེམས་དེ་བསྒྲིད་བྱངས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྒལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། རྟེན་ནི་ལུང་

བསྟན་མ་ཐོབ་པར་མངོན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་ན་སྐྱོན་ལྟན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྒལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ།།

@55A ཞེས། །དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས། སྐྱེ་པོར་སྐྱོར་ལམ་དུ་འཛོམ་ཐུབ་པ་ཞེག་གིས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲོས་ན། ཁྲོ

སེམས་ཀྱི་བྱངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྒལ་པར་སྐྱོར་ལམ་དུ་འཛོམ་མི་རུས་པར། གཞི་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞེག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྐྱེན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་

སེམས་བསྒྲིད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྒྲིད་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་གནས་པར་གསུངས་ལ། བསྐལ་

པ་མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པས་ཁྲོས་ན་ནི་དམྱལ་བར་གནས་པ་བཞད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་དགོས་པ་དང་གཉིས་

ཡོད་དེ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་སྤྲིང་བྱང་བས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་བཞགས་ན་རྣམ་སྨིན་དག་ཀྱང་། བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་སྡུར་ནའང་བསྐལ་པ་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་

པ་ལྟར། སྤྲོ་དུ་མ་ནས་བཞགས་བསྟམ་བྱས་ན། ལམ་བུལ་དུ་སོང་བ་སོར་མ་ཆུད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་སྡུང་བ་འདག་པར་འགྱུར་བས་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་མིན་ཀྱང་། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན་

@55B དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྣའི་གཞུང་བསྟབ་བཏུས་སུ་ངེས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྨྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། སེམས་དྲང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཙུན་ད་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་

འདིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཅོན་པའི་འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ན། བྱ་མ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ་དགེ་སློང་འདིས་འཁོར་ལོ་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འབྱུང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་

འཁོར་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ལ་བ་དེ་ལོཏས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གང་དུ་བསྟབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

ཉེ་བར་འཁོར་ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རྣ་ཕྱུང་བ་དང་། རྟས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྟབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་བས་

ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བསྭབས་པ་ནི་དགེ་རྩ་ཕུན་ཚོགས་ཆེས་ཆེ་བ་སྐྱེད་པ་ཆུང་ངུ་བཤད་བ་དང་། རྒྱུན་རིང་སྐྱེད་

པ་ཐུང་ངུ་བཤད་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་བཅོམ་པ་ཟད་པ་ཆུང་ངུའི། །བྱང་བ་ནི་ཟད་པ་འབྲིང་པོའི། །གཉུགས་བ་ནི་ཟད་པ་ཆེན་པོར་མངོན་ནོ། །རྫོ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་མདོ་བཀུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་གནོད་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་

@56A ཞེས། །ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྐྱོབ་སྟེ། །སྨྲིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའང་སྐྱོབ་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྱི་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྨྲོད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་

སོགས་དྲུག་གིས་མི་སྐྱོབ་ན། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་འགོག་མི་ནུས་པའོ། །གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ནི་སྡུར་བྱེད་མོད་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། སྨྲོད་འཇུག་ལས། སྨྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་སོགས་དང་། འཇུག་པར་སྨྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལས་བྱུང་བ་ལ་བཤད་དོ། འགྲེལ་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་རྩ་ལ་མི་བྱེད་པ་འདུ་སྟེ་དཔྱད་དེ། །འོ་ན་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་ལུང་མདོ་བཀྲས་སུ་དྲངས་པ་ལས། རྒྱ་

མཆོ་ཆེན་པོར་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་བ་ནི། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་དཔེར་མཛད་ན་ས། བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོམ་པའི་དགེ་རྩ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། དངུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་

སྣང་བཞེས་པ་སྣང་གཅིག་གིས། ལྷགས་སྣང་སྡོང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཡང་། ལྷགས་དེས་དེ་ཟད་པར་བྱ་མི་རུས་པ་དཔེར་མཛད་ན་ས། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་པའི་དངུལ་ཆུའི་ཁམས་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་

པར་མི་རུས་པར་གསུངས་པས། སེམས་བསྒྲིད་དང་དེས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོམ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་རུས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་རྩ་རྣམས་འཇོམས་པར་གསུངས་

@56B པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་སྟ་མའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཕྱུང་བས་མི་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། །ཁོང་ཁྲོས་མི་འཛད་པ་མིན་ལ། གཉིས་པའི་དོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གཉན་ཟད་རྒྱས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་གྱིས་ཚུར་མི་ནུས་པའོ། །དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་

དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུར་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱུ་བསྟིངས་ཏེ། སྟོན་ལ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གདོད་ཆུབ་དང་ཕྲད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མིན་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྟོང་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་མི་དགེ་བ་སྤྱངས་པའི་མི་དགེ་བ་ཡང་ས་བོན་སྤྱངས་

པ་མིན་ཀྱང་། དཀའ་ཐུབ་ཆུབ་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱུང་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྤྱངས་ཀྱང་། ཆུབ་དང་ཕྲད་ནའང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལས་ཀྱིས་འཕེར་བར་ལྷི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྟོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྡུ་མ་སྡུ་མ་རྣམས་སྨིན་འགྱུར། ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྟོན་

ལ་སྨིན་པ་དེས། རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་པའི་གོ་བ་གག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་པ་འཛོམས་པར་གཞག་མི་ནུས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཛོམས་

@57A ཞེས། །བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་དབུ་མ་སྐྱིང་པོའི་འགྲེལ་པར། མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྡུངས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ། ས་བོན་ཉམས་པ་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ཀྱང་སྐྱུ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར།

དཔེར་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དཔེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་

བཤད་པའི་གང་གཞོད་པ་བྱས་ཚོད་དེ་སྣར་སྟོན་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞོད་པ་སྐྱེལ་ཚུལ་ལ་ལམ་གསར་པ་སྩུར་པོར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་

དང་བརྟན་པ་དང་། ཀུན་སློང་ངན་པས་སྨད་པ་ལ་ཉེས་པ་སྩ་མེད་པ་མདོ་བཏུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་དེས་མ་དེས་དང་། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་འདུ་བར་གསུངས་པས། ཁོང་ཁྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཚངས་

པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་འགོག་པ་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །ཤམ་སྦྲིང་གི་མདོར་རྩ་ལྟུང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བསྟེན་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་། བསྟབ་བཏུས་ལས། རྣེད་བཀུར་ལ་

ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་བ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ཚོས་སྤྱོང་བས་ཀྱང་སྟོན་བསྟེད་པའི་དགེ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དགེ་རྩ་འཛོམས་པའི་རྒྱུན་ངོ་

@57B ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལྷག་པར་ཡང་སྤྲོང་དགོས་སོ། །འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་སྟེ་མདོ་བཏུས་དང་བསྟབ་བཏུས་ངེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་ནུས་པ་མེད་པས་ནི། རང་ཉིད་ཁོ་ན་འཇོམས་ལ། ནུས་པ་ཅན་སྨིང་རྗེ་མེད་པས་ནི་རང་

གཞན་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པ་འདི་ནི། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། དམ་པ་མིན་པར་བཀྲི་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་མིན་པའོ་སྨོས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཁོང་

ཁྲོ་ཡིས། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྡུར་དུ་བན་འགྲོར་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སྐབས་མི་སྤྲོན་སྨམ་པས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་དང་། དོན་

བསྟུས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟོན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན། དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་ནི་སྡུང་བའི་ཚོར་ཁྲིའི་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་

རྣམས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕངས་ཤིང་གཅེས་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལུགས་མིན་པ་མི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བ་དེ་ཡི་འོག

ཏུ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བསམས་ལ་བཟོད་པའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཁྲོས་པའི་སྟོབས་ཉེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་

@58A ཞེས། །སྡུག་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་རྣག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་

འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འདས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིས་པའི་ཤུང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་རྣས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་དེ་

བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྲིད་རྩེ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་

བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་འདི་དག

ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་འཐོབ་

མོད་ཀྱང་། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་སྟ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པས། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེའམ་སྣོམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བས་སྨོས་སོ། །ས་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཞན་པར་འགྱུར་བ་འཐོབ་བོ། །དང་གི་སྒྲ་

@58B ནི་ཀུང་གི་དོན་ཏེ་མ་སྨོས་པ་གཏི་སྐག་ཟད་པ་ཡང་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། འདོད་པ་དང་བཟློག་དང་། སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྲབས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་

བྱང་སའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མཐུས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐར་བཞད་པའི་མདོན་གྱུར་སྣང་བའོ། །དེས་ན་བསྲབས་པ་

ཞེས་གསུངས་པར་མདོན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡང་མདོན་པ་ནས་བཞད་པར་མདོན་ནོ། །འདིར་མདོ་ལས། དེའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ནས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་ཐ་མ་གསུམ་མཐོང་ལམ་དུ་

སྣང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། །ལྟ་བ་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་ས་དང་པོར་སྣང་བ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ས་ལས་ནི་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེས་པས་སྤྲོད་པའི་ས་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བར་བྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མདོ་ལས། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ས་འདིར་སྤྲོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་སྤྲོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་

སྐོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྡན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དུགླྀ་གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤྲོང་བའི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ས་དང་པོ་ནས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ས་གཉིས་པ་ནས་སྤྲོང་

@59A ཞེས། །བ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ཇོག་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་མི་འཛད་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཀུན་

སྤྲོར་གསུམ་སྤངས་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས། སྤྲིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ཇོག་པའི་ལུགས་འདི་ལ།

ཉོན་མོངས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ན། བདེན་འཛིན་རེའི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་པས་ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་སྣང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་རེ་ཡང་གཏན་ཟད་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་

ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་ །ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཞལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འཕྲུང་ཀེ། རྒག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་

པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཙོ་བོར་བྱུར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུང་གི་སྒྲ་ནི་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་རྒག་ཏུ་སྤོང་

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སྤྱིན་སོགས་

@59B ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་དཀའ་སྟུ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་སྟབས། བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བསྟུགས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་

ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་གསུམ་པ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེར་ནི་སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ། ।

ཁྱིམ་པ་ལ་བཤད་སྟིང་རྗེ་ཡི། །སྟིང་པོ་ཅན་དེ་བརྟན་གོམས་མཛོད། །ཅེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་བསྒྲུབ་སྟུ་བའི་སྨིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་

སེམས་གཅོད་ཆེའོ། །བྱང་སེམས་རབ་བྱང་རྣམས་ལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་སྟུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་མ་གཞན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཅོད་བོར་

ཆོས་སྐྱེའི་རྒྱུ་དང་། བརྟེན་འབྲེལ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུའོ། །བཞི་པ་ནི། ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ། དོན་དམ་པའི་ས་འདི་འབྱུང་བའི་གེགས་སྤྱོད་

པ་རྣམས། ས་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་འབྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། ས་གསུམ་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་དོ། །

@60A ཞེས། །བྱང་སེམས་དེ་ནི་ས་གསུམ་པ་འདིར་ཉེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོན་ཏན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་བཅོམ་པས། ཉི་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྔན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་

ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སྣོང་རྟེས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྟེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་

པའོ།། ༄ །།བཞི་པ། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་

གསུམ། ས་འདིར་བཙོན་འགྲས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ། སྤང་སའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ས་འདིར་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བཙོན་འགྲས་ལྷག་ཅིང་ལྷག་མ་དྲུག་ལས་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་

ལ་མི་སྡུག་ལ་ནི་སྨིན་སོགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས། ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། སྐར་བཞག་པའི་སྨིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་པའམ། སོག་པ་ལ་སྡུག་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་།

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བཙོན་འགྲས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བཙོན་འགྲས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི། ས་བཞི་

པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པར་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་ས་དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེན་ཏུ་སྣང་བ། ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་

@60B ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ས་གཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་ལ། རྫོགས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན། སྔར་ལས་ལྔ་པར་བསྟོམས་པ་

ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ། ས་གསུམ་པར་བཞད་པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྔ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་ལྔ་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །རབ་འཐབ་བྱལ་གནས་ལྔ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག་ཚོགས་ལྔ་བ་རབ་འབྱུང་བ། །ཀུན་

ནས་འཇོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇུག་པར་ཡང་བཀོད་པའོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ལམ་སྟེ་ཚན་བདུན་ནོ། །དྲན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་

གཞན་གོ །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤེལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་

དང་དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དན་པ་དང་

@61A ཞེས། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡང་དག་མན་ཆད་སྡུ་མ་བྱག་གི་མཐར་ཡང་སྐྱེར་རོ། །འཕགས་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་རྟོག་པ་མན་ཆད་ལ་སྐྱེར་ཞིང་། ཡང་

དག་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་པ་སྟ་མ་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་སྣང་རོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། བསྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་། བཞི་པ་

ནས་བྱུག་པའི་བར་གསུམ་ལ་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་འཛོག་པ་ལ། ས་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་ཆེས་མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་སྟེ་ཕྲ་བའི་འཇིག་ལྟའི་བདག

ཏུ་ལྡ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དོ་སྣོན་དུ་འགྱོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྐྱ་བའི་ཕུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་

ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མིན་ནོ། །མདོར་ཀུང་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་

@61B ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༥ །།ལྷ་པ་ས་ལྷ་པ། སྒྲུང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལྷ་པའི་ངེས་པའི་ཚོགས་བཤད་པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་

མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷ་པ་སྒྲུང་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་པར་བྱ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདུད་

ཀྱི་བཀའ་ཉན་པ་བྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྒྲུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་དཀའ་བདུད། །ཀུན་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། །འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་ཕྱ་མོའི་

དོན། །ཤེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འབྱུར། །མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྷ་གནས་རྒྱོག་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་ལྷ་པ་འདིར་ཕར་ཕྱིན་

བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་སྤྲིན་པ་ནས་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ལྷག་པར་འགྱུར་བ། སྟོན་ཉིད་ནས་ཐོག་མེད་ཅིག་པར་ཤེས་པས། ལྷག་མ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཞེས་ཤེས་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གཏན་མི་བརྗེ་བ་འདིར་ཐོག་མར་འདུ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་འདིར་མེད་པའོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་པར་མ་ཟད་བློ་བཟང་ཐོ་འཕགས་པའི་

@62A ཞེས། །བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཞིན་མོས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་པ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ་པས། འདིར་བདེན་པ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོ། །འདིར་ས་བཅུ་པ་ལས་ས་ལྔ་པ་དེས་སྤྱན་ཀུན་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རེས་པར་གསུངས་པས། བདེན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་བདེན་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་ལན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྐང་བྱ་ཀུན་ཉོན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་

འབྲས་བུ་དང་། ཆུང་བྱ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་བདེན་རྒྱུ་དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཞི་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྡུག་ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ཀུན་སྤོང་ཕྱིར་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འཁྲིལ་པ་

ལས་ཟཁད་དོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པའི་འཁྲིལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་སྤོང་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ་སྐྱང་འདས་ནི་འགོག་བདེན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འཁྲིལ་པར་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་

དུ་ཤེས་པ་སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དངོས་པོར་སྣ་ཐ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་། རང་ལུགས་ལ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་

ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་

@62B དོན་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བསྒྲུབས་པས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་བཞག་དེ་དག་གཅིག་མི་རྟུང་ཞིང་ཤར་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པས་ན། འགོག

བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣང་བ་ནི། མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །གཞི་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཅད་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་

པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཕོར་ལ། །ཤེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུག། །གང་ཞིག་འཕོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྤྲུལ་པ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱང་ངན་

འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་སྤྱངས་པ་ན། སྐྱང་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དྲི་མར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བཞི་དུ་སོང་

པ་མི་སྲིད་ན། ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ན་དེའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེཉར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྭ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་བཀག་པའི་བྱམ་མེད་

རི་བོང་གི་རྭ་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བདག་གཉིས་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་བཀག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རིམ་གྱིས་དྲི་མས་ཇེ་དག

@63A ཞེས། །ཀུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མས་ཇེ་དག་ཀུ་འགྱོ་བས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་ཡོགས་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་དག་པ་རེ་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག

བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ས་འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མིང་འདོགས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་མིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཀུ་གསལ་བ་

ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་པའི་རྣམ་པར་ཞཱཏ་པའོ།། ༥ །།གཉིས་པ། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞཱཏ་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྔག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་བསྟན་པ། ཟབ་མོ་

རྒེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞཱཏ་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལྟ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་གྱུར་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་

ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཆུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

ཀྱི། དེའི་སྐྱེ་རོལ་ས་ལྟ་པ་སོགས་སུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྟ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་

@63B བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཕྲོ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པའི་དོན་

ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཐ་མ་སྟོས་པས་ན། དེར་བདེན་བཞི་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་མཁས་པ་འཕྲོ་བས། ས་དྲུག་པར་

བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དང་པོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྐོར་ནས། བདེན་

པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཇི་ཙམ་ཞུད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་དེ་ཙམ་དུ་ཞུད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཕྱལ་

དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སློབ་མས་པར་འཛུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་དྲུག་པ་མདོར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་

རྒྱས་ཆོས་ལ་མདོར་ཕྱོགས་ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲལ་འབྱུར། །ཉན་

ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་

@64A ྃ། །ཅན་ཞི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་རབ་འཕྲལ་ནི་འཕྲལ་དགའ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས་གཞན་པའི་སྨིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས། འབྲས་བུའི་སར་བགྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་རགཔ་ལས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་

པ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས། ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ཏེ་མཐའ་དག །འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལམ་གྱི་སྐབས་

འདིར་ཡང་བློ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག

ཉམས་པའི་སྨིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བླངས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ལོང་འཕང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཐམ་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་

ཀྱང་། དམྱས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་རྣམས། །ཐམ་ཡང་མི་ཤེས་བློང་ཁྱེར་འཇུག་པར་གা་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་

པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་པ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་

ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

@64B གསུམ་པ་ལ་ལྟ། ཟབ་མོའི་དོན་ཚའད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་ཚའད་པའི་སྟོང་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་ཚའད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། སྟོང་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྒུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཚའད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ས་

བྱག་པ་པས་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། འདིའི་ཡན་ཏུ་འགྲེལ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་འཐུག་པོས། བློའི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པའི་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་

ཏུ་མི་འགྲོ་ཡི། བྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཏྲ་བ་མིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་འཇོམས་པས་བསྒྲུས་པའི་བློའི་སྣུན། མ་རིག་པའི་རབ་

རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྣང་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འདྲི་ན། དེ་རྣམས་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པས། མིག་སྨན་བསྒྲུས་པས་མིག་གསལ་ད་ལྟོས་ཡི། མིག་འདོན་

པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་བསྐུས་པས། བློའི་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་འདོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པས་མི་

གོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་

@65A ཨཱཿ། །པ་ངེས་པ་ཡང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རང་དབང་དུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་

སྐྱེས་བུས་བྱས་ཤེང་། དེས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ནི། ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཤེན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟར་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་

འོག་པར་མཁྱེན་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་མདོ་སྡེའི་ལུང་དང་། དེར་མ་ཟད་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་

ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། རྒྱབའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་འཕགས་པ་ཀླུ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་

ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །ཐུབ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་

བཞད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེར་འགྲོའོ། །ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་བཞད་པ། སྟོན་པ་

@65B ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས། གཞོན་ནུ་འདི་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་

བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་རྟ་

བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་ལ། ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྗ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་

ཚེ། སྟོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལན་པའི་འོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུང་བསྟན་དུ་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་

ན་དགའ་བ་ཀུན་སྐྱབ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཚཤད་བ་ལ་བརྟན་པའོ། །རྡ་བོ་ཆེ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ས་བདུན་པ་བར་ཚཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚཤད་པ་དང་སྔ་མ་རྣམས་འགལ་བར་སྐྱབ་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་ཚཤད་པ་དང་།

ལུང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ཚཤད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ལ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངས་བའི་དོན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྔར་གོམས་པར་རྒྱུད་ལ། སློང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་བ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། གཞན་

@66A ཞེས། །དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སློང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཉན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སློང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་

ཚུལ་ནི། རེས་འགའ་ནི་མི་མཐས་པས་སློང་ཉིད་སྨངས་ནས། ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །རེས་འགའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སློང་པའི་དོན་ནི། ཆོས་འདི་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐོམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རེས་པར་བརྟད་སྟེ། རྒྱུ་

འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་འདིབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོར་བསྟེན་ནས། དེ་ནས་དེ་མི་གཏོང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྨྲས་ལ་བརྟུང་ཉེས་དང་། །

རིག་སྔགས་ཉེས་པར་བསྟབས་པར་བཞིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོ་

འདོགས་པའི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྗོག་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བར་ཟཁད་ལ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ན་ལོག

པར་ལྟ་བར་གསུངས་པས། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཞིབ་པར་གཏད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི། གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་

@66B ཉིད་དུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དེ་ནི། སྒྲངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ། ཞེས་གཉིས་ཀ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་བཤད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་བའོ། །དེས་ན་ཤེས་ཏུ་ཕྱ་བའི་དོན་འབྱེད་པའི་བློའི་མཐུ་མེད་བཞེན་དུ། ཡོད་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱིས། རང་གི་དབང་པོ་དང་མི་འཚམས་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཤཱཀ་དབག་པར་བྱེད་པ་

ནི། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་གནས་འདི་དག་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །གང་ཟག་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་རྒྱས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་

གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་ན། དེ་ཐོས་པ་ནས་ནང་དུ་གཏམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱུང་

བའི་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྟང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་དཔོན་མཁས་པས་

ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་མི་གོ་བ་མིན་པ་གཉིས་ཆོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་

@67A ཞེས། །མཚན་མ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྟང་ན། རྟགས་མི་འཐུལ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་མི་གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་མཚན་མ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ན་རེ་ཞེག་ཟབ་མོའི་སྟོང་དུ་ངེས་མི་ཤུས་ཀྱང་། བྱ་མ་དམ་པའི་བསྟོ་བ་ལས་མི་འདའ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་རིགས་ཤུས་མང་པོ་གསར་དུ་འཇོག་པའི་སྟོད་དུ་རྩང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་

བསྒྲེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཐོ་བ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །འབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོང་ལྡན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏིར་རྩེད་པ་དང་

འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་། ལྟ་བ་དེ་སྒྲུབ་གཉེན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཚིལ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་

རང་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་ཏེ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལོ། །བདག

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་། དབུལ་པོར་གྱུར་ནས་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ན། དེ་འཚོལ་བ་ལྟར་ལེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་སྒོམ་པ་སོགས་

@67B རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྡོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྟམ་ནས་རྩ་བ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལ་

གོམས་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དགེ་བ་འཛོམས་ལ། མདོག་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་ཡང་

མ་བསྟོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས

པར་བྱེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རྣམ་དག་རྣམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྤྱད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟགས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བྱང་

ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་མི་རུང་གཉིས་པོ་མི་མོས་ནས་སྟོང་བ་དང་། །མོས་པ་

@68A ཞེས། །ལྟར་སྣང་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་གོ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྣང་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཉེན་ནས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་འོང་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་རྣིད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། རི་བོང་གི་རྭའི་གཉེན་མ་བཟང་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། དེ་འདྲ་བ་ནི་ངས་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་

གྱི། དེས་དོན་གོ་བ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བྱེད་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གི་ཀུ་ཤང་ལྟར་དག་བ་ཐམས་འཇོམས་ལ། ཁ་ཅིག་འབྲུལ་ངོར་རེ་ཞིག་ལ་

བླང་དོར་བྱེད་ཟེར་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་གཉིས་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག

གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ཚ་གྲང་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་སའི་འབྲུལ་ངོ་དང་། འཇོག་མཁན་དང་དེར་འཇོག་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འཇོག་ས་མེད་པ་ལ་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ནི་སྡུག་སྨྲུལ་ཡིན་པས། སྔར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་སྟ་མ་

ཉིད་འཇོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྐྱེའི་སར། ངེས་པར་བསགས་

@68B ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉན་པར་བསྟུལ་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་གཏམ་ལ་གྲགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟུབས་པའི་སྐོ་ནས། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྐྱེ་རྟེ་ཆེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་

པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། ཡ་ང་བ་ལ་བཏེན་པ་དང་སྦྱིན་པར་དཀའ་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟུབའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་འདི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་

པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་འདི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོང་མིན་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བལ་བ་

ལའོ། །མོས་པ་ཡོད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གོ་བ་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་

པ་ལ་མི་གཙོད་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །འཆད་པ་པོ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཉན་པ་པོ་སྟོང་རྫང་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལ་འཆད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་

ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྣ་མ་གྱུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེའུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་

@69A ྱི། །ལ་མཁས་པ་དང་བལ་བས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐ་ཚམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་གང་ཐ་

ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་འཆང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་

འབྲོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཱ(NG+G'A)འི་ཀྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གང་ཇི་སྟེང་པ་གཱ(NG+G'A)འི་ཀྱུང་ཡང་དེ་སྟེང་དུ་བྱུང་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་བྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྲོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཱ(NG+G'A)འི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་བྱུང་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་

བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མར་བྱུར་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྲོར་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གང་གཱི་ཀྱུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་

པའམ་བྱད་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བགང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྲོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞེག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་

@69B དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བགྲངས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་

སོང་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་

མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གནོན་ན། ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕུན་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་

ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་འཚད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་སེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཡང་པའི་ཕན་ཡོན་ལེགས་པར་འཐོབ་པ་ལ་གཉིས་དགོས་ཏེ། རྣིད་བཀྲ་

དང་བྱགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཞིག་དང་། ཡཁད་རྒྱུའི་ཆོས་དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་བརྟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡཁད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱོན་གཉིས་ཀ་འམ་གང་རུང་རེ་དང་ལྡན་པས་ཡཁད་ན། བསོད་ནམས་མང་པོའི་བར་ཆད་

བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣེ་དང་བཀྲ་སྤྲི་དང་བྱགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་

@70A ཞེས། །པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །ཉན་པ་པོ་ལ་ཡང་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་དང་། དོན་ལོག་པར་མ་བརྟུང་བ་གལ་ཆེ་བས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་འཆད་ཉན་གྱི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མ་

མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །སྤྱི་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལྷང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ། ལྷང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ། དེས་བྱུབ་པའི་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དགོད་པ་དང་།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྟ་བ་བ་དེ་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་

དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐུང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བག་ཆ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྨུག་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ད་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྟོ་ཞིང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྩེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་བྱང་དོར་

@70B མེད་པའི་བར་ལ་སྤྲོར་བའོ། །དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒྲ་མ་སོགས་བདུན་ལྡར་མཉམ་པ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་བརྒྱའི་ངོས་འཛིན་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་

གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལུགས་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་མེད་པར་ཆོས་ཀུན་འདྲ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །གཞན་བརྒྱད་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྲད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནི་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་ལ་མཉམ་པཉམ་འདྲ་བ་ནི་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབེན་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པས་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པས་དབེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཕྲལ་

དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་ནི་དྲུག་པའོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས་སྟང་གི་སྒོས་པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་དང་སྦྱར་ལ། སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒོ་བར་མི་ནུས་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་རོ། །བརྒྱད་

པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའོ། །བཅུ་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདུ་བའོ། །རྟོག་ནི་ཤེས་རང་སྣང་

@71A ཞེས། །བའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐབས་སྟོངས་ཀྱིས་མི་འདུ་བ་མང་དུ་སྟང་ངོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་

ལ་ལུང་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ས་དྲུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ས་དྲུག་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ། བདེན་པར་བླུབ་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་འཕྲུག་སྟེ། སྤྲོད་འདྲུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་

མ་ཡིན། །ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་བློ་ལ་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་རྣམ་པར་གསུངས་པས། མེད་རྟུལ་འདེན་བླུབ་དང་། གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་བླུབ་མཐའ་སྣ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་བླུབ་དང་། བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེས་

སུ་ཞུགས་པ། བླུབ་མཐས་བློ་བསྒྲུངས་མ་བསྒྲུངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་བླུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ངོས་མ་

ཟིན་པར་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང་།

@71B ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་སྐབས་དོན་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དོས་ཟིན་ནས། དེའི་ཡུལ་སྣང་འབྱིན་པ་ལ་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་འགྲོ་ལུགས་ཤེས་

དགོས་ཀྱི། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་འབའ་ཞིག་གི་དགག་སྒྲུབ་ནི་ཕན་ཚེན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཤེས་ན་ཁྱད་པར་ཅིགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དོས་གཟུང་པ་དང་། དབུ་

མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་དོས་གཟུང་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྲུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ལས་དགག་བྱ་

ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་

ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེགས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །

དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྗུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་

@72A ཞེས། །བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྗུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡན་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ནས་ཕྱིར་

རོའི་བར་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་

མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་དག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཞད་པ་འདིར་ཡང་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནས་བྱུང་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདེན་འཛིན་དེ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་སྟོན་ཏོ། །དེས་ན་སྤོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྤོས་སོ། །

སྤོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་བརྫུན་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཁོན་ཡོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་

སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བློ་ལ་སྣང་བཞམ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་པར་

@72B ཡོད་པ་དང་དེར་འཛོན་པ་ནི་བདེན་འཛོན་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །འོ་ན་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟཁད་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་

དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་དང་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཟཁད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་དག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་

ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྟར་ཟཁད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། ཟློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་དམ་དང་། དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་

དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྟ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །འདི་མ་ཕྱེད་

པར་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པའི་ནོར་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟང་ངོ། །འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤེགས་

ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤེགས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྟམས་ཤེས་པར་འགྱུར་

ངོ། །གཉིས་པ་ནི། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་

@73A ཞེས། །ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཤེས་པ་ལ། སྒྲུབ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་ན། སྒྲུབ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེ་ཤིང་སོགས་རྟ་བླང་དུ་སྤྱལ་པ་ན། སྒྲུབ་མ་མཁན་

དང་མིག་བསྟད་པའི་ལྟད་མོ་བ་དང་། མིག

མ་བསྟད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། རྟ་བླང་དུ་སྟངས་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དེར་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལ། དེར་སྟངས་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། རྟ་བླང་གི་སྟངས་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་

ངོ། །སྤྲུལ་གཞི་རྟ་བླང་དུ་སྟངས་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་

སྤྱལ་དུ་འཁྱལ་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྤྱལ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱལ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་འཁྱལ་ངོ་ཙམ་དུ་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱལ་གཞི་རྟ་གྲང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་བྱར་མི་རུང་གི །ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྤྱར་

ཡང་སྤྱལ་གཞི་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བར་ཁས་ླབང་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལ་འཁྱལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱལ་གཞི་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བར་འཛོག་ནུས་པ་དེ། །སྤྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ན་ླབྱོ་འཁྱལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་

འཛོག་གི །དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱལ་གཞི་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །ལྟད་མོ་བ་ལ་ནི་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བ་དེ་ནང་གི་ླབྱོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་གང་དུ་སྣང་བ་དེར་རྟ་གྲང་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་

མནན་ནས་བསྟད་པར་འཛིན་ནོ། །དེ་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་ླབྱོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཏེ། གཞི་དེར་སྣང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལེགས་པར་གོ་ན་ཚད་

@73B མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ལ། ཚད་མ་ཡང་བློ་ཡིན་པས་དེས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ཡང་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས། དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྱུབ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ། ཕྱོགས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཕྱེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྔ་མ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མའི་སྣང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་

དང་། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མིག་མ་བསྐད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་ན་དེར་སྣང་དང་དེས་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་པ་ན། གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བརྫུན་པར་འགྲུབ་པས། དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པ་གྲུབ་པའི་བློ་ནི་རིགས་ཤེས་

ཕྱ་རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འོང་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚོར་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཡང་། དེར་སྣང་བྱུང་ན་དེས་སྟོང་མི་འོང་ལ། དེས་སྟོང་བྱུང་ནའང་དེར་སྣང་མི་འོང་བས། །དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་བྱུང་ན་ཚོར་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྟུན་པ་

ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་མིག་བསྣད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྣང་བ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་ཞིག་ཡོད་པར་

@74A ཞེས། །འཇིག་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས། ཕྱ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་

མིན་ནོ། །ཤམ་ཞིག་བདེན་འཛིན་དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྟོང་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་

ཙམ་དུ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་གཙོད་པའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི། བློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ས་བོན་ལས་སྐྱ་ཀུ་སྤྲེ་བ་བློའི་དབང་གིས་བཞག

ཀྱང་། སྐྱ་ཀུ་རང་གི་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྤྲེ་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། སྤྱལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏ་གྲང་དུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྣང་བའི་བློའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་པས།

དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱ་མ་ཏ་གྲང་དུ་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ། བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱམ་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་བྱམ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི། སྐྱ་མ་དང་ཆོས་གཞན་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྟོར་བའི་དོན་གཏན་

མིན་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྣར་བ་ཡང་དེར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤམ་ཞིག་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་ངོར་གཉིས་སྣང་ཐམས་

@74B ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མིག་མ་བསླད་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །འོག་ནས་རང་རྒྱུད་པས་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་སྟོན་པས། འདིར་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་

ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གོ་སྟུ་བར་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཚོད་ཆེད་བའི་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཉཊ་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཚོད་ཆེད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་

ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་ལ་དུས་སྟ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེའི་

ཚོ་དེ་ལ་ཡིད་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སྐྱེན་དུ་མེད་པས། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ནས་དེ་འདྲ་དེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག

བའི་བརྟུན་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ཨཱད་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་

གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟུན་པ་སྣང་རས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཐྲོ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྲོ་དགོས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ལ་

@75A ཞེས། །བརྟེན་ནས་འགོག་རྒྱས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཤར་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་། བློ་སྟ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཆ་དུ་མ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མི་རྟུང་བས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་བརྟུན་པ་ལ་རྟུང་གི་བདེན་གྲུབ་

ལ་མི་རྟང་བས། སྔར་བཞིན་བཀག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞི་བ་འཆོ་ཡད་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྩི་བ་ནི་བློ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །གླུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུབ་བ་

ལ་གྲགས་པའི་བརྟུན་པ་ནི་དབུ་མ་པ་འདོད་པའི་བརྟུན་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས་བློས་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་བློས་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་

སྟོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བློའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་དོ། །དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལུགས་

འདིའི་བདེན་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ལ་ལེགས་པར་ཞུད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བསྟན་ན་ལྟ་བ་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱིད་པར་མཐོང་ནས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

@75B གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡེས་ན། དེ་ལས་བརྒྱོག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཡེས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་

བརྒྱོག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྟ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག

པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ། །རིགས་པ་

དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅེས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་

རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟཱཊ་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཚགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བྱོ་དང་ལྡན་པ་སྙ་ཞིག་འཇོན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག

པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ། །

@76A ཞེས། །རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །འགྲེལ་པ་དེར་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྒྲ་ལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཆོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

ཐག་པ་ལ་སྒྲ་ལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་

བཞག་པར་འཆད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྒྲུབ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྒྲུབ་ལོ་སྐྱམ་པ་འབྱུང་བོ། །དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་

ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིག

རྒྱུ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྤྱལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་སྤྲུལ་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་

འཇོག་རྒྱུ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་དང་ཕུང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཇོམ་རྒྱུ་ཡང་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་

དང་ང་དང་བདག་གོ །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཚ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཆོག་པ་གང་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་བཀག་གོ །ཚོག་ཐ་མས་ཁམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག

@76B ཀུ་འཇོག་པ་བཀག་གོ །དེ་ལྟ་ནའང་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གང་ཟག་ཀུ་བཞེད་པ་ཡང་མིན་པས། འགྲེལ་པ་མཇོད་པས་བཀླལ་བ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་

ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྨྲ་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་

འདྲ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་

ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤཱཀ་པ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཤཱཀ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དོན་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་མེད་པ་མི་སྲིད་

པས། ཁམས་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཏུ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་དེའི་གཞིར་འཛིག་ཏུ་མི་རུང་ལ།

དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཉད་པ་ཡང་དེའི་གཞིར་མི་སྲིད་པའོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག །ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱམ་སོགས་རྣམས་དང་ཐག་པའི་སྣུལ་གཉིས་ཡོད་མེད་

@77A ྈ། །དང་བྱ་བ་བྱེད་པར་ནུས་མི་ནུས་སོགས་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་

ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ཚོག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་མཛོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟན་བསྡུས་དང་ཞེ་བ་ལྟ་དང་སྤྲོབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག

བཞི་དཀའ་ས་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཅིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་

དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འཚྱང་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་

མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པ་དང་།

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆས་གང་

ཡོད་པར་འཇོག་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཅལ་བར་འཇོག་པ་རྣམས་ལེགས་

@77B པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་དང་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བཞིན་

གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེས་བརྒྱང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བརྒྱང་གི་བདེན་ཚད་དོ། །དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་དོན་དམ་ལ་ཆུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་

བདེན་པ་སོགས་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེན་ཏུ་ཕྱ་བ་རེ་ཞིག་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་

པ་ཆེན་པོར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རབ་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་

ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་

པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་

@78A ཞེས། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྐོར་ནས་མ་ཕྱེ་བར་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱིས་འབྱེད་པར་བཞག་དོ། །བདག

འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ནི་རྩ་བར་ཕྱང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་བརྗེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་

དམིགས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས། འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་ང་དེ་བདེན་པར་གྱུར་པར་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་

རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལྟོས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས།

རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་མིན་ནོ། །ང་དང་ངའི་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ཞེས་པས་ནི་ཙམ་དང་ང་ཡི་ཙམ་

འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའོ། །བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་

@78B དམིགས་པར་མི་བཟུང་ངོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །འོན་བདག་གི་འདི་ཞེས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་གིའོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་

པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པར་ཟཁད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས་

བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་ཏ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ངའི་མཚན་བཞི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དང་། མིག་ནས་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྟོང་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྟར་ཟཁད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་

སྙ་འཛོན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡང་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་ཆོས་

ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཞད་དོ། །མ་རིག་པ་དེ་ལྟོག

@79A ྅། །པ་ལ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ་པ་ལས། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་བར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགགས་པ་

ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས །ཅེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བརྟགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྟོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་དུག་གསུམ་

གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་གཏི་མུག་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྟོག་པ་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པས་ཀྱང་

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དེར་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཞར་འགྲོ་བ་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་

@79B བྱས་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་

འཛིན་པ་ཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བརྒྱང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། བློ་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོས་བརྒྱང་ནས། རང་གང་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བརྒྱང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་དགག་སྒྲུབ་ནི། ཇུག་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་

སྣང་ལ་རྟོག་གཅོད་པ་དང་འདྲ་བས་གནད་དུ་མི་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པས་གང་བརྒྱང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལས་བསྒམས་པའི་ཚལ་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་མང་པོར་ཚལ་ཟིན་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་

འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྨོས་སོ།། ༥ ।।གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་

@80A ྈ།། །རྩོད་པ་སྤང་བ། རྟེན་འབྲེལ་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་

རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཞག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཟུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་

མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་

ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཤོད་དོ། །ནམ་ཡང་དང་གཞར་ཡང་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ། འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྟོན་པ་རྣེན་གྱི་ཚིག་གིས་

ནི། ཡུལ་དང་དུས་དང་གྱུབ་པའི་མཐའ་ཡཁད་དོ། །གཞི་དེ་

གསུམ་དུ་གང་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་གང་དག་གིས་སྒྲ་རྟེན་པའི་ཚིག་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་

དུས་གྱུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྟིད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་སྟུང་ཏེ་ཡཁད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྟིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་

བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྟུང་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས།

@80B བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་ཅིས་བསྒྲུར་ཡང་འཇུར་འདི་ལེགས་སོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཀུམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལོ་ཏོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ། ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་ཞེས་

པས་འགོག་པས་ནམ་ཡང་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ། །དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། །དངོས་པོར་སྣང་བའི་གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྟམ་པ། གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས། དངོས་པོར་སྣང་བའི་ལུགས་

ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྨོན་པ་མིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བྱེ། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཤང་པ་ཕྱི་མ་

གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མི་གཅོད་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྨྲེལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྨྲེལ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་

དེའི་སྒྲབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཁས་བླང་དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་སྨོས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྨྲར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་

མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཆོག་ཐ་མའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་བར་ཟཱད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁགག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི། སྔར་ལྟར་སོ་སོར་གཅོད་པ་གཞུང་དེའི་

@81A ཞེས། །དོན་མིན་ཞེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གྱུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྨྲར་བ་དང་། ཚོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་

གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྐོར་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་གྱི་གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་བསམས་ནས་བྱས་པས། དེ་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྷག་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མོད་

ཀྱང་དེ་ཙམ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་

པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་ཟཁད་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདུ་བས། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟུབ་བྱ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག

རྟེན་དེ་ན་ཇི་སྙེད་སྣ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

@81B ལྷར་རོ། །རང་འབྲེལ་ལས་དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྣེས་སུ་བརྩོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞཱད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་ནས་མཐའ་བཞི་པོ་སྒྲུབ་ཀཱག་པ་རྣམས་སུ་བྱས་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་བྲལ་

བར་གསུངས་པ་དང་། ཚོགས་ཤས་ལ་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་པོ་སྒྲུབ་པ་ཀཱག་པའི་མཐར། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་བ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་མིན་

ནོ། །ཚོགས་ལ་ལས། རྩེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོས་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་

ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་བཀག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི། གཞན་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་པ་འགོག་སྟེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་

མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག

པ་ཙམ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་

@82A ཞེས། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསྟན་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་

ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྨོས་སོ། །འོ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྨྲེ་དགག་པ་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། །

རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྷ་བུ་སྒྲས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཟློ་ལ་འཆར་བ་ན། སྟོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་

དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའམ་མི་སྣང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཚང་འཐུང་དུ་རྩང་མི་རྩང་དྲིས་པ་ན། ཚང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཚང་འཐུང་པ་རྣམ་པར་བཅད་

པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་སྣང་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྣང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་

པ་ན་འདི་བྱམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་བྱམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ། དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྣང་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་

@82B སྐབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་གཅིག་གིས་སྟོང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་ཀྱིས་

བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཀྱགས་ལ་འཕངས་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞེག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིང་ཁྲུད་

པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱང་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྟྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟན་རང་ཚིག་མི་

སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་སྟྲུབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྟྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་སྟྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་འཐུང་བ་

དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་

སྒྲ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཆོག་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་རྟོ་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་

ཆོས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་དམ་བཅའ་གཞི་འདིར་བཀོད་པ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་

གཞན་དག་ལས་ལྟ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞེག་སྟེ་དེ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་

@83A ཞེས། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་

ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་

གཉིས་སུ་ཚོོན་ཆོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཆོོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཚོོན་ཆོད་པས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཆོག་གོ །གཉིས་པ་ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྫ་བ་ཞེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཁན་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་

བསྒྲུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོ་བོ་གཅིག

པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། སྐྱེ་

བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྣུ་གུ་དེ་ནི། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་

པ་ཉིད་སྟར་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

@83B རོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཅོོ་བོ་གཅིག་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། རྒྱུ་ནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་

ཡང་། རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྡུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་སྡུག་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་

པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་སྡུ་གུ་སྡུ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྡུ་གུ་ནི་ས་བོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་སྡུ་གུ་མི་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་སྐྱེའི་འདོད་

ཚུལ་ལོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྨྲ་བར་རྒྱུ་ལས་སྐར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །འདིས་སྨྲོ་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་བྲམ་པ་ངོ་བོ་

གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདུའོ། །དེ་ལྟར་སྣུག་ཏུའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་ན། སྣུག་ཏུའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་བའི་སྣུ་ཀུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་དུས་ནས་སྣུག་ཏུའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོར་

མ་ཟད། སྣུ་ཀུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་བློད་པའི་འོག་ཏུ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པར་བློར་པ་སྣར་ཡང་སྟེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལྡོག་ནས། སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འང་གི་

@84A ཞེས། །སྒྲས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་པའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་ནའང་འབྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་ན་ནི་ཁས་བློང་དང་འགལ་ལ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་

བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་དལྡན་ལ་དགག་གོ །བདག་སྐྱེ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་སྣར་ཡང་ལྡོག་ནས་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་

བ་སྟེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ས་བོན་ལྡབས་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། སྡུ་ཀུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྣང་ཡང་ས་བོན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། སྡུ་ཀུ་དང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བུ་དང་སྣུབས་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་

འདིར་གཏན་ཚིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་བར་མ་ཚད་པར་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྣར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་

རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཚད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་པ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྡུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆེན་ཆུ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ས་བོན་སྣང་རོ་ལྟ་བུར་རྣམ་

པར་འགྱུར་བ་བྱེད་ཅིང་། སྡུ་ཀུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྡུ་ཀུ་ཡང་རང་སྐྱེད་པ་པོ་ས་བོན་དང་ལྡན་ཚེག་ཏུ་གནས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྣུབས་པའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ལ།

@84B སས་སྐྱེག་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་གཉན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྟན་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ས་སྐྱེག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་

རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་གྱས་སྐྱེ་གྱ་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་སྟན་དུ་བསམས་སོ། །འདི་འདྲ་བའི་གཞོད་པ་མཐོང་ཡང་མི་ལྡོག་པ་ནི། སྐྱེ་གྱས་ས་བོན་འཇིག་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་རས་ཡིན་པས། རང་གིས་

རང་འཇིག་པ་དང་གན་འདྲ་སྟམ་དུ་ཆོལ་བ་བླུན་པས་ཡིན་ལ་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་སོང་ན་རྣམ་འགྱུར་སོ་སོར་ཡང་མི་འགྱུབ་པས་གཞོད་པ་སྤང་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་སྐྱེག་གཉིས་ལ་དབྱེབས་

སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག །དེའི་ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག །གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཇོག་མི་འཇོག་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྐྱེ་གྱ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྣུ་གུའི་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། མངར་སྐྱུར་སོགས་ཀྱི་ངོ་དང་ནུས་མཐུ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་སྣུག་གཉིས་ཀྱི་

ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་ནས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འཕེན་པ་མཛད་དེ། བརྗོད་པ་

@85A ཨཱཿ། །འཕེན་པ་དང་བརྗོད་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ནུས་མཐུ་ནི་གཞང་འབྲུམ་གྱི་སྨན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ནད་དེ་སེལ་བ་དང་། རྩི་སྨན་སོགས་འགའ་ཞིག་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་

ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ལས་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འོ་མས་བཅུས་པ་སོགས་ལས་སྐྱུ་རུ་ར་དང་། པི་པི་ལིང་སོགས་ལ་རོ་མངར་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་

བཀང་ནས་སྐྱ་གུའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པས། ས་སྐྱ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྐྱ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གལ་ཏེ་སྤུར་གྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས།

གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་སྐྱ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་སྐྱ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་སྐྱ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་སྟེ་ས་སྐྱ་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཇི་ཐ་མི་དད་

པས་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟེན་ན་ས་སྐྱ་གི་ཇི་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ས་བོན་དང་སྐྱ་གུའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་འདིར་

@85B དོ་བོ་གཞན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་བོན་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་གྱུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འམ་ཞེས་པ་ཡང་ན་སྐྱེ་གྱི་དེ་དག་གི་དོ་བོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གྱུའི་གནས་

སྐབས་སུ། སྐྱེ་གྱུ་འདི་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་སྤྱོང་བར་འདོད་པས། ས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་གཞན་མེད་པ་འདི་ནི་ཁས་

བླང་བར་མི་བྱའོ། །རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་

དང་། གནས་སྐབས་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་

དུ་བརྟགས་པའི་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས། བྱང་མཐའི་ལུགས་གཞན་དུ་བློ་མ་སྨྲངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་ནའང་ས་བོན་དེ་ཡི་འབྲས་

བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་སྙུག་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྡར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་

@86A ཞེས། །འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་

ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་མ་སྨྲངས་བར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྨྲོང་བཀག་གོ །དེས་ན་སྨོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་

ལས་དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་ཚ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྐྱོན་དང་པོ་ནི་ཙ་ཤེ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཤམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཡ་དང་བུ་དག་གམ། མི་གང་དེའི་རྣམ་

ཤེས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ནི་ཙ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤེང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན་ཡ་དང་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་

@86B ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ལ། སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་རྣམ་འགྱུར་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཕྲལ་ནུས་པའི་རིགས་པས་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཀྱིས་

འཇིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས། བདག་སྐྱེ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དངོས་འགལ་

ཡིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ན་ངེས་པར་ཁས་བླངས་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ན་ངེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་

ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཆད་བས་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞེག་ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་བཞི་

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་ནས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་གང་ལ་འཇོག་པ་ལ། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ནི་མཇོད་ལས། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟ་ཡིན་

ཞེས་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྟ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །

@87A ཞེས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྟར་སྐྱེས་རྣམས་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཞག། །ཅེས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བཞག་པ་ལྟར་འདོད་

ལ། རྒྱུ་དྲུག་ནི་མཇོད་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་

ལས་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །རྐན་པོ་ལྟང་བ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་འཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །རྒྱུ་འགག་གས་

མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགག་གས་མ་ཐག་པ་སྐྱ་གུ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས་ས་བོན་འགག་གས་མ་ཐག་པ་སྐྱ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆོག་གས་ལ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཀག་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་

འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཆོག་གས་ལ་ལས་སྔར་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དང་པོ་མ་

@87B གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུན་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བསྟུང་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་ཚའོ་

ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མདུན་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་རྒྱུན་ནོ། །ཡོད་པའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །མེད་པའི་རྒྱུན་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལ་ཚའོ་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་བཞི་པོ་འདིར་འདུ་ལ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལྟ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་ཏེ་མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་

རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་།

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་

པ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་སྐུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་ གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀ་ཅང་

@88A ལྟ། །ཐལ་བས་དགག །སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་འདི་ནི་གཞག་པར་ རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་ས་ལུ་ལྟང་བའི་མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གྲྭ་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དང་འགལ་བའོ། །དེ་ལ་ རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་

པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་མེ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྟེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་སྐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་

ཀྱང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་གཉིས་བཤད་ན་ཇི་ལྟར་ས་ལུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་རང་འབྲས་ས་ལུའི་རྒྱུ་གུ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་

ལུའི་རྒྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་། ཤས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་ལུའི་རྒྱུ་གུ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་སྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་འདོད་ན།

@88B ཇི་སྐད་ས་ལྷའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ས་ལྷའི་སྣུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་སོལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ས་ལྷའི་སྣུ་ཀུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་ས་ལྷའི་སྣུ་ཀུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ། ས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། བྱམ་སྨན་སོགས་ཀྱང་ས་ལྷའི་ས་

བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། རླུང་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ཤམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རླུང་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རླུང་དང་རླུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་གསུངས་པའི་

རིགས་པའོ། །ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒོག་པ་འཕེན་པ་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རླུ་མཚན། ཐལ་བ་ལས་བརྒོག་པ་ཁས་ལེན་པ་

མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏ་

ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རླུ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རླུ་འབྲས་ལ་སྟ་ཕྱི་བས་ཁྱབ་ཅེང་། གཞན་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤེན་ཀུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་

པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་ལ་ཁས་བླངས་མེད་དོ་ཞེས་པས་བསྟོན་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཚལ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་མང་པོས་རྟོག་གེ་བས་དུ་བ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྟབ་པ་ན། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་

དུ་མི་འཁྱལ་པ་སྟབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟབ་པའི་ཚེ་ནི་ཚང་མང་དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྟབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་

@89A ཞེས། །མི་འཁྱལ་བར་སྟབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ག་ཞེན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱང་འཕྱལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་ངེས་ཤིང་རྟོག་གེའི་འཇུག་པ་

ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཁྱད་པར་བ་དང་བྱས་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། སྤྱིར་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འཁྱལ་བར་བསྟབས་པས། མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལོག་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་མི་

ལྷོག་པ་སྲིད་དམ་སྐམ་པའི་དོགས་པ་ལེགས་པར་གཅོད་རྒྱས་ལ། ཆོས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་འོག་ཀྱང་གཞན་ཙམ་ཡིན་པ་ཞུགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཚོར་སྣབས་གཅིག་ཡོད། དེས་ན་འདི་ནི་དཔྱང་འཕྲལ་ཞེས་

པའི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྡུག་འབྱིན་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་

པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྡོག་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གྱུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ན། རང་བཞིན་དང་བཅས་

@89B པར་སྣྭ་དགོས་པར་གསུངས་པས། གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་

ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་གྱི། གཞན་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཕེན་པ་གཏན་མིན་ནོ། །འོག་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། གང་དག་རང་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་རིགས་པ་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ལྷོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་ཀྱས་ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་སོང་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་འབྲས་

བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཤ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་མི་གོ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འདི་འདྲ་ཅིག་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འཇིག་པའི་ཚོད་འཇིན་དང་། འདི་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་

རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ་སོར་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཚད་འཇིན་བཤད་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཁས་ལེན་ན། ཚིག

@90A ཞེས། །གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པའི་དོན་དང་ཡང་ཐ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་

པར་སྣང་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྒྲུབས་པ་ན། ཐལ་བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་གཟ་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་

དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲང་སྐྱམ་ན། སྟོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དབུ་མ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་ཀུན་ལ་མིན་ཀྱི། བདག་སྟེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་

གཉིས་ལ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཐལ་ཆོས་ནི་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཙམ་མིན་ཀྱི། སྣང་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐག་མེད་ཡིན་ལ། ཐལ་ཆོས་དེ་བརྗོག་པའི་དོན་སྣང་ཡང་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི་བྱངས་ཅན་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱི། རང་

ལ་དེའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཀུས་ཀྱང་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྣུ་སྟོས་ཤིང་། ཚོག་གསལ་ལས་

ཀྱང་ཡང་གི་སྣུ་སྟོས་ལ། འདིར་ཡང་སྣར་ཡང་སྟེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་སྣར་ཡང་སྟེ་བ་གཉིས་འགལ་བྱི་ཡོད་པ་དང་སྟེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྣར་ཡང་སྟེ་བ་ཐུག་བཅས་འགལ་

@90B གྱི། ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བ་དབུ་མ་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྣང་བ་གྲངས་ཅན་ལ་སྟར་ཚའོ་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་འཕངས་པ་ན། རང་ལ་བརྟགས་དོན་འཕེན་པ་

ཁས་ལེན་འདོད་མེད་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མིན་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ལས་བརྟགས་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་བརྟགས་པའི་དོན་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་

དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྣུབ་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བསྟུབས་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟུབ་པའི་

དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ནི་ཐལ་བའི་བརྟག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་བ་ལས་བརྟག་པའི་དོན་ལ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན། ལན་དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྣྲས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱ་བར་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྱེལ་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་

@91A ཉིད། །སྐྱེད་པར་རྣམ་པ་དེ་ནི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ཁྱད་པར་བ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇོག་གི །གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་ཙམ་གྱིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཇོག་གོ །གཞན་

ཡང་ས་ལྟའི་སྙུག་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ས་ལྟའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེའི། རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་མིན་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་མི་སྐྱེད་པས། རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྔ་མས་ཕྱི་མ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ས་ལྷའི་སྡུ་ཀུ་ནི་ནས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནས་ཀྱི་སྡུ་ཀུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱོའོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། ས་ལྷའི་ས་སྡུག་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་

གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །སྣམས་པ་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་

མཐོང་ངོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྣང་བ་འདིས་ནི་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པ་མཐོང་བ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པས་

སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་མིན་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་མིན་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མཁྱད་པ་ཤེན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད། ཕྱིར་ཆོལ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ་ཞེས་

@91B བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དེའིར་ན་ནས་དང་པ་སྟ་ལ་སོགས་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་གེ་སར་དང་ཀེང་ཤུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷའི་སྐུ་གྲྭས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་། ས་ལྷའི་སྐུ་གྲྭ་སྐྱེད་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་།

རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་སྔ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལྷའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ས་ལྷའི་སྐུ་གྲྭ་དེ་ལ་ལྷོས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་འབྲེལ་

མེད་དོན་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཞག་པར་མི་རུས་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཀག

པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་ལ་བྱགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་བརྗོད་ནས་སྐྱན་འབྱིན་བྱས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་སྲིད་པར་བཞད་པ། འདི་

ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་ཞན་ཆུན་ལྷོས་ནས། འདི་ནི་འདི་ལས་ཞེས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་གི །སྡུག་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་སྡུག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ལ་

སྡུག་ལས་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ས་བོན་སྡུག་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོས་བྱུང་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་སྡུག་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་

@92A ཞེས། །དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག །འདི་ནི་ས་བོན་སྡུག་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་

པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ནའང་སྡུག་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་མེད་ཅེས་སྦྱོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་

འགོག་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་གཏུག་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཀུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དེའང་ནས་བྱང་གི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དམའ་བ་དག

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་དང་སྐྱེད་བྱད་ས་བོན་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྒྲུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་

རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། སྐང་གི་དཔེས་ས་སྒྲུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐང་གི་དཔེར་མགོ་མཐུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་

གཅིག་ཆོ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དཔེས་མཆོད་པའི་དོན་དངོས་འདིར་ནི་ས་སྒྲུག་དུས་གཅིག་པ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི། དེ་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་

@92B པ་ཡིན་པས། སྐྱ་གྲྭའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་དལ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པར་བྱུར་པའི་ཕྱིར་དལ་ལྟར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱ་གྲྭ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ས་བོན་དལ་ལྟར་བ་དང་། སྐྱ་གྲྭ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ས་སྐྱ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྣང་གི་མཐོ་དམན་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྣང་གི་མཁོ་མཐུག་གཉིས་ནི་དལ་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་

དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། ས་སྐྱ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པ་དང་། དེའི་དཔེར་སྣང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་བཀོད་པའི་དཔེ་མ་བྱུབ་པར་བསྟན་ཀྱི། བྱ་བ་

གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་པ་སྤྲིད་ན་དུས་དེར་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་ངེས་པར་དུས་མཉམ་ཞེས་སྦྱོན་པ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ས་སྐྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རྟང་སྟེ་ཆོལ་བ་དེ་དག་གིས་

ཆོས་ལས་བྱ་བ་དོན་གཉན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གཉན་ཡང་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྣུ་གུ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་

མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། དུས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་སྣུ་གུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན་པས་འགགས་བ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག

@93A ཞེས། །པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ས་ལྷུང་ལྟར་པའི་མདོ་ལས། སྡང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གང་ཞོན་ལ་ས་བོན་འགགས་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྣུ་གུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྡང་གི་དཔེ་འདི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་

ཕྱིར་ས་སྣུག་གཉིས་སྡང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་འབྲ་བར་འདོད་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། བཀོད་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་

པས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་བཀག་གི །ས་བོན་ལས་སྡུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གཅིག་ལ་སྣང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་ན། དཔེ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཅི་འདྲ་

ཞིག་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། འབྲེལ་བར་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་གྱུར་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་ཟཁད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་

དགོས་ཏེ། མདོ་དེར་སྡང་མདའི་མཐོ་དམའི་དཔེས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་སྟོན་དགོས་པ་ལ། སོ་སྡུག་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཟཁད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་བ་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་

ཡིན་གྱི། བྱ་བ་གཉིས་སྒྲིར་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུ་འགག་བ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཞེག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་

@93B མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟེ་བྱ་བ་ནི་འདི་སྟེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྣུ་གུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ་ཡང་བྱ་བ་རྟེན་དགོས་

བས་སྣུ་གུ་སོགས་སྟེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་། སྟེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་སྣུ་གུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་བས་མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་སྟེ་བ་ལ་ལན་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་

འགྲོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྣུ་གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྣུ་གུ་སྟེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྣུ་གུ་གཉིས་སྤྱིར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་བ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སུ་སྣུ་གུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་

ན་སྤྱིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་པོ་སྤྲོག་པ་དང་། ས་བོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་སྐྱ་གུ་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་ཀྱང་སྐྱ་གུ་མི་སྤྲོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་པས་ཧར་ལ་བཀག་པ་དང་། བཀག

པའི་རིགས་པ་རང་ལ་མི་སྤྲོག་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་སྐྱོན་མེད་འཇོག་ཤེས་ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་ཚེ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་སྣུས་ནས། དེ་ཉིད་ཚུར་ལ་བཟློག་པའི་ཚེ་བསྟོན་འདིངས་པ་ལ་རེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱོན་པ་དང་

@94A ཞེས། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་རྟོད་དོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྣུས་པ་ས་སྐྱ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་

པ་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་

ཞེས་སྒྲིལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལ་དང་གི་སྒྲིལ་བྱེད་དང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག

དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྟོག་ན། དེའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་བསྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྣང་ཡང་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ

བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྣང་བར་འདོད་ནས་རྒྱུ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་དོ་ཞེན། དེའི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་བ་འདི་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད

ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཞིང་། རིགས་པས་སྔ་ཕྱི་ལ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏོ། །དེས་ན་

@94B གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་སོང་སོང་ནས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པཉམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་གང་སྟེ་བརྟག་གོ །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆུན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་

སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་ལའང་ཆུན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་ཆུན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལའང་ཆུན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀག་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། འཇིག

རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པ་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི། བྱད་

ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པས། ཁྲོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྤྲོར་བའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དེས་ཆོག་གི་ད་དེ་བསྐྱལ་མི་དགོས་སོ། །འོན་རིགས་པ་མ་བསྟན་པར་གཞན་སྐྱེ་འདོད་

@95A ཞེས། །པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་དེར་ནི། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་

ཤིན་ཏུ་སྤྲོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་

པ། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་

ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་འཐད་པ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་པ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ལས་གཉིས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཐད་པ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་

གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདིར་ནི། དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞེག་བྱ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་བ་གཞན་མེད་པར་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་གཞན་

བསྟན་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞེག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞེག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟེན་

པ་ལས་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པའི་མཐའ་ཐོ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོས་པ་དང་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་རྟོལ་

@95B ཐབས་ཏེ་བླ་བརྟེལ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མ་ཉམད་པོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་བླ་བརྟེལ་ལས་བཟློག་པར་མི་རྣམ་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་དེའི་གནོད་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཡུལ་

འདི་འདྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་དོ་ཞེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་སྤྲ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་

སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་གཞན་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཕྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐུན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་སོགས་ནད་དང་སྡུག་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཉེ་བར་བསྟེན་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོའོ། །འདིས་ནི་སྡུག་བྱ་

ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཕྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་ཀྱི་སྡུག་བྱའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་བལྟས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཚེས་

@96A ཞེས། །མི་སྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་སྡུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་

ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཉིས་བཤད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་

ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྟེད་པ་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་རྟེད་པའམ་གྱིང་པར་བསྟན་པ་ན་དེས་གྱིང་རྒྱུ་ཞིག་བྱང་ན་

བདེན་གྱིང་བོ་ཞེས་འཇོན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྱིང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞལ་ན། བདེན་གྱིང་ཀུ་འཚྱུར་བས་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྨོད་དཔོན་

འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི། ལུགས་འདིས་མཉམ་གཞག་གིས་རྟེད་ཅང་བདེན་པར་མ་གྱིང་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡི་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ལུགས་ཉམས་སུ་ཐུགས་པའོ། །དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག

པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་གིས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརླུན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱིང་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་

@96B དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣེད་པ་ལ་རྣེད་མཐན་འཕགས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྣེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་

རྫོབ་རྣེད་པ་ལ་རྣེད་མཐན་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མི་རྣེད་

པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣེད་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྣེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྣེད་

པ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་

ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་བརྫུན་པར་འགྱུབ་དགོས་ཤིང་། བརྫུན་པར་དངོས་སུ་འགྱུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བདེན་གྱུབ་ཚད་མས་ཞེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྫུན་

པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དགའ་བ་དེ་

རྣམས་ཀྱིས་བརྟུན་པ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གིས་བརྟུན་པར་འགྱུབ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བས་སྐྱུ་མའི་རྟ་གླང་མཐོང་བ་ན་བརྟུན་པར་མཐོང་ཡང་། སྣང་བ་དེ་བརྟུན་པར་འགྱུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་བྱེད་

བརྟུན་པ་མཐོང་བས་རྟེད་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་སྐྱུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟེད་པའོ། །སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་སྟེ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་པའི་

@97A ྅། །ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྟོན་པས་

གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྟེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྟེད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་སྟེ་ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་

མདོ་བསྡུབ་བཏུས་སྡུ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་

གཟིགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མདོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང་། འདིར་ཟད་དོ་

ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པ་དང་། བདེན་པ་

གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བློ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཧ་གི་

དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་ངོ་བོའོ། །ཕྱི་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞེག་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་

གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་

@97B ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ।

སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་ཉིད་

ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་

ནི་སྐར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དང་སྤྲོད་འཇུག་གཉིས་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་

པར་བརྩོད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཟཁད་པར་བྱ་ཞེན། དེ་ལ་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། དོན་དམ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པའི་ངོས་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །ཤང་པ་སྟུ་མས་དོན་དམ་བདེན་པ་བློའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཤང་པ་ཕྱི་མས་སྨྲས་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་སྣང་ངོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འདི་ནི་ཡང་

@98A ཞེས། །སྒོམ་མཛད་བ་བསྟན་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཟཁད་པའི་དོན་ནི། འོག་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་

མདོ་དང་པའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པར་བློ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མིན་ན། རྒྱལ་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་

འཇོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་མང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་བློ་རྒྱུད་པ་དེར་འཇོག་པའི་དོན་མིན་གྱི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་

ཤེས་པ་བརྟུན་པ་འཇལ་བའི་སྤྱོད་པར་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྟེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། བློའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལུང་

ནི་སྟར་དྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཛལ་བ་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞེག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་

@98B ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་པ་ལས་བདེན་པའི་མིང་ཅན་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་

ཤིང་། དེར་བཤད་པའི་ཕྱི་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་དཔོན་འདིས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ། །རིགས་པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྟན་པ་སྐུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་

སུ་བཅད་ན། མི་སྐུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སྐུ་མི་སྐུ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་

ཏེ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དགག་ནི། ཅིག་ཤེས་དགག་པ་གཞན་སྤྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་

ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཕུང་པོ་གཉན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་འགལ་གཉན་

@99A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་ཅིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ནི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་ས་

མེད་ལ། ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྟྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་ནི། དགག་གཞག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག

ཞོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་འབྱོག་ན་ཅིག་ཤོས་སླབ་དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་

ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་མ་ཟད་བརྗུན་པ་མཐོང་པའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་། ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་སྟེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྣད་པའི་དབང་

པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ཏེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྣད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྣད་པའི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་

རྒྱས་མ་བསྣད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་། སྔ་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཇིན་པར་འདོད་དོ། །ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལུགས་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་

@99B ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་

ལས་བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དོན་འདྲའོ། །ལྷག་མ་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག

དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བསྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་འཇོག་པ་ལ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་གི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་

སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་ཏྲིན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དུ་ར་ནི་ཐང་ཕྱོམ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཟོས་ན་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སྣང་བའོ། །སོགས་པས་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པ་

བསྡུའོ། །དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་ལ་སོགས་པ་ནས་སྐྲ་བརྩེད་པ་དང་། སོས་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་བྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་མེད་ཀྱང་། རིམ་

པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྙན་དང་བག་ཆ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མ་ཁན་ལ་སོགས་པས་སྤྲུར་བའི་སྐྱགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གནོད་པ་ནི་སྐྱགས་

@100A ྅། །དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིད་ནི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་གསུངས་པས། རྨི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་

སྐྱོབ་དཔོན་འདི་བཞིད་ཅས་པ་ནི་འོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟད་པའི་གནོད་པའི་ནང་མི་གཟུང་གི །སྐར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་

འཕྲལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་གཟུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་གཟུང་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་པར་འཛོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་

ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་བྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་བྱི་དོན་དུ་

མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་བྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །འོན་དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་ལ་འཕྲལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས། རྨི་ལམ་དུ་མིར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སད་དུས་སུ་སྐྱུ་མའི་རྟ་གློང་གི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གློང་དང་

@100B སྒོག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བ་ལ་ཆུར་འཛོམ་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་པར། འཛིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ལ་གྱུབ་མཐའ་ངན་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་འོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་རྣམས། འཛིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་

ཅི་འོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འོག་པར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེན། འདིར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གནོད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནོད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། གྱུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྱུབ་མཐས་བློ་བསྟུར་

བ་ཁོ་ནས་འོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འོག་པར་རྟོགས་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་འོག་པར་རྟོགས་

པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་

དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཤིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་

འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དུ་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་@101A ཞེས། །དོན་དེ་ཉིད། མཚན་གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་ཀུ་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་སྟེགས་ཅན་ཡིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་

སྣང་གི་གནོད་པ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་བོ་མ་བྱང་བ་གནག་རྫི་དང་བྲལ་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བརྙེད་བར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་

བར་འགྱོ་བར་འདོད་པས། དཔེར་ན་ཤེང་ལ་འཛོག་པས་ཡལ་གཡོ་མ་མ་བརྙེད་བར་སྤྲ་མ་བཏང་བར་ལྟར། ལྟུང་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་སུལ་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐུ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྗོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལུགས་འདིས་བློ་འཕྲལ་པ་ཞིག་གི་

དོར་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཅིར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་གྲང་དང་། ཆུ་དང་བྱེད་བཞིན་སོགས་སུ་བརྗོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་ཡོད་

པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་སྣང་ཡུལ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །ད་ལྟ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྟ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དབང་ཤེས་

@101B ལ་སྣང་བ་ནི། མ་རིག་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ། ཕྱ་རགས་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཕྲལ་མ་འཕྲལ་ལ་ཞུད་པར་མེད་ཅིང་། སྟོང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།

གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་སྟོན་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་

དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་དེ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་རྟ་བྲང་དུ་སྣང་བའི་སྐྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་དམ་པ་འདི་ཡི་རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་མི་འཛོག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་མི་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་

གི་ཚེ་གཞན་སྐྱེ་དག་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁུད་པར་སྤྱོད་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་རང་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས། རང་རིབ་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་སོགས་མི་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མིན་པ་

ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་བློ་མ་རིག་པས་བསླད་པས། མ་རིག་པས་མ་བསླད་པའི་དེ་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བ་གག

@102A ཞེས། །པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་བྱེད་ཀུ་ཆུག་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་ནི་དམ་པ་མཁས་པ་དག་གིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉཁད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་ཉཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་ལ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་འགྱུར་ཚུལ་

ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་སྤྲིབ་པ་སྟེ་རྟོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏི་མུག་སྟེ།

མ་རིག་པ་དང་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྣོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་

པ་གང་གི་ངོར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པ་སྤྱི་ངོས་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་འདོད་སྤྲིན་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སྤྲིན་བྱེད་དོ། །དེས་གང་ལ་སྤྲིན་ན་

@102B ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཅེས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྲིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བམ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཤུང་པ་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤུང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་

པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་

འཛིན་དེའི་མཐུས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི། སྟར་བཞག་པའི་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་

པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྟར་གྱི་མདོ་དེར་གསུངས་པའོ། །གང་ཟགཔ་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་

པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་

པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །ཇིན་འབྱུང་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ཀྱང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྫུན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་

སེམས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་

ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཚལ་ན་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཞིག

@103A ཞེས། །ཅེས་པ་ནི། ནག་ཚོའི་འབྲུར་ལས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབ་བ་ལྟར་བདེའོ། །གཟུགས་བརྙན་སོགས་བརྗུན་ཡང་སྣང་བ་ནི་བརྗུན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བརྗུན་པ་ཡིན་

པས་དེའི་བདེན་སྟོང་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་སྟོང་གི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བརྟ་ལ་བྱང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་ངོར་བྱང་

བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ། བྱད་བཞེན་ཡིན་པ་དེ་བརྗུན་པས་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མཐོང་བ་བརྗུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པས་བཞད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་

ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་འགགས་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག

ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་འཕྲལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས

@103B དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་བདེན་བརྗུན་དང་། དབུ་མ་པས་འཇོག་པའི་བདེན་བརྗུན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ངོ། །རང་བཞེན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་འཕགས

པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པས་ན། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ལ། འཕགས་པ་སྒོག་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན་པས་

མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་ཡང་། སྤྲིན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྣང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྡུས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཀས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་བཞེད་དོ། །མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཇོག་ཅེས་པ་ནི། བདེན་

པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱམ་སྟམ་སོགས་བདེན་འཛིན་དེས་འཇོག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པ་ནི་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་མིང་མཚུངས་པས། དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་པ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་བས་ལེགས་པར་ཕྱིད་

@104A ཞེས། །པར་བྱའོ། །འོན་བྱམ་སོགས་འདི་རྣམས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིག་པའི་

གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཡང་། ཉན་ཏང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོམ་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅཱཧདན། གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་གང་ཟག་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཏང་དང་བྱང་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཏང་དང་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་སྟོས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་

བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་དེར་སྣང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གཅིག་གོ །དེ་ཙམ་ནི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་མན་ཆད་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་མ་རིག

པ་སྣང་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དག་པ་སའི་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་མི་བདེན་པའོ། །གང་ཞིག་མི་བདེན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདེན་པར་རློམ་པ་སྟེ

བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་

@104B པར་ཡི་མ་བསྟན་པར་བདེན་པ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྟན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཉ་ཅང་ཡང་བློའི་འཇུག་པ་རྩེར་པས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་གི་བློའི་དྲི་མས་སྦགས་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་ངན་པའོ། །དེ་

ལྷར་སྣང་པ་ཡང་གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལ་མིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པ་མིན་པ་གང་ཟག་གཞན་བདག་ཅག་རྣམས་ལྷ་བྱ་ལ་སྣང་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་གསུམ་མིན་པའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་

རྟོག་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་གང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྣང་མི་རུས་སོ། །སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་དག་གི་ངོར་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་བསྒྲུབ་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྟོག་བདེན་

པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་བརྟུན་པར་འགྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་པ་ནི་བཞད་གང་ཀྱི་གནས་སོ། །བློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྟོག་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་བརྟུན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱམ་སོགས་ལ་

ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚོག་ཟྭར་གྱི་བདེན་པ་འཇོག་པ་ན་བློ་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པར། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱད་པར་དེ་མ་སྤྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་

ཅིང་བརྩུན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཉེན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་བས་དེ་

@105A ཞེས། །བཤད་ན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་གཉིས་སུའང་བཞེད་པ་ནི་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདེན་འཛིན་དེ་འཇུག་འགྲེལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་

གཉིས་ཀར་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་

མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འགལ་རྐྱེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དེ་

ལྷར་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛིག་པ་དང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཛིག་ལྷར་འཛོག་པ་རྣམས་མངོན་པ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མངོན་པ་བའི་ལུགས་

ཀྱིས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟ་ངར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བ་རྣམས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དེའི་དབང་བསྟུར་བྱར་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་བདག

གིར་འཛིན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྟུར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་

@105B མཐས་བློ་མ་བསྟུར་བ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ཡང་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། བདག་འཛིན་

གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཅེ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་

བདེན་གྲུབ་ཀུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྲུབ་བོ། །དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུབ་པས། མ་རིག་པར་འགྱུབ་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་པར་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡང་མི་འཛད་པར་སྣུབ་ཀྱས་པས། ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྱུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཇོག་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་སུག་ལས་འཇུག་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་

ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་སུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་སུག་ནི་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་རྩོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་

@106A ཞེས། །པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞད་ན། འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆྭས་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དུ་སྟོན་ནོ། །ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་

ལྷན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆགས་སོགས་རྣམ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་

སྡང་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྟངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སོགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཏི་མུག་གིས་

བཀགས་པའི་བདེན་བྱུང་ཁོ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རང་ནས་དམིགས་པར་སྣོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་བྱུང་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་

ལྷན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། ཆགས་པ་དང་སྡང་བར་འབྱུར་བས། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་

རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཙམ་ཞིག །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དུ་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱང་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་

@106B ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའི་དོན་ནོ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་ལུས་དབང་རྙེད་དུ་བཞག་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་

ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་འགྱུར་བས། འདིའི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་གཏམ་ཉིད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དངོས་

པོ་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་སྐྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་

མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་སྐྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉོན་མོངས་

དུག་ཆེན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པའོ། །ཤང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་

ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། ཕྱི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱམས་དེས་བར་བརྒོལ་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་

@107A ཞེས། །དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་བརྒྱ་པར་དཀའོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཆོག་པ་ཟ་བ་བརྒྱ་པར་དཀའོ། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ནའང་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱེལ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཡང་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་དེ་གཉིས་

མིན་ནའང་གཏི་མུག་གི་རིགས་འབྲ་འཇུག་པར་བཞེད་ལ། སྤྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་

སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྨོད་དཔོན་འདི་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་གསུམ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འདིའི་གནད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་གི་ལམ་ཙམ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་

བར་བཤགས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་

དང་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྐོམ་སྤང་ཆེ་འབྱིང་དགྲ་བྱས་ནས། གཉེན་པོ་སྐོམ་ལམ་

@107B དགྲ་དང་སྟོར་བ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྐོམ་སྤང་ཆེ་འབྱིང་དགྲ་བྱས་ནས། སྐོམ་ལམ་དགྲ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་སྟོར་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཉེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་

གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་སྟར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ནི། བཅོམ་

མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་སྨྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་

ཀྱིས་བསླད་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི །འཕགས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བ་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལུགས་འདིས་ཤེས་སྨིན་

གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག

པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་

@108A ཞེས། །པ་སྨྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་། གཞན་ལ་རྨངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་བཀག་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་གཅོད་པའི་གེགས་སྤུ་ཡང་

བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཛུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་ཞུག་པ་ཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་

ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་འཇོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཛུལ་པའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག

པ་མ་སྦྱངས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རེས་འཇོག་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་

ཏེ་མ་ལུས་པར། །བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལོག་པས། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རེས་འཇོག་པ་མེད་དོ། །གཏན་ཚེས་པའི་ཆོག་གིས་འཕགས་པ་

གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པ་ནི་རེས་འགའ་བར་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཚེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་གྱི། མཉམ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་རེས་

@108B འཇོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བླལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ། འཕགས་པ་སྟང་བ་དང་བཅས་

པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐུ་མའི་དོན་ནི། སོ་སྐྱེས་དོན་དམ་པར་བྱབ་བཟུང་བའི་བྱམ་སོགས་དེ་ཉིད། །སྐར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་

གསུམ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྟང་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་ཅིང་། སོ་སྐྱེས་བྱམ་སོགས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་

ཡུལ་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟོན་པས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཅིག་ཉིད། སོ་སྐྱེ་ལ་

ལྷོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དོན་དམ་མོ། །ཞེས་གཞུང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོག་སྟེ་སྣ་བ་ནི། བློ་གང་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སོང་བ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཞེས་དགོས་པ་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་མོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་

@109A ཞེས། །དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྣ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་

སྣ་ནི་དེས་གཟུང་ཡིན་ལ། དེས་གང་གཅོད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་རེས་འཛིན་མིན་པར། དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་སྣ་བ་མེད་པར་གནས་པ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། རྫ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་ཉན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སྐྱེ་རང་གིས་རྩོང་བའི་དཔེ་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་ལ་

@109B སོགས་པའི་ངོ་བོཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པས་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པ་ལྟར་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཀྱི། ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་

རིབ་མེད་པས་སྒྲ་ཤད་མེད་དེ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནམ་

རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་བསྟད་པ་དང་བཞལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྨྲེར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་དོན་ཅན་ལྟ་ཅི་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ངག་གིས་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང་། དེའི་

རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་ཀྱང་རྟོགས་མི་ནུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྟད་པའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ལག་གི་བས་དུ་ལ་སོགས་

པའི་བཟའ་བཏུང་གི་སྟོད་ཀྱི་ནང་དུ། སྐྲ་ཤད་དང་ལ་སོགས་པས་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་མ་སོགས་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞེག་རྣམ་པར་བཏུགས་པ་ན། དེ་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྟོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེ་བཟློག་བྱེད་པའི་

ཆོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། མིག་དག་པའི་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གནད་དུ་ཕྱིན་ནས། སྒྲ་ཤད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། སྒྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ལྷད་པར་གྱི་ཆོས་གང་

@110A ཞེས། །ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། སྒྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསལ་བར་འདོད་པས་དེའི་ངོར་བྱས་ནས། འདི་ནི་སྐྱ་

ཤད་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟླ་མོད་ཀྱང་། སྟླ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྱ་ཤད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མེད་དོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་ནོ། །དེས་

གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གཟོད་པ་བྱས་པ་སྟེ་བློ་བསྡུད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་

པ་ནི། ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐུ་ཤད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་དམིགས་པ་དེ་དག་ཉིད། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་

རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མིག་གིས་སྐུ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དུ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐུ་ཤད་དུ་སྣང་བ་

ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཟློ་ལ་སྣང་བའི་ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་ན། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་སོགས་ཀུན་

@110B རྫོབ་པ་རྣམས་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་བའི་གང་ཟག་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་འདི་མེད་ཚུལ་བཞད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཁྱབ་ཚུལ་ནི་གཉིས་

ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་

པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞན་ཏུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་ནས་ཕུང་སོགས་སྣང་བ་མིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ལ་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་དགོས་ཏེ། སྣང་བ་དེ་མེད་པར་མི་རྟུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་སྙེད་པ་

མཁྱེན་པས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་མི་འདྲའོ། །གཉིས་སྣང་འཕྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་

ལྷ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་རུས་པས། མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་ཏུ་འཇལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་འཇལ་བ་མི་འོང་ངོ། །འབྲེལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་

@111A ཞེས། །པ་ན། ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས། དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་མི་འཇལ་གྱི་རེས་འཇོག་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན།

མཉེན་པའི་སྣང་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྡོག་པའི་མཉེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཆུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདུག་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཉེན་ཚུལ་གཅིག་པུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉེན་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། ཇི་སྙེད་པ་མཉེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་

ཀྱིས་བསྡུས་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཐྱེམ་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟ་བ་མཐྱེམ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེད་ལ་མེད་ཅེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་སྣང་ངོ། །འདིའི་ལྟག་མ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུའི་

སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་ཤེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་

ནུབ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་རྟོད་པའི་ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཐྱེམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་

@111B སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་ངོ་དེར་མ་གྱུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་

ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་

ཏེ་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། །སྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་མ་

མཐོང་བ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འདོད་པས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྣང་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཁང་ལ་རྣམ་

པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཤམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཤམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དང་ཉེ་གཉན་གྱིས་ནི་བསྐྱང་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕྱང་ཡོ་ལྟ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། སུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་

@112A ཞེས། །གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རིགས་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྐྱེ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་

མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱེ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་ཤར་པ་ཐ་མས་བཀག་གོ །མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་

ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། །བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། སྣ་བར་བྱ་བ་དང་སྣ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་མའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་

དམ་བདེན་པ་དེ། ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། ཕུང་སོགས་ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་སྤྲུལ་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་
ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་སློས་པ་དང་

མ་བྱལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སློས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །མདོ་གཉིས་པའི་
དོན་ནི་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། དོན་དམ་

@112B བདེན་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མེད་པའོ། །གཞན་གསུམ་ནི་གོ་སླའོ། །གཟིགས་ངོ་དེར་སྣ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི་སླའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཇོག

སྤྱན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཁོན་ནའི་ངོར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་རྟེས་དཔག་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འཛོག་རྒྱས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་ངོར་མ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་

པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་ཏེ་སྨྲ་བའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་དྲངས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཏེའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནས་མ་ཡིན་

ནོའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེ་དེའི་རྟེས་འབྱང་གི་རྟོག་པ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་

ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སྨྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མི་སྨྱུ་བ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཕྱང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་

@113A ཀྱི། །པ་མི་སྣང་བའི་ཁྱངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་དངོས་སུ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། གཞན་སྐྱེ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་

གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིན་པས། མ་རིག་པ་སྤངས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པས་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་ཚོལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་བློན་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་པས་

@113B ལུགས་འདིས་ཚད་མ་གཏན་མི་འདོད་པར་སྟོན་པས། ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྨས་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་

ཟད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ། སྒྲིང་ཚད་མ་མི་བཞེད་པར་གོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་རས། ལྟོས་

འཇོག་གི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འཇོག་པར་བཞད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བྱག་ས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱག་ས་ཉིད་

ཀྱིས་གལ་ཏེ་སེལ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་ཇས་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་ཅིག་གིས་དེ་ལ་དྲིས་པ་ཇས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བྱམ་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གཞན་དེས་བྱམ་

པ་ནི་ཇས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨན་འབྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཀྱི། གང་གི་ཚོ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དོན་དམ་ལ་མཁས་

པ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ངའི་བྱམ་པའི་བདག་པོ་དང་ལྷས་བྱིན་ནི་འཕྲོག་མཁན་མ་ཡིན་

@114A ཞེས། །ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ངའི་ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེས་སོ་བྱས་པ་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཞེས་འདི་ན་ལ་སྨྲ་གུའོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། སྨྲ་གུ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྫི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་སྨྲ་གུ་བཞིན་ཞེས་སྨོ་བ་དང་ལྡན་བྱ

མའི་རིགས་པ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཙོད་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀག་པའི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོད་པ་སྨྲས་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ

མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕོའི་དབང་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ན། བྱ་འདི་བདག

གིས་བསྒྲིད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཕ་འདོས་ཐོའི་དབང་པོ་ཅན་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས། བྱ་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་མ་དེའི་མངལ་དུ་

བཏབ་པ་སྟེ་ལྷགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕ་འདི་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱུགས་ནས་རང་གི་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་བྱ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བྱ་གཉིས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྐྱ་གུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི། གང་ཟག་གཞན་

@114B ལྟར་བྱ་དེ་བསྟན་ནས་འདི་ངས་བསྒྲིད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྟོང་པོའི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་དེ་ལས་ཤིང་སྟོང་སྐྱེས་པ་ན། ཤིང་སྟོང་འདི་ངས་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་སྟ་མ་

བཞིན་དུ་སྣང་རོ། །བཀའ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཤིང་སྡོང་དང་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བཀའ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་སྡོང་དང་བུ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་གཉིས་བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི། ན་བ་དང་སོས་པའི་ལག་པ་གང་ཟག་དེ་མ་ཡིན་

ཀྱང་། ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འཛིག་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་འགོག་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་

དད་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་

ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་ས་སྐྱ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་ རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་

པ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་

@115A ཞེས། །རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བདག

དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་

ལེན་བྱ། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ནས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་སྒྲ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཕྱོགས་བཞིའི་སྒྲ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཡཁད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཇི་སྐད་ཡཁད་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྣག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྣག་ཆད་ཀྱི་མཐར་

མི་ལྟང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡཁད་པ། གལ་ཏེ་སྨྲ་གླ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ནི། ས་སྨྲག་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་ཆོམ་མེད་པར་སྨྲ་གླ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ།

@115B དེ་ལ་ནི་ས་སྨྲག་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་ནས། སྨྲ་གླ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རིགས་བརྒྱུད་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མིན་ཡོད་པས་བ་ལང་ཤེ་ནས་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་འཛིར་བ་རྒྱུན་བཅད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་སྡུག་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་

སྡུག་ཡོད་པའི་ཚོ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པས་ཆད་པ་སྟངས་སོ། །སྡུག་གིའི་དུས་སུ་ས་བོན་འགགས་པ་ལན་མང་དུ་ཡཊད་པས། ས་བོན་ཞིག་པའི་དོན་འགྲེལ་བས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་ཡཊད་ཅིང་། ས་བོན་མི་འཇིག་པ་

བཀག་པར་གསུངས་པས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་པ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པ་ལ་བཞེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་སྡུག་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྡུག་འཕོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་གིའི་དུས་ན་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་

བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། སྡུག་གིའི་ཚོ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བས་རྟག་པར་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡཊད་པ་ནི་རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྡུག་ཇི་བཞིན་ཉི། །ས་བོན་གང་ཡིན་སྡུག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་

གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཚད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་སྐྱེ་གྱུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་དོ། །དེ་འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་

@116A ཞེས། །ཉིད་དུ་སྟེ་ནས་འབྱུང་བ་མི་རུང་བས། ས་སྐྱག་གཉིས་ངོ་བོ་ཅིག་གོ་སྟམ་ན། སྐྱ་གྱུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཀྱང་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྐྱ་གྱུར་འཕོས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱ་གྱུ་དེ་ས་བོན་ལས་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅར་ཡང་བཀག་པ་ན་སྐྱ་གྱུའི་རང་བཞིན་དེ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་མདོར་དེ་ཉིད་ལས།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་བྱ་བས་བཤད་དེ། ཤུང་པ་དང་པོས་ནི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་

ཆོགས་དང་། གཉིས་པས་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བསྟན་བྱ་དང་། གསུམ་པས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་བསྟན་ལ། བཞི་བས་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། གཡོ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བླལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་

ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བླལ་ལོ་ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །མདོ་དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་

གཞན་བཅང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྟོད་པ་སྟང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་

@116B གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག །ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག །དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་

མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འདི་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། འདི་ལ་ཁས་ལེན་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་

གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མ་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་སྐར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་འཇིག་པ་སྟེ་ཞེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་རྒྱུར་འགྱུར་

དགོས་པས། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེ་

ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་དེ་ལ་སྐུར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་

@117A ཞེས། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། འདི་ལ་དབུ་མ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱོ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དམིགས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་བཞག་ཅིང་། སྣང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཉེས་པ་སྟོང་མི་རུས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་

པ་ལས། དཀོན་བརྩེགས་ལས་འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་མེད་དང་སྨོན་

མེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དྲུང་གི། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་དོས་རྣས་སྟོང་བར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་

པ་མི་འཐད་ལ། རང་དོས་རྣས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར། གཞན་ཞེག་གིས་སྟོང་པའི་སྐོ་རྣས་སྟོང་བར་བསྟན་དགོས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་དོས་རྣས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །མདོ་འདིས་ནི་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་བ་དང་། དེ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་མེད་པས་སྟོང་

@117B ཞེས་པ་ཡང་བཀག་ལ། བརྒྱ་བ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟན་མཐོང་མིན་ཏེ། །སྐྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅེག་ཅེས། ལོག་ལྟས་སྐྱ་ངན་མི་འདབ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །དེས་པར་

འབྱིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །གང་དག་སྡོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྟུབ་ཀུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པས་ཀྱང་སྔར་གྱི་མདོའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་དོ། །ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་བསམ་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་བར་བདེན་

པས་སྟོང་པ་ནི། གཞན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་ན་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས་བྱམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་སྨྲ་མཁན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྟོང་པ་དང་འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཀུ་སྨྲ་ལ། གཞན་དག་ཆད་སྟོང་

དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟྲབས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཀུ་སྨྲར་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཟེར་ནས།

དེ་ཚད་སྟོང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱང་མཐའ་བཞི་པོ་སུ་ཡང་ལྟ་བ་དེ་ཚད་ལྟ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་བཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་

@118A ཞེས། །ཡང་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདུ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་

ཚུལ་སྔ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ། བྱང་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྐྲ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་། བྱང་མཐའ་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་

དོན་དུ་སྐྲ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྣང་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རྟག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་

ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོལ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པར་སྣང་

བས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གི །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་མེད་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་པུར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཚོས་ཅན་རྒྱ་ངན་ལས་

@118B འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཚོས་ཅན་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པས། མི་སླུ་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་དེ་འདིར་བདེན་མོད་ཅེས་གསུངས་

སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་ངོར་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདེན་པ་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཀུན་

རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་སྨྲ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དོན་བསྟན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བསྟན་པ་སྨྲ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁལ་ཏེ་སྟར་གྱི་ལུང་གིས་སྒྲ་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི། འདུ་བྱེད་ གཞན་བསྟན་པར་གསུངས་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེའི་བདེན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་མི་སྨྲ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་སྨྲ་བའི་དོན་ དུ་བཞད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། །འདུ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྔ་མའི་བདེན་པ་མི་སྟུག་བའི་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །དེགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྣང་ནས་བྱིས་པ་སྟུ་བར་བྱད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་

@119A ཞེས། །སྣང་ནས་མི་སྟུ་བས་སྐྱང་འདས་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པར་ཟཱཧྱ་པས། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་སྟུ་མི་སྟུའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་

ལས་སྐྱང་འདས་ཀུན་སྤོང་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྐྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་སྤོང་པའི་ངོར་འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་སྤོང་གི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཅི་བདག་ལས་

སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅིག་ཁཉམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཅི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས། ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་རྣམས།

མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་བར། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལ་རབ་ལས་པའི་ཐ

སྙད་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ཀླུ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་

@119B མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྡུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩོད་ཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དཔྱད་མ་དཔྱད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་རས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་རྩང་ཟད་ཀའད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། ཐ་སྙད་གདགས་པས་མ་ཚོམ་པར་སྨྲ་གླ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་

དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ཚོལ་བ་རས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གང་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རྣམས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་

རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཇོག་གི །སྔར་ཟཀད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ངོ་ །དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔེར་ན་གནས་འདིར་ལྷས་བྱིན་དོན་ལ་མ་འོངས་པ་ལ། དང་པོ་འོངས་པར་འབྱུལ་དེ་ནས་འོངས་མ་འོངས་

བརྟགས་པ་ན། མ་འོངས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ནས། མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་དང་། དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མ་ལོག་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་ཚད་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་མ་དཔྱད་

@120A ཞེས། །པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཡཁད་ཟིན་པས་མ་སྨོས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་

ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ན། བྱད་ཀ་འཐོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་

འགྱུར་བ། ཇས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཅིག་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་

སུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་གཟུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་

འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་

ཡང་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་དུ་ཇུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བཞག་ཅིང་། དོན་བསྡུར་སྟར་ལྟར་བཞག་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་

ཁོ་ན་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་ལ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་བའི་

@120B དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་

ཁེགས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་བཞེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་སྨྲར་མ་སྨྲར་འདྲ་བར་བཞེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྨྲར་བ་ནི་མཐའ་ཡས་

པ་ཅིག་མདོ་སྡེ་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་འགོག་པའི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པ་ནི་སྔར་ཉལ་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་

ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ཐ་སྙིད་པའི་དོན་འཇོག་པ་བཀག་པ་ན། དེ་

ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པར་འཇོག་པ་ཅིག་ལ་འཕེན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་

ཡིན་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྤྱི་བསོགས་བཀག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྤྱི་བསོགས་

@121A ཞེས། །བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དབང་བདེན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྱུར་པས། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱོགས་

སྐྱ་སྨྲ་བ་ནི། སྐྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀལ་བར་བཤད་པས་དེ་

ལ་སྤྱང་ན་འགྲིག་གོ །འོ་ན་ཟབ་མོའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་

ལྷར་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྣང་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མངོན་ཏེ་འཕགས་པའི་གཞུང་འགོག་པ་

ནི་མི་སྲིད་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་ཅིག །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་

པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འགྲུབ་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རྟོག་པ་ལ་དགོངས་ནས། བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་

@121B གསུངས་ཏེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དང་ཐད་ལ་སྣང་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་སྟོན་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རུང་བར་སྣང་པ་ཡིན་པས་འདིར་མདོ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་མེད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

རེ་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེའི་ཡན་ཆད་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྫུན་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་ལ་སོགས་པས་སྤྲུ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། མེ་

ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་བྲག་ཕུག་དང་། སྤྲུ་ཕྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བྱགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ་བྱགས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པ་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་སྟེ་བརྫུན་པ་

བས། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། བརྫུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལས་བརྫུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་ནའང་། དེས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་དག་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གཟུགས་བརྟན་ལས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཟུགས་བརྟན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

@122A ཞེས། །ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གཉིས་དང་སྐུ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་། སྒྲ་བརྟན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་བྱད་དང་ཟུ་གཉིས་དང་སྐུ་ཤད་སོགས་ནི། དབང་པོ་ལ་འཕྲལ་གྱི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སྣང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འདྲའོ། །བྱད་བཞིན་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ནི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །གཟུགས་བརྟན་དང་སྒྲ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱི་རོལ་ཀུ་མི་འཛོག་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་

གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཛོག་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་

བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་གྱི་བརྫུན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུན་པོ་བརྟ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་རབས་པ་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་

ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ན་ནི་གཟུགས་བརྙན་བརྫུན་པར་གྲགས་པ་དེ་གྲུབ་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་བཞག་པའི་བརྫུན་པར་མི་འགྲུབ་པས། སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་

@122B བགོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་བརྫུན་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཅིག་དཔེར་འགོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་སྟོང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྟོང་བའི་སྟོང་ནས་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་

དུ་སྣང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་མི་རྟག་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་

བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ན་ཡང་། སྟོན་པོའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་

ཡང་། རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྣུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དེར་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་ གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་མི་འགྱོ་བ་ཞེག་འཇོག་ཅེས་

ན། སྟོན་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཇོག་ཀྱས་པ་ཞེག་འདོད་དོ། །ཞེབ་མོའི་བློས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འདི་འགོག་འདི་མི་འགོག

ཅེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་གཟུགས་བརྙན་ཀྱི་དཔེ་སྟོང་ནས་ཕྱེད་པ་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེད་པ་ལ་མེད་མི་རྟང་དུ་དགོས་པས་ཆོམ་སྐུ་མི་ཉན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་

@123A ཞེས། །བཞག་པ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ངེས་

པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། སྔར་སྟུ་བར་བསྟན་ལ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུ་བ་མེད་པར་བསྟན་པས། སྟུ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུ་བ་གཉིས་སོ་

སོར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་

བའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ལྟར་ན་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་

མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ཤེས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སྟོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་རྟུ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་སྣང་བས། ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་ཕྱིད་པ་

@123B ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། མི་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དགའ་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྩན་པའི་དཔེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྟོང་ཚུལ་ཡང་སྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེས་ཤིག །ལྟ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྟུ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟགས་བརྫུན་ལྟར་རང་བཞིན་བྱེས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སྣང་མ་གཉིས་ཅར་དུའང་རང་བཞིན་བྱེས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་

སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་བྱེས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆད་པའང་མིན་ཏེ། ཆད་པ་ནི་སྐྱེ་གཅོ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡཁད་པ་ལྟ་བུའི་ཆད་པ་དང་། རྒྱ་ཤེ་ལས། སྟོན་བྱེད་དང་ལྡན་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་

ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་བྱེས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པས་སྟར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པའམ། ཞིག་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་ནའང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་བྱེས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་

འདོད་ཀྱང་། རྒག་ཚད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྷ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་པར་རྩ་ཤེ་ལས། སྟེན་པས་སྨྲས་པ་ཞེག་སྨྲས་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞེག་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་དེས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་

@124A ཞེས། །འདུ་བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇོག་པས་ཆད་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་ཡིན་ཏུ་ཕུ་བའི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས། ཡིན་ཏུ་ཕུ་བའི་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་བྱ་དཀའ་བས། རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཀག་པའི་ཡོན་

ཏན་ནོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁེགས་ན་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་བར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དྲི་མས་མི་གོས་པས་ན། རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཨཱདྷ་པ་

དང་། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ཨཱདྷ་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཨཱདྷ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་གར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤྲངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་

དུ་འོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ཆུང་མི་ཟད་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་

@124B པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཞེན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན་རེ་ཞིག

གཅོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འཛིན་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོང་བས་ཕྱིར་རྟོལ་བྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་

བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཟཱཊ་ཟིན་ལ། མདོར་

བསྟན་ཞིག་འདིར་ཡང་འཆད་དོ། །ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་པ་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག

@125A ྅།། །ནི། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཉཁད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་བཞིན་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་

དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་མི་གཙོ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་གང་ནས་སྣོང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞེག་ཡོད་དོ། །འོན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ

ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཞེག་དང་། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ཟིན་གོམས་

བར་བྱེད་པ་ཞེག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལམ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤོང་བ་དང་། བདག་འཛིན་དེ་ལྟན་སྐྱེས། དེའི་སྐོམ་ལམ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བ་འདོད་དགོས་པས། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྨན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་ལམ་དེ་ལྟར་སྐོམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་

@125B མངོན་གྱུར་རེ་ཞེག་སྣང་པ་འོང་ཡང་། ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྣང་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞེག་ལ་སྣང་པ་ཉན་རང་ལ་

སྲིད་ཀྱང་། ས་བོན་སྦྱངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་དགོས་སོ། །སྒོང་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས། དེའི་ས་བོན་སྦྱངས་པ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་ཐོགས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྣང་འབྲལ་པའི་བག་ཆགས་

ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོང་བ་ལ་ནི། ཐོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤྱོང་མི་རྣམ་པར་བཞེད་དོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གོ་བ་ཆགས་ན་ཁྲད་ཤེས་ཀུ་ཆེ་བར་སྣང་བས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཀུན་

གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྱེལ་པ་འཐད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་སྟེ་པ་

གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྐྱ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་པར་མི་རྣམ་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་འབྱེལ་པ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་ཞིག་ན་ནི། མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སྐུ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་

@126A ཞེས། །འབགས་ཟིན་པའི་སྐུ་ལོགས་ཀྱི་ལས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཞན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱུ་སྟེ་དེའི་ཡི་གེ་དང་

འདྲ་བའི་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པ། ཆུང་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་མིན་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་

བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཕྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགལ་པར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་འཇིག་པས་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་

འདུ་བརྒྱད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་

པར་སྨྲན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གོ །གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་གཅིག་གོ །བཞི་པ་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་དང་བསྟུན་ན་མདོ་

སྡེ་པ་དང་ཁ་ཅི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཅི་བས་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལས་གཞིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་ལ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཅིག་སྟེ་གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ་

@126B འགྱུར་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་

ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་རྟགས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགྲིགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྒྲལ་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འཐྲུལ་བར་འབྱུང་

བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྡུར་བཞིན་བརྩད་པའི་ལན་སྨྲ་བ་པོ་བཞི་གསུངས་ཀྱང་། ལས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ལས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་འདྲ་བའི་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟ་ཤེར་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མི་སྲིད་

@127A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟད་ནས་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟོག་པ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་ཡང་

ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་ལས། མི་ཡི་ཆོ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་ཕྱང་པོར་སྟྲངས་པ་མེད། །སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་

སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟད་པའམ་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཁྱད་སོ། །ཤག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལོ་རྟམས་ཕྱང་

པོར་སྤྱངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཚོགས་པ་འདི་ཡང་བསྟན་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱར་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལ་ལར་ལས་འགག་ཞེས་དང་། འགག་

ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལས་དེ་འགགས་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འགགས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་

@127B སོགས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པ་སོན་གནས་པས། སྔར་གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཚོག་གོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འགྱུབ་པས་ལན་ཟློར་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རྟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་

མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི། སྒྲ་གྲུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅིག་ཞིག་པ་ན། སྒྲ་གྲུའི་ཚ་ཞས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ། སྒྲ་གྲུ་ལས་གཞན་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས།

ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཚ་ཞས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ནོ་སྟམ་པའོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་

ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉིར་སྣས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཉིར་སྣས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིག་རྟུ་མེད་ཅིང་། ཉིར་སྣས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རྟང་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིར་སྣས་སུ་

བཀགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞེག་པ་ཡང་ཞེག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞེག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའོ། །དེ་སྐད་པ་ལ་ལྷང་རིགས་གཉིས་

@128A ཞེས། །ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་

འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་

པར་ཡང་གསུངས་པས། ཞེག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཞེག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཞེག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞེག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞེག་པའི་རྒྱུར་ཡང་

བསྟན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ཤི་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྟད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛིག་མི་འཛིག་དང་། རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྟ་ཤེ་

ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་རྟ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སྨྲ་གླ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་།

སྣམ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཟད་པ་ནི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་

@128B ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱུ་དེ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་ལྟག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྟ་ཤེའི་ཀྱིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་ཕྱ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག།

ཀུ་འདུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག

ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེས་པ། ཞེས་དང་། དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས

ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ངའོ་སྙམ་དུ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས

སྐོ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སེམས་ཉིད

ཀྱི་རིགས་འདྲལ་དེའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་སྤོ་བའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤོ་བར་བྱེད་ལ། རྟེས་སུ་བསྒོད་པར་

@129A ཞེས། །བྱེད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

སྤང་བར་མི་རྣམ་ཏེ། ཉི་ལ་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་སྙམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྲད་པས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀྱི་མི་དགེའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་

གཞན་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱི་རོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང་། སྤོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་འབྱུལ་པའི་བག

ཚགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་

དེའི་ཚོ་ང་ཙམ་ཞིག་སྐོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུགས་འདིའི་གང་ཟག་གི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ནམ་མ།འང་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་

པ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་

@129B ཅི་ཡང་མེད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སྲིད་རྩེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེའི་གནས་ནི་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་

བར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་

ནི། ལམ་མ་ཞུགས་དང་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ལན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་འདྲ་བས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟེད་པར་གა་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་དཔགས་ན་ཀུན་གཞི་སྨྲ་བའི་རིགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟླ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་

ཞིབ་ལ་རྟོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཟཁད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། རྫི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་གཉིད་

སད་ཀྱང་སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་ལ་དལ་ལྟ་འགག་ས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་འགྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་

@130A ཞེས། །ཞེས་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྨིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་

རྨི་ས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། འོན་གང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་རྨི་ས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་

མེད་བཟང་མོ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། མི་དམིགས་པ་ལགས་ན། དེ་

དང་ཡོངས་སུ་སྨྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་དྲངས་པ་ནི་དཔེ་སྟོན་པའོ། །དེ་དོན་དང་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་

མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉི་ག་སྟེ།

ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་གྱུར་ནས་འགག་གི །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

@130B དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདེན་ཞེན་ནོ། །ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་

ལས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དོ། །ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དང་། ལྷག་མས་ནི་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་གོ །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་

དང་ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ། དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་དེའི་ཚེ་འཕེན་བྱེད་ཟད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་

ཕྱོགས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་པ་འདྲ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་རིགས་མཐུན་ཚེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་གྱི་མཇོས་མ་དྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་

དུ་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཚེ་ཕྱི་མར་གང་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འབྱུར་གྱི་དྲན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཚར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་

དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་ན་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐ་མ་འགག་པ་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏོ། །སྐྱེ་བའི་ཚར་གཅོག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།

@131A ཞེས། །བར་སྲིད་འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་མིན་པས་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་སྣང་བས། གཅོ་བོར་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་

ལ་དབབ་པར་བཞེད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་དང་སྐལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་

ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ཐ་མ་འགགས་པའི་ཚོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚར་གཅོག་པ་འབྱུང་བའི་ཚོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམས་པར་

ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་ངོ། །འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ། །ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་ངོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྦྱར་བའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཅིག་མྱོང་བས། དེ་མྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱེ་སེམས་དང་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ར་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཞེས་པ་ནི། དགག

@131B བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་སོགས་རང་རང་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྟུང་གིས་དོགས་ནས་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཐུགས་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་

རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་

སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྐྲ་ཞད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི །དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་

རྣམ་པ་བོང་བུའི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། སྨིན་མ་ཟིན་པ་ལས་སྨིན་པ་དང་། སྨིན་ཟིན་པ་ལས་སློང་ཡང་སྨིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་

ཤེག །དེའི་འདི་ལས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དག་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྐྲ་ཞད་སོགས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུའི་རྭ་ལ་

སོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི། ནག་པོའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་སྟེ

@132A ཞེས། །ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་བློ་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས

ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་སྨྲབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྙམ་སྟེ། ལས་རྣམས

ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་སྟེ་དཔྱད་པའང་དགག་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྐོར་མང་པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟོར་དུ་དོགས་ནས་སྐོར་དུ་མ་ནས་ལས་འབྲས

ཀྱི་དེས་པ་སྐྱེད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱིས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཀྱང་དེའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་ཐོག་བྱས་པའི་སྟེང་ནས། དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲིང་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་འཁལ་

སྟོང་བའི་ཚིག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཞད་མ་ཆཞད་ཀྱི་ཚུལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྱེལ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་རུས་ན།

འོན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ། དངོས་པོའི་ཚོས་མཐའ་དག་པའི་རུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། རྒྱ་མཚོ་

@132B ལས་རྣབས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་མེད་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་

དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པས། རང་གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གསུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་ཤར་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྩེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁྱེར་རོ། །ཁྱེར་འཁྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཤར་ཡོད་དུ་འཇིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཁྱེར་འཁྱེར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་ཤར་ཡོད་དོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་ཅིག་ལ་ནི་

གང་ཟག་རྣམ་སྤྱ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ཤིང་། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་

@133A ཞེས། །མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅན་རྣམས། ཇི་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། དེའི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཡུལ་མ་བཀག་པར་

ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ན་ཕུང་པོ་བདེན་པར་དོན་གྱིས་སྟོན་པའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་

ཞེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་རྣམ་སྤྱ་ཡོད་ལ། ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ་ཙམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་ལྟ་བུའི་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྙེ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། །བདག་གི་ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱིས་

པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ན་སྐྱག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་

རྣམས་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཕུང་པོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙེ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཕྱི་ནས་གསུང་

@133B རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞེག་གང་གང་

ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྡུར་སྦྱུང་བྱ། །ཉམས་པར་བྱུར་པ་དམ་ཚོས་ཀྱི། །སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི། ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་བྱིས་

སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཙམ་ཞེག་གི་སྟོང་དུ་རྟང་ལ། སྐར་བཞག་པ་ལྟར་བྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇོག་ཤེས་པ་མིན་པས། ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་

འབུམ་པ་སོགས་མང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གྲངས་སྟོན་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་བཞག་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་དུ། རྗེ་

བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ན། དབུས་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་

པར་མ་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཨཱཌ་དེ། །སྒོོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་ཡི་མ་ཨཱཌ་པར། དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཨཱཌ་ལ། ཐེག་བསྡུས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

@134A ཞེས། །ཀྱི་སྣྲོན་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་ལུང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་གྲུབ་པ་སྟེང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྡུ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པས། སྒོོབ་དཔོན་

འདིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཨཱཌ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ།

ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་སྐྱར་དུ་ཡོངས་སུ་འཛོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་

སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྲག་པ་སྣང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན་པ་

@134B དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག །ཞོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཁས་བླངས་པ་བཀག་པའི་ཚེ། སེམས་བདེན་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྣ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་།

འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་སྣམ་པའི་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལྷག་ལ་དང་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་

དང་བཅས་པར་སྣང་ངོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཆོག་

དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྣམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་

པར་ཁས་བླང་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅེས་མི་འདོད། །ཅེས་ཕྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་

གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་གཞུང་འདིར་དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་

@135A ཞེས། །པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྨྲིར་སེམས་རིག་ཅིང་

གསལ་ཙམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྨྲི་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རྩང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་

ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་སྣོང་པོར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་བཞིན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་སེམས་ཙམ་

པ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྣང་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་བློ་ཁོན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། ཚད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་

ཚགས་བྱལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་པས། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞེ་འཆོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཞ་ཟླ་ཀར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་གསུང་རབ་གཉན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མིང་ཙམ་མ་རྟོགས་པ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་སྣང་ལ། དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་བཞེད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་ཞིང་། ལུགས་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་

@135B ཕྱོགས་སུ་སྣང་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་

པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཀུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཏེ་དེའི་ན་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་

ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྟེ་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ང་ཞེས་པ་དང་ང་ཡིའོ་ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ནའང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ངེས་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་

ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འདུག་ཚུལ་ཡང་ཤར་ཀྱི་རི་བོའི་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་

འཇུག་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཕྱང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །མིང་

@136A ཞེས། །མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །བསམ་པ་མེད་པས་མིང་དག་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྟོད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། །

དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་བྱང་ཀྱང་། །སྲིག་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་

མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚེའོ་ཀ་ཐ་མས་སེམས་ཅན་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ།

ཤར་རིའི་སྟེ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་བྱིས་བྱིས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཅིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་

བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག །སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

@136B ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པས། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྣང་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་དོན་འཛིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ངང་གི་

གཞུང་ལས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨོས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཏ་དེས། རིགས་པ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཟུང་

འཛིན་ཙམ་ཐ་དད་དུ་ལྟག་པར་སྐྱོ་མ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་སྨྲས་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བྱི་གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་བྱི་གཟུགས་

ཏེ་དོན་མེད་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བྱང་སེམས་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་འདིས་ནང་གི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་

འབྱུང་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་ཀི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཏེ་ནས། གཉིས་

སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པ་ལས་ཀྱང་སྨྲས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ས་དྲུག་པ་པས་

@137A ཞེས། །རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོན་འདིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེན། སྨྲས་པ་

ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྨི་བས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། རྨུང་གིས་བསྐུལ་བ་སྟེ་ཀུན་ནས་བསྒྱེད་པ་ལས། སྣང་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས་ཆུའི་རླབས་རྣམས་འབྱེན་པའི་སྐོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྣེད་པ་ལྟར། ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་

རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འགག་བཞིན་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནུས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་བས་མ་དག་པའི་

གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ། བྱེས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱངས་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་

ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས། བ་ནི་བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཆུ་ཤེལ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །ཟླ་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྣ་བ་བཞིན་དུ།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྣ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

@137B ཚོ་རབས་གཞན་མང་པོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་བཤད་པས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་འགྲེལ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྟེད་པ་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་

དད་པར་གྱུར་བའི་གཟུང་བ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྨོས་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྔར་སྨྲར་བ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ལྟ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་མེད་ཅེས་

ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་བར་ཁས་བླང་རྒྱུ་ཡིན་སྣམ་ན། འགྲེལ་པ་འདིར་ཁྱད་པར་སྨྲར་མ་སྨྲར་གཉིས་ཀ་འདུག་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྨྲར་བ་མང་དུ་བྱང་ན། མ་བྱང་བའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་འཁྲིར་བ་བཞིན་

དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཐེག་བསྡུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་

བྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོ་ཇེ་སྲིད་པར་རྟེས་སུ་འཇུག་གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་པོ་དག་མ་ཞིག་པར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཐུན་མོང་ནི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་

@138A ཞེས། །སོ་སོ་རང་གི་སྤྱི་མཚན་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་ཆོས་བ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་

པ་དང་། བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འགྱུབ་པར་བཤད་པའི་མིང་ཕུང་པོ་ལྔག་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་།

དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་ཁམས་གཞན་གཉིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་ནས། དེ་

ལྷར་གཟུགས་སྐྱེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གསར་དུ་མ་བཅོས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་སྣང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བར་མཐོང་ཡང་དུ་དུང་གྱུབ་མཐའ་འདི་ལེགས་སོ་

ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སྤུ་ལ་ཡང་མི་སྣང་དོ། །ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྣུ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་ཀུ་མི་འདོད་ཀྱི་ནང་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྣུ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སྐྱེས་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིང་ཙམ་ལ་རྩོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཀུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དང་དབུ་མ་པས་གཟུགས་སོགས་

@138B རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་འཇོག་པ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་མེད་ལ་རྩོད་པའོ་ཞེས་པ་

དང་འདྲ་སྟེ། བླུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་གནས་ཆེན་པོར་སྣང་བས། དབུ་མའི་ཚུལ་དཀའ་བར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱོ་ཞིང་། གཟུགས་སོགས་བཞག་ན་ཕྱི་རོལ་

ཡང་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་དཀའ་མོད་ཀྱང་མངས་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྟར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལྷང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ། རྟས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གཞིར་འགྱུར་

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་དུ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྣང་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནམ་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བ་

བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་གཞི་ཇི་འདྲ་བ་ཞེག་གི་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྣང་

@139A ཞེས། །བའི་མ་དག་གཞན་དབང་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། སྣང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀུན་བྱང་གི་འཆིང་བྱེད་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་

དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ། ཞེན་ཡུལ་དེས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་

མི་བྱེད་པར་སྟོང་པ་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཕྱ་རགས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་འགྱོ་བས་ངལ་བ་འབྱས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་གང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་

བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དགག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་པ་གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་བྱུར་པ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་པ་ནི་བྱང་ས་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ།

རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཀླལ་བ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་དང་གཅིག་མི་འབྱ་བར་དབུ་མའི་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག

@139B ཚགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཞན་དབང་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྣོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ཁོངས་

སྣ་འདྲ་བས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་དབང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་ཙམ་མིན་གྱི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོག་གི་ལྷག

མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་འདི་ངེས་པ་འོག་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཁེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་

དགག །བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཁེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་སྐོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་པ། རྣིན་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྱུར་པ། རྣི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་

@140A ཞེས། །མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་འདིའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་འདི་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་སྨྲས་པ། དཔེར་ན་ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་

དུའི་ནང་དུ་ཉལ་ཞིང་། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པས་གླང་པོ་ཆེ་རྒོལ་པའི་ཁྲུ་རྣོས་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ནི། ཁང་མིག་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

འདི་ངེས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེན། འདི་ཡང་སྐྱོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དཔེ་དེ་ཉིད་འདིར་བསམ་པ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་གི་ཚེ་རྣི་ལམ་ན་ཡང་བ་ལང་རྒོལ་པའི་ཁྱིའ་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་གྲང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་ངའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་

པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདིར་རྗེ་ལམ་ན་སྣང་བའི་གྲང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།

སྐར་བཞད་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་གཞན་དབང་ཁས་ླབངས་པ་ནི། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །ཟློ་ཡང་མེད། ཅེས་

@140B པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་འདི་འདྲའི་རིགས་འགོག་པའི་ཚེ། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་དང་། སྨན་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རང་གིའང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་ཤེས་མེད་པ་

འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ཇོག་ལྡན་ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མཚོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕྲོལ་

པ་མེད་ན། དེའི་སད་པས་རྒྱ་ལམ་གྱི་དུས་གྱི་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཤེས་པ་ཡི་མེད་པར་བསམས་པའི་རྫོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྫོད་པ་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་གཉིད་

སད་པའི་ཚེ་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དྲན་པ་ལས། རྒྱ་ལམ་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། རྒྱ་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སད་

པའི་ཚོ་ངས་རྣི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྣམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་འདི་མཐོང་སྣམ་པའི་ཡུལ་མྱོང་དེ་འདྲ་བཤྱི་རོལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་
ཡང་དྲན་པ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ་ཡང་

@141A ཞེས། །ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་རྣི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
ན། འདིར་འགྲེལ་བར་རྣི་ལམ་གྱི་མྱོང་བ་དྲན་པ་དང་། རྣི་ལམ་

གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་གཉིས་བཤད་པས། རྣི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བློ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ན། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་དེ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
བྱད་བཞིན་མྱོང་བ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་ལྟོས་པའི་

ཡུལ་མྱོང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྣི་ལམ་གྱི་ཚོ་ཡང་བློ་ཆེ་མྱོང་བའི་ཡུལ་མྱོང་མེད་ཀྱང་། དེར་སྣང་བའི་ཡུལ་མྱོང་ཡོད་པས་ཡུལ་དྲན་ཟེར་ཡང་ཡུལ་དེ་མྱོང་བ་དྲན་པའོ། །དམིགས་མྱོང་སོ་
སོར་འབྱེད་པ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་མང་

པོ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འཇིག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་བའི་འགོད་ཚུལ་

གཞན་གྱིས་སྣང་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལམ་ན་ཡོད་ན། དེ་འཇིག་པའི་མིག་ཤེས་

ཀྱང་སྐྱེ་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་ན་གཉིད་ཀྱིས་དགྲགས་པ་ལ་མིག་གི་བློ་སྟེ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས། གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་

@141B ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་

བཟློག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །རྟེ་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་དོ་ཞེན། འདི་ནི་སྔར་གྱི་དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་རྟེ་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་བོ་སྟམ་པའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེ་ལམ་དུ་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟེ་ལམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟེ་ལམ་ནའང་མི་སྲིད་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་

གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་དཔེར་མི་རྟང་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དོན་རྟེ་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སད་པའི་ཚེ་གཟུགས་

མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟེ་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་བློས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྟེ་ལམ་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་

དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རྫི་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་མིག་གི་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་གསུམ་

@142A ཞེས། །པོའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །འདིར་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་རྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྡུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟ་བའི་དབང་པོ་

ནས་ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་། སྒྲའི་ནས་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བཞི་དང་། རྟ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་སྔར་མིག་གི་གསུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རྫི་ལམ་ན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བས་བརྫུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་

ནི་རྫི་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བས་བརྫུན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྫི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྒོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི། བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བས། ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལངས་

པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། འདི་འདྲ་བའི་བྱག་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན། ངོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ལུགས་རབས་པའང་མ་གོ་བར། དེ་རྣམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་གཟུང་ནས། སེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་སྣང་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སེམས་ཙམ་པས་གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྒོང་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོར་བའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅིག །རྣི་ལམ་ན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་

@142B ལ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚོ་རྣི་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྗུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ལས་

བྱང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྗོན་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ནི་རྫི་ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་པ་

ལས་དོན་གཞན་རྫི་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་དེ་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ལ། དེ་རྫི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། གཟུགས་དེ་ལེགས་པྲེན་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་བྱེད་བཞེས་བར་

གསལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྲུབས་པའི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ། རྫི་ལམ་དཔེར་འཛོག་པ་དེས་སེལ་ནུས་པས། དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་མཚན་བྱེད་གྲུབ་པར་ཁས་

ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དབུ་མ་པས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྫི་ལམ་བྱེ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་དོ། །རྫི་ལམ་དེ་བརྗོན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ལས་བྱང་བ་སྟེ། དེས་མཚོན་བའི་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྗོན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་བར་དུ། བདེན་མེད་སྣུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དཔེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་ལམ་ན་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཆེས་ལེགས་

@143A ཞེས། །སོ། །འོན་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྗེ་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན། རྗེ་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ལྡར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་

ལ་སྣང་བས་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྡ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཙམ་གྱི་ངོར་ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་ལྡ་ལས་ཀྱན་

བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞེག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྟེ་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེ་ལམ་བདེན་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐོར་ནས་ཆོས་གཞན་

བདེན་མེད་དུ་མ་གྱུབ་པ་རྣམས་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྫུན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སད་

པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་

མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། །སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་མིན། །དེ་ལྟའི་ཚོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་དང་། སྤིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་

@143B ལ་མི་སྐྱེ་སྟུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འབྲུ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སོགས་ནི། དེ་ཉིད་དུ་ན་

ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་རོ། །མདོ་དེ་དག་གིས་རྟེ་ཅིག་ཏུ་ཡིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་བཞད་པ་དེ་དབུ་མ་ལ་འགྲིག་གི །སེམས་ཙམ་ལ་མི་འགྲིགས་པས་ལེགས་པར་བཞད་པར་འགྱུར་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་པས་

དམིགས་པའི་ངོར། །གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་མ་སད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་སྣེ་དེའི་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་ན། སྐྱེ་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་

ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཏི་མུག་གི་གཉིད་ཟད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་དྲྭངས་ཕྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་

ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྣང་ལ། ཇི་སྲིད་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཉན་ཀྱི་ཤེས་པ་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་རྣམས། དེ་

@144A ཞེས། །ལ་སྣང་བའི་སྐོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་

ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པ་ལ་བློ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་ཤཱཀ་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་བློ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྱ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐྱ་

ཤད་དུ་སྣང་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གསལ་མཐོང་བ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་སྐྱ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའང་བརྫུན་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་

མེད་པར་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤད་མེད་པར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་བ་

ཡོད་ན་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། གཞན་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་ན། ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མཐོང་བ་སྐྱེ་ལ། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་མཐོང་

@144B བ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་པ་དེ་རབ་རིབ་ལ་མི་ལྡོག་པར་འཕྲལ་རྒྱས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་པ་

མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བག་ཚགས་སྨིན་མ་སྨིན་ཉིད་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། སྒྲུབ་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། སེམས་ཙམ་བྱི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་བྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྲ་ཤད་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན་དེ་ནི་མིན་ནོ། །འོ་

ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྔར་བཞག་པ་དེ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གང་ལ་སྐྲའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཞན་བྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ཡོད་པ་

དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི །གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་ཡུལ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡི་རྣམ་པ་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་

ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་སྐྱ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་བློ་དེ་མི་སྐྱེ་བམིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔྱད་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མ་འོངས་པའི་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །འདས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་

@145A ཞེས། །བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ནུས་པ་དེ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། ནུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་དེ་མེད་པས། འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེན། ནུས་པ་འདི་རྟོག་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་སྟེ་དལྡན་

བ་ལ་ནུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་བ་ལ་ནུས་པ་འདོད་པ་

ན། རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་དུས་མཚུངས་སུ་འགྱུར་

ལ། དེའི་ཚོ་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས་ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རང་ལས་གཞན་

པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྐུ་གཟུགས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་

པའི་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར་

@145B ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། ནུས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་སྨྲའ་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་རྣམ་ཤེས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ། ནུས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་

འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལའང་དེའི་ནུས་པ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་

འགྱུར་དེ་སྐྱིང་ལ་བསམས་ནས། རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་ནུས་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཚོས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་།

སྣལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུགས་ཙོག་ཤིག་ཅེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཆན་དང་། སྣམ་བུ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྨོས་པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་འཁོར་

སྒྲུར་སོགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ། དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཞད་པ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་སྐྱེ་པོ་མེད་དེ། རེས་

@146A ཞེས། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དག་རྟེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱུ་ཏུ་དུས་ནམ་ཀྱི་ཆོ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་དེས་པ་མོ་གཤེམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་

པ་ནི། ད་ལྟ་དང་དུས་ཕྱིས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་ །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པས།

དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཏན་མེད་པ་དེའི་ཚེ། མོ་གཤེམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དབུ་མ་པས་

སྡུ་གུ་སྒྲི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མང་པོར། སྡུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྒྲི་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ནི་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྡུ་གུ་ནི་སྐབས་

གཅིག་ཏུ་མེད་ན་དུས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པས། གཞི་མ་གྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་སྡུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སྒྲི་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་སྒྲི་བར་ཐལ་ཞེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །རིགས་པ་

འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཟཱཧད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲི་བ་ལྟར་ན། འབྲས་ཆེན་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་

@146B རྒྱས་པ་འཇོག་ལ། རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཇོག་ན། ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཉིད་ཅས་དམ་པ་མཐུན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

གསུང་སོ། །འབྲེལ་པར་རིང་ཐུང་དང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ལྟ་བུའི་ལྟོས་འགྲུབ་རྣམས་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་བྱུབ་པ་སྤྱིར་འགོག་པ་མིན་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

སྣ་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྣ་བའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཀུས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་ཀུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་འགག་བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུས་པའི་ཁྱད་པར་བཞག་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་ཀུས་པ་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་ཀུས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུན་

ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ལས་ཀ་ནུ་ནི་རྒྱས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་རྐྱེན་བྱེད་པས་བརྒྱད་པས་ན་རྒྱུན་ནོ། །ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་གི་རྒྱུན་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྱེལ་པར་

འཇུག་པ་ན། སྐྱེ་འཆི་བརླག་པས་བར་སྡོང་མེད་པར་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གང་གི་ཚ་ཞས་ཡིན་པའི་ཚ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྟ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཀྱི་ཚ་ཞས་རྗེས་

@147A ཞེས། །ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཚ་ཞས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཚ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་དེའི་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་

ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ནི་བུམ་པའི་མཆུ་དང་མཐིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཥ་རོལ་པོས་ཁས་

བླང་ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་རྫས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དེ་གཞན་ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བའི་དགག་ལ་རྒྱུན་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་ལན་དངོས་གཞིའོ། །སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་གྲུབ་ན། སྐྱོན་

མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ཞེག་གོ །ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཚོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་

@147B བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔ་ཕྱི་བ་གང་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ་

གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་སྤྱོང་ལ། ས་ལྷའི་ས་སྡུག་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ་ནས་ཀྱི་ས་སྡུག་དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་བས། །སྐྱོན་སྤྱོང་མི་རུས་

པའི་གནད་ཧ་རོལ་པོས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པས། གཞན་ཙམ་ལ་འཕེན་པ་མིན་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱང་འཕྲལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཅེས་

གསུངས་པ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྤྱི་བ་མ་གོ་བས། དཔལ་ལྡན་བྲྀ་ཉ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤྱོང་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞག་ནས་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་

པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྨྲ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ཤིང་སྨྲས་པ། མིག་གི་བློ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་གི་

ནུས་པ་བཏང་ཆགས་གང་ཞེག་ཀུན་གཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་འགག་བཞིན་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་སྨིན་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟེ་མིག

@148A ཞེས། །གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་པར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། གཏི་མུག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་

ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །འདིར་མིག

དབང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིག་དབང་གང་ཡིན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་

སྐྱེ་བོ་དེ་དོན་མེད། །ཅེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དབང་པོ་ལྔར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ་སྒོབ་དཔོན་ཟླ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས།

སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བ་མིག་དབང་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་

གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨོས་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྔ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས། སྔོ་སོགས་སུ་

@148B སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྐྱེ་བོས་སེམས་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ། །བཤད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྫི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་

དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་ལའང་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་

ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་རྨི་ལམ་དུ་སྣོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ། མིག་དབང་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་ལས། སད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡང་མ་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་

ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེ་ན། རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་

ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སད་པའི་ལོང་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནུས་

པ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་དེར་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྨི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་སད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྲོད་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པ་

@149A ཞེས། །ལ་མེད་པར་གྱུར་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་སོགས་སྲུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆུ་པ་སྨིན་པ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ལོང་བ་ལ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་བྱེ་མེད་ཅེས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་དགག

བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་བྱེས་དེ་སྐད་སྨྲ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་སྨྲས་པས་ཆོག་གོ །རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ནི་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱིར། རྒྱས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་མེད་པ་སད་པའི་ལོང་བ་འདི་ལ་

དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་རྒྱུ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྣི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེ་ན་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་

བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་རྣི་ལམ་གྱི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བརྟན་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣི་ལམ་དུ་ཡང་སད་པའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པ་དང་། རྣི་ལམ་གྱི་མིག་རྟོགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

རྒྱུ་སྟེ་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་པར་རྣི་ལམ་ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྣི་ལམ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་

@149B རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྣི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མེད་ཀྱང་། རྣི་ལམ་རྣི་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་རྣི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། རྣི་ལམ་གྱི་

གཟུགས་གསུམ་པོ་ཁས་བླང་པར་སྟོན་ཀྱི། དེ་གསུམ་མིག་སོགས་སུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་རྟ་གླང་དང་སྒྱུ་མའི་མི་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྟ་གླང་དང་མིར་འདོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་དབུ་མ་

པ་ལ་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི། དམ་བཅའ་བ་སྟེ་བསླབ་བྱ་མ་གྱུར་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། རྩོད་འདི་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་འདི་སེལ་བ་སྟེ་རྒྱོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་ན་དབུ་མ་པས་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་

དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན་སེམས་ཙམ་པས་སད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་རྣམ་

ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བྱང་གི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཀུན་བྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དུས་སྒལ་གྱི་སྐྱེའི་གོས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རི་བ་ཀྱི་དཔེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་

@150A ཞེས། །དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བ་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་རང་མཚན་ཉིས་གྲུབ་པ་ཅིག་སྐྱབ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཙམ་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསམས་ན་ནི་མ་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གིས་གནོད་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱིས་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་འཁོར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། །

རྟོག་གེ་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ། །ངོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤང་པ་དང་པོས་སྒྲིབ་གསུམ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་

བསྟན་ལ། ཤང་པ་གཉིས་པས་ནི་དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་

པོར་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟེད་པའི་རྟོག་གེ་པས་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། བཏགས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྨྲིར་བསྟན་པ་སྟེ། བྱ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི། རྟུ་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་

@150B ལས་འདིར་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །དངོས་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོར་

མེད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། །རོ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་རྒྱས་པའི་སེམས་མེད་པའོ། །ལྷང་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཀག་པོ། །གལ་ཏེ་ལྷང་དེ་དག་གིས་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཅིག་ཤོས་

ཀུན་བརྟགས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པས་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་

འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ནག་ཚོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟུན་བ་ལེགས་སོ། །གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་སྟོང་པ་འདི་དཔེར་བརྗོད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་

དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་འདི་ཉིད་བདེན་@151A ཞེས། །པར་མ་གྱུར་པར་བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གཞན་དབང་འདི་གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་པར་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བ་ལང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བ་ལང་ལྟར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དབུ་

སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་འདུ་བ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་རྒྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ཡང་འདུ་མོད་

ཀྱང་། ཞེན་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུངས་ཚད་དུ་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ། གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྣང་བ་གཞན་དབང་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། གཟུང་

འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡོན་པས་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཞེན་ཚུལ་ནི་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་བློས་བཞག་པ་མིན་པའི་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྣང་བ་འདི་ཚོས་

ཅན་དུ་བརྩང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཞེན་པ་ན་གཞི་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པར། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེའི་ངོ་བོར་

ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་སྣང་གཞི་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཚད་སྟོང་དུ་བྱས་ཏེ། འདི་དག་བོར་ནས་སྣང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དགག

@151B བྱད་ཡིན་པས་སྟོང་པར་མི་སྟོན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི། །དབུ་སེམས་སུའི་ཡང་ལུགས་མིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་མངོན་ཞེན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་འདྲུག་མི་འདྲུག་ཀྱང་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་རྟོགས་

ཤེག །དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྩོད་པ་ཡོད། །དེས་ན་ངན་པའི་སྐུན་པས་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། ཡབ་སྲས་

མཇལ་བའི་མདོ་ལས་དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་

སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྣོར་བ་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྫི་ལམ་ན་དགའ་རྩེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་རྫི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྟེད་ན་སད་པའི་ཚེ་ལྟ་ཅི་སྙོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་མང་བས་རྫི་ལམ་གྱི་མི་དང་། སད་དྲུས་ཀྱི་མི་ལ་མི་ཡིན་མིན་

ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི། ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དགའ་རྩེད་ཀྱི་གློག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རྫི་ལམ་གྱི་དྲུས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཏུ་མ་རྟེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སད་དྲུས་སུ་དག་རྟེད་པ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫི་ལམ་

@152A ཞེས། །དུ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྣ་བ་ནི་ནོར་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་གྱུར་པའི་མཐར་སྐྱར་བ་འདི་བསལ་

བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་མེད་པར་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཐུ་མའི་མན་ངག་ལས་མི་སྤྱག་པ་སྐོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་

མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ། ཀོང་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་ན། མི་སྤྱག་པ་སྐོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐུབ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀོང་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་གང་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་

དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཀོང་རུས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེའི་སྣང་

བ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཡིད་བྱེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་གར་གྱི་ལྟད་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ན་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གང་

ཟག་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་བློ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྟད་མོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ། མི་སྡུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་ཅིག་ཤོས་ཏེ་

@152B རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་བས་ཀང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་པ་སྟེ་ཀང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀང་རུས་རྟོགས་པ་སྟེ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་

པ་དང་བསྟུན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་གཏད་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་ལྟར་མི་སྡུག་ཡིད་ཅན་དེ་བཞིན་དུ། །ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ནི་བརྗུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ཅིག་ཐོབ་པར་སྣང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བརྗུན་པར་ཏེ་

འོག་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་མིན་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཀིང་རུས་ཀྱི་མན་ངག་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་འགོག་རྒྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་

ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆུ་འབབ་པའི་གྲུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་རྣག་ཁྲག་གི་ཐོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྣང་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ནི་དངོས་པོར་སྣང་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀིང་རུས་མེད་ཀྱང་དེ་གས་ལ་བར་སྣང་བ་ནི། གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་

ལ། འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟག་མ་དགུ་ཡང་མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །མིག་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་

@153A ཞེས། །སྣང་བ་ནི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །ཐིག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་

དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཐིག་བསྡུས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་གང་ཡིན་དང་། སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ཟཱཊ་དོ། །དེའི་ཟཱཊ་སྦྱོར་དགེ་བསྙེན་བཙུན་པས་མཛད་

པར། ཆུ་ཀླུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་བློས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྭངས་པ་

དང་བསིལ་བའི་ཆུར་རྟོག་ཅིང་ཟླུས་བྱེད་དོ། །འཕྱང་ངོ་དེར་འཛུགས་གོ །ཤམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤམ་མཁར་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་

འདི་སྣམ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཀུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྣག་ཁྲག་དང་རྣལ་ཁྲག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདི་ལ་གཞུང་

དོན་དེ་ལྟར་གོ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་ན་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རྟག་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་རྟོག་ལྡན་གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོ་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེས་སྨོ

@153B ན་ནི། དོན་འདི་ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་གཅིག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་འདེབས་པས་ན་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྟེགས་པའི་དམར་འབར་

བ་ལ་རག་ཀྱང་མི་འཆོག་པའི་རིག་སྟངས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། ལྷགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་བླངས་པ་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རིག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རིག་བྱ་དེ་ཤེན་ཏུ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། རིགས་སྟངས་བརླངས་པའི་ཆུས་ལག

པ་བསྒྲས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིག་སྔགས་ཟློས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། ལྷག་ལས་གོང་གི་རིག་བྱ་དེ་ཤེན་ཏུ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྲེག་པ་དང་སྲེག་པའི་རིག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷག་ལས་གོང་གཅིག་པུ་དེའི་རིག་བྱར་ནི་

བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཅི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་ལྡངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཆུ་གྲུང་འབབ་པའི་

གཞི་དེར་ཆུ་གྲུང་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུ་གྲུང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་མི་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མི་སྣང་བའི་བཀྱང་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱི་ཆུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་

ཆུ་གྲུང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་

@154A ྈ།། །བཟློག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་གཅལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཞེས་སྦྱིངས་ལས། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བཞང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མཉང་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་

ཀྱི་དབང་གིས་སོས་ཀ་རླུ་འོད་རིག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་། དགུན་གྱི་ཆོ་ཉི་འོད་ཀྱི་རིག་བྱ་གྱང་བར་སྐྱེ་ཡང་། རླུ་ཉི་འོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མི་ལ་གྱང་དྲོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཚ་བར་གཞལ་བའི་རིག་བྱ་ཉིད། ཅིག

ཤོས་ཀྱིས་གྱང་བར་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་རླུ་ཉི་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རིག་བྱར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་གསུངས་པས་གཞུང་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པར་གོ་བ་རབས་པ་རེ་ཤར་བ་ན་དེས་ཆོམ་པའི་ཐག་གཅོད་མ་སྟ་ཞེག །གཉིས་པ་

ནི། སྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིང་གཅེས་གསུངས་པས། ཤེས་

བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྣོན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཤད་མེད་ན་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་ན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སོགས་ནི། སྟོབ་

དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཏན་མིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཤེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

@154B རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངེས་པར་སྒྲུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཞེས་འཇོག་རྫུ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དུ་འཇོག་མི་རུས་སོ། །འདིས་

ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ཞེས་འཇོག་རྫུ་མེད་ན་ཤེས་པར་ཡང་འཇོག་མི་རུས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྷོས་འཇོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་

པས། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟར་

དྲངས་པའི་བསྟོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཁྱངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་ཀུན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་

ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་གཞན་ཀྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་

གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་

@155A ཞེས། །པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་པ་གཉིས་

ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་འདི་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་རྩེ་རྩ་ཙན་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རྟུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་

མི་སྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་

ཀུང་འཛོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་བློ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་གནས་བློར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་

ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་ཙམ་བྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ལ། ཤེས་པས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དབྱུ་མ་པས་

@155B སྣོས་པ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་རིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཁོ་ནས་གཞན་དབང་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སེམས་ཙམ་པས་

རང་རིག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁས་སྐྱེ་མའི་ཁྱད་རྒྱུད་ཟབ་ཅིང་ཟབ་ན། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་

ནས། རང་སྣང་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཡན་དུ། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །ཞེས་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་

བཤད་པས་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཤེས་ངོ་དེར་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་མེད་པར་

འདོད་དོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་

ཙམ་པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ན། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་སྣང་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བའི་རང་རིག་གྱུབ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་

@156A ཞེས། །ཤེས་ཀྱི། དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་གཞི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཞིར་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་དགོས་

པ་ལ། དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཀག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་བཀག་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་བཀག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་ངས་ང་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རང་རིག་བཀག་ཟེར་བ་ནི་བླུན་པོའི་གཏམ་

མོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་

པ་དག་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་གསལ་བ་ལ་མི་འཛུགས་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། བྱམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲ་རང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དོན་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་གཉིས་

སུ་མི་འཇུག་པར་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་ལྷང་དགོས་ཏེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་སྔར་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་ཡུལ་

དན་པ་དང་། སྔར་ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡུལ་ཅན་དན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ལ་དན་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་དན་པ་ནི་སྔར་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་རིག

@156B མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་སྟོང་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུས་སུ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས། ཕྱིས་ཀྱི་དན་པ་ཡོད་བར་མི་འགྱུབ་བོ། །འདིས་ནི་སྔར་གྱི་སྟོང་འཛིན་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དེ་དན་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་སྟོང་འཛིན་ལ་

རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྐྱབ་ན་ནི། གཞན་ལ་གྱུབ་པའི་དཔེ་མི་རྟེད་པས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་བོ། །སྟོང་འཛིན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྱུབ་ན་ནི། དེའི་མྱོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་རྟུང་ལ། གཉིས་

པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་རྩོང་བའི་ཁྲབ་བྱེད་ཁེགས་པ་ན། རྩོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྣང་བའི་རིགས་པ་དྲག་ཤོས་ཡིན་ནོ། །སྟོང་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་རྩོང་བར་མི་རིགས་

ཏེ། དེ་རིགས་ན་གནོད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། དེ་ལ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་དགོས་སམ་མི་

དགོས། མི་དགོས་ན་ཤེས་པ་སྟ་མ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་ན་དེ་ལ་ཡང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་དུ་སོང་ན་ནི་སྟོང་འཛིན་དང་པོ་ལ་རྩོང་བ་མི་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་

སུ་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་སྟ་མ་ཕྱི་མས་གཅོད་ན་ནི་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐོབར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལུགས་ཏེ་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་སྟ་མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན་

@157A ཞེས། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། སྔ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་ཉེ་བའི་གཟུང་

དོན་བོར་ནས། རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་འཇིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཅོད་པའི་སྟོང་འཇིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་སྟོན་པོ་གཅོད་པའི་སྟོང་འཇིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས། ཡུལ་གཉན་ལ་མི་འཕོ་

བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུད་པ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྱེགས་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས། གང་མཁན་

གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་ན་གང་མཁན་གྱི་གདོང་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛོམ་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཡུལ་ལྷ་འཛོམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་སྐྱར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་

སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རིག་སྣང་བའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆུད་ཟེ་ཟེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་

@157B མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །ཀུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ཀྱི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་མང་པོས་

ཟ་འོག་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་དཀར་དམར་སོགས་འཛོམ་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆུད་ཟེ་ཟེ་བའོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཤེས་པར། ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་སྣང་དོ། །དེས་ན་རྣམ་

ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་བརྩད་པའི་ལན་དུ། དེ་རྣམས་འཇུག་པ་སྡུར་བས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་རང་རིག་སྣུབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྡུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཐུལ་

བའི་ཆུ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་ཆུ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་འོན་ཀྱང་བླ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་དང་། ཡུལ་

གཞན་མི་གཅོད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་བློང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ལས། སྔར་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡུལ་སྤྱོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་པར་བྱེད་

@158A ཞེས། །དོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱང་བའི་རང་རིག་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་འགྲུབ་པས། འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དངོས། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཇ་ཙམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་

ལས། དྲན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་རིག་པར་འགྱུབ་ན། ཕྱིར་ཆོལ་ལ་རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྗོད་པ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག

གི་གཟུང་བྱ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། རང་རིག་པའི་འབྲས་བུའི་དྲན་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མི་གྲུབ་ན་དུ་བ་དེའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་རིག་གྲུབ་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་

བའི་འབྲེལ་པ་གྱུབ་ན། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་ཡོད་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། རང་རིག་དེ་དཏུང་དུ་ཡང་ཕྱིར་རྟོལ་ལ་མ་གྱུབ་པས། རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་རང་རིག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་གཅིག་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་

དཔེ་ནི། ཆུ་ཙམ་དང་མེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་སོགས་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་

@158B རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་པ་འདི་ལ་ཡན་ལག་དང་རང་རིག་མེད་དུ་བཞེད་དུ་ཆུག་འབྲས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐོན་ནས། དྲན་པས་རང་རིག་དཔོག་པ་མིན་གྱི། སྔར་ཚད་པ་ལྟར་དྲན་པས་སྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་

པར་དཔོག་ལ། དེ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་བཀག་པ་ན། རང་གིས་རང་མྱོང་བ་འགྱུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་བཞག་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེས་རང་

གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཕྱོགས་སྔ་མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་རྐྱང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྐྱང་པ་ཙམ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་

སྣན་པས་རང་གིས་རང་སྐྲིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྣན་ཁྱད་དུ་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྣན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །སྣན་པའང་རང་དང་གཞན་

གྱི་དངོས། །སྐྲིན་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་སྟེ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དྲན་པའི་ཤེས་པས་

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དང་སྔར་གྱི་ཡུལ་རྐྱང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་

@159A ཞེས་བྱ། །སྒོང་བ་ནི། སྔར་ཉམས་སུ་མ་སྒོང་བས་ཉིར་སྨས་ཀྱི་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔར་མ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་སྒོང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་སྒོང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་

ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སྔར་བྱམས་པ་ཉིར་སྨས་ལ་བརྟེན་ཞེས་

པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་དྲན་པ་སྐྱེ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་བྱེད་ཤེས་

པ་གང་གིས་ཡུལ་སྐྱོང་བར་བྱུར་པའི་ཞེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཞེས་པ་འདི་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་བྱུར་པ་དའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ས་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

གཞན་དུ་འཛིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་ཡང་སྐར་བཤད་ཟིན་པས་སྐར་གྱི་ཡུལ་སྐྱོང་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། །དེ་མེད་པ་ཙམ་དུ་

@159B མ་ཟད་སྐར་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་འདི་ངས་སྐར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱོང་དྲན་གཉིས་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐར་ཡུལ་ཉམས་སྐྱོང་གི་ཞེས་པས་སྐྱོང་བ་དང་བཅད་པ་དེ། ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་ཞེས་པས་མ་སྐྱོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྐར་ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

ཀེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་བའི་བརྫུན་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས་ཇུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་

དུ་ཡང་རང་རིག་བཀག་ལ། རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་

སོགས་པ་འདི་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་དྲན་པའོ། །དེ་ཡང་སྔར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ང་རང་གིས་དྲན་སྙམ་པ་ནི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྔར་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་

@160A ཞེས། །སྒོང་བར་གསལ་ཏེ། དན་པ་ནི་སྒོང་བ་ཇི་ལྟ་བའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་བའི་དན་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་སྟར་ཀྱི་ཡུལ་སྒོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་

ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྟར་ཀྱི་སྒོང་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་དན་པས་ཀྱང་གཅོད་པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྱམས་བ་འདི་སྟར་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་དན་པ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་དན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་

ཐ་སྙད་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྒོང་དན་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛོག་པས། སྒོང་

དན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོས་ཀྱང་དེར་འཛོག་མི་ནུས་པ་ནི་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱམས་པ་འདི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་སྐད་སྨྲ་དུས་ཀྱི་དུས་དང་། དེའི་དུས་སུ་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

བྱམས་པ་སྟང་མཐོང་སྐྱམ་དུ་མི་འཛིན་པར། བྱམས་པ་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་བློ་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག

ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་ནི་སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཐལ་བ་དང་བརྩོག་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་

@160B པས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བློས་མྱོང་བ་ན། ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་

གཞན་མྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡུལ་མྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ན། ཤེས་པ་སྣང་སས་ནས་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་བྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེཡིར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རླུགས་པ་ན། བྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་རླུགས་པ་སྐྱོང་གི་དུག་མ་སྐྱོང་ངོ། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྲ་ཐོས་པ་ན་རླུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་

པར་འདུག་སྣམ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། སྔར་གྱི་ཚེ་དུག་མ་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱི་བས་རླུགས་པ་ནི་སྟོ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །རླུགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །

དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་བ་ནི། རླུགས་པའི་ཚེ་དུག་མ་སྐྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིས་རླུགས་པ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་སྐྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་སྐྱོང་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མ་སྐྱོང་ཡང་དྲན་པ་ནི། རླུགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་

ཀྱི་མཐུས་སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྐྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟང་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མཐོན་པ་འདྲའོ། །འདི་

@161A ཞེས། །ཤི་སྲིར་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྐྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་འགོག་པ་མིན་

ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་རྗེས་དཔག་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་རྟོད་སྣང་དོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་སྟོ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་

ཅད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་གཞན་ལ་སྣང་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་དེ་རང་གིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་རང་རིག་ཁས་

བླང་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་ནི་ཤེན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་ཁཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུན་ཆུལ་དཔེར་

བླངས་ཏེ་ཁཞད་ན་རྟོགས་སྣའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དུན་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དུན་པས། ཡུལ་ཅན་དུན་པ་རྒྱར་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྡོད་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྡོན་པོ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་འཛལ་བྱེད་འགྱུབ་ཀྱི། སྡོན་པོ་འགྱུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་སྡོན་པོ་འཛལ་བྱེད་འགྱུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་

ཡང་སྡོན་པོས་སྡོ་འཛིན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས། སྡོན་པོ་འགྱུབ་པ་ནི་ལུགས་གཞན་དང་ཡང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ནི་སྡོ་འཛིན་དེ་འགྱུབ་པ་ན་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གི་སྐོ་ནས་

@161B འགྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ལུགས་གཞན་དག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་དང་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པས། དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག

གིས་མི་འགྱུབ་ཀྱི། སྡོན་པོ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོ་འཛིན་དེ་འགྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཡིན་གྱི། སྒར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྐྱོང་བའི་དབང་གིས་དུན་པ་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་

བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འཛུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྟེ་སྣ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཚད་མ་གཉིས་སྣ་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སྣ་ངེས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། ཙམ་

གྱིས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་ཇི་འདྲ་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེ་སྣ་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ལ། དེ་ནས་ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་ལས་རྒྱུད་ཀྱ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་

རྣམ་ཡན་གར་བ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །ཇི་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་གྱུར་འདིར། །

@162A ཞེས། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་

པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་པས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་

ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་

པོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་སོགས་ཀྱང་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཚོགས་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བ་

གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རང་རིང་ཅན་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་

ལ་ལྷོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ལུགས་འདིས་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་

བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྷོས་ཏེ། གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

@162B དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་གྱུབ་པས་ཡུལ་ཅན་འགྱུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སྣང་བ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་

ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བས་ཡུལ་ཅན་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞད་པར་བྱ་སྟེ་ལུགས་འདིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་

པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། མངོན་རྟོས་གཉིས་དང་ལྡང་གི་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལམ་དེས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བཞི་ཡཁད་པ་ནི་རྩོད་རྒོལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྟོས་དཔག་ཏུ་འདུ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྟོས་སུ་དཔག་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་

ལུགས་གཞན་ནས་བཞི་ཡཁད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཀག་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ནས་ཡཁད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་

@163A ཞེས། །པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་

ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་དྲན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔར་ཉམས་སུ་བྱེད་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་

དང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྐོར་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་བའི་སྟུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སྤྱོད་གིས་

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཁས་ཀྱང་བློང་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་མང་བ་འདིར་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་

སུམ་ཚད་མར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་བ་དང་མི་མཐུན་མོད། །དེ་ལྟ་ནའང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོར་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་

ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཆོར་བ་དང་། བྱེད་པ་འདིས་ཆོར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞེག་ཆོར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཆོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་

@163B དང་བཏང་སྙོམས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། དེའི་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བས་བདེ་སྡུག་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཅོད་ན་རང་རིག

ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ནུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞེང། འདིར་ནི་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོ་སྤྲོར་གསུང་

ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡོད་མཁའ་སྤྲེའུ་རང་བཞིན་ཅན་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་བླུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཆོར་བ་བླུབ་བོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀེང་རུས་གསལ་སྣང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སྣང་བ་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་དེས་དེ་རྣམས་བླུབ་པ་ན་དེ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུབ་པ་ནི་སྟར་དང་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ནི་

ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་ལྡུབ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འབྱུབ་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་

ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་གཞི་དང་

@164A ཞེས། །མཚོན་བྱ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ལོ་ངོ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་གཞིར་བསྒྱུར། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོན་བྱར་བསྒྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་ཐམས་ཅད་མངོན་

སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་བཞིར་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཐྱེ་བས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟློག་ཏུ་བྱུང་

པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་གྱི། ཟློག་གྱུར་མིན་པར་སྟོན་པའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་

པའི་ཤེས་པ་ལའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྟེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིག་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག

པར་བཞེད་པའོ། །ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྣང་བདེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྣུམ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྣུམ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་

གྲགས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ། །དེའི་ཚེ་གཞལ་བྱ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་པ་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤྲ་བྱ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་གཞལ་བྱ་སྣང་བ་

@164B མངོན་གྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འགྲུབ་པ་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྲུབ་པར་འདྲ་ལ། བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་

སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཉུང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

ཚད་མར་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག

བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་པས་ཡིད་ཅི་ཙམ་གཏད་

ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། སྔ་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བལྟས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་

བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་འཇོམ་རྣམ་ཡན་གང་བ་འདོད་

@165A ཞེས། །པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མོ་ནི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བརྗོད་

པ་ཚུར་ལ་བརྗོག་པ་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་ལུགས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱི་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལམ་ཕྱི་མོ་ནས་འདྲེན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་

ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟོན་འདིངས་པ་ཙམ་ལ་རེ་བ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་མཛངས་ཤིང་ཕྱ་བའི་བློ་ཅན་རིགས་པའི་གནད་ཕྱ་མོས་སྐྱོན་ཡོན་

སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ལམ་མ་མཐོང་བར་ཡིད་མི་ཆེས་

པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་ལུགས་དམ་པ་འདི་སྐྱོན་མེད་པར་འཛོག་པའི་ཕྱོགས་འདིའི་སྐོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ང་ནི་

གང་ཟགས་ཡིན་ལ། སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་

འགལ་བས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྟོང་འཛིན་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྣ་མ་ན། སྟོང་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་སྟོན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་

དུ་སྟོང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྟར་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་ངས་སྟོང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སེམས་

@165B ཙོམ་པ་ཁྲོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བཅད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་། །ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་མིན་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གནོད་པ་

འབབ་ཚུལ་ནི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དག་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ངོ། །མི་སྣང་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསལ་ཏེ། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་

པའི་སྒོང་ཙམ་ཁོ་རང་གི་རིག་བྱ་དང་། ཁོ་རང་དེའི་རིག་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཛོག་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཉན་ཡང་གཅིག་ཏུ་རུ་ཅང་

ཐལ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡི་ཞེས་སྨིང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་དང་ཉན་ཐོས་སྲོ་པའི་རྟུལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཞེད་དེ། རྟུལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་ཡུལ་བྱི་གོ་ས་གནོན་པ་ནི་དགོས་ལ།

དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པ་འཆར་ས་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་གྲུབ་མཐས་བཀག་པ་འབའ་ཞིག་གོ །དེས་ན་དེ་གཉིས་སྣང་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་

ལས། གལ་ཏེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ངེས་པར་མི་ཟེན་སྐམ་ན། དེས་ན་ཅི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མནའ་ཆུ་བཏུང་དགོས་སོ། །ཞེས་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མནའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

@166A ཞེས། །སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ། །གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོས་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ནི་སྟར་བསྟན་ཟིན་ལ། དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་བར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་

གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་གཞན་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་ནས་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་

བ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་

ཤིག །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་བའི་

རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཇུག་སྟེ་གཞི་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་གང་ཞིག

འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས། ཀྱེ་མ་

@166B ཀྱི་རྟུད་གཞན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟར་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་འབྱེད་པའི་ཕེས་ར་བ་ཀྱི་རྩ་ལ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་ཇས་ཕེས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ཡི་སྐོར་ནས། གཞན་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཤང་བར། ཚུལ་མིན་གྱི་དཔྱད་

པ་ཆུ་དང་འདྲ་བ་བླུགས་ནས། རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཚུལ་ངན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདྲུག་ཅིག་སོང་ཞེག་བྱོས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་

ཕྱི་དེ་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བརླག་པ་སྟེ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་རྣུབ་པ་འབའ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་སྟེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་ནི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་སོང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས། དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ལ་འབྱེལ་བའོ། །འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣོད་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་དྲང་བའི་

དོན་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བའི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྨྲར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ། སྣོད་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་སྤྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀུ་བྱུར་པ་

ལ་ཞི་བ་སྣང་འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀུ་བྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཀྱང་དེ་མ་བཀྲང་

@167A ཞེས། །གཏི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་ཅེན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་

དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་སྟར་ཁཐད་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག

སྒྲོན་མེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྤོལ་ཕྱེ་བའི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོར་སྡུད་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེ་འཛིན་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བདེན་གཉིས་

བསྟན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་དུ། །འཇིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་

དེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་སེང་ཆེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་

@167B པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། །ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་། །བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། །བྱང་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་དང་། །འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་། །

མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་ཆུད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ་བཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ཚུལ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། །འགྲོ་བའི་ཚེས་

བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྣན་དང་མི་སྣན་དང་། །བསྟོད་དང་སྨད་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཐོབ་པ་རྣེད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། །མ་ཐོབ་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འབྲུག་པར་འགྱུར། །གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཤད་རྣམས་བརྒྱད་

ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་གཅོད་པར་གྱུར། ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་དགའ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེས་མནར་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་མི་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་

བར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སུ་སྣ་བ། །དེ་དག་ཅོར་པའི་བློ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞེས་སུ་སྣ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་

པས་རང་སྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་གྱུབ་མཐའ་ཅོར་པར་གསུངས་སོ། །མི་སྡུག་སྡུག་དང་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྣ་བ་དང་། །མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྣ་བགྱིད་ཅིང་། །དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ། །

@168A ཞེས། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་བྱུང་ན། །འཇིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྟོང་པར་བགྱི། །དེ་དག་བདེར་གཤེགས་གསུང་ནི་སྨྲངས་བྱུང་ནས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བསྐལ་མི་བཟད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉམ་ཐག་ཆུལ་

མིན་བདེ་བ་ཆོལ་བགྱིད་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་དག་བྱིས་པས་སྡུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་གོམས་པ་དང་དེ་འཐད་པའི་གྲུབ་མཐས་བསླུད་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ན་སྟོང་ཞིང་དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་

དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཆུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཙལ་ཡང་། དེ་མི་རྙེད་པར་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཞིག་གིས། །མ་ལོག་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་

རྟོགས་བྱུང་ན། །སྡུལ་གྱི་པགས་པ་རྣེང་ལྟར་རབ་སྣང་ས་ཀ། །སྲིད་པ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བླ་མེད་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་པོའི་བློང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག །ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་

དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་པར་བསྟན་ནས། རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲི་ཞིག་སྨན་པ་ལ། ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་དག་འ

ནས་དེའི་དོན་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་གསུངས་

@168B ཏེ། །སྔར་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ལ་འདིས་དོན་དམ་པ་བསྟན་ནོ། །ཁམས་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་

པས་དབེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་ལམ་གོལ་པར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་བྱར་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་

གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྲུར་པ་མེད་ལ་སྒོ་བཏགས་པས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་ལ་སྒོ་བཏགས་པ་སྟེ་རྟོག་པས་བཏགས་

ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཡག་ཅེས་པ་ཡི་གེ་དང་འགྲུར་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བསྟུར་ན་བདེའོ། །སྒོ་བཏགས་པ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་

ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་དོན་དམ་པ་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་

སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོས་པ་མེད་པར་

@169A ᦀᦀ། །སྒྲ་ན། དཀི་དེད་ཅག་ཀུང་ཁྲིད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་ན་དཀི་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་འཐད་པ་ཅོ་ནས། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྲིད་ལ་བྱགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཁྲིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱུ་ཕྲག་གིས་བསགས་

པའི་ནོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ལ། མཛའ་བོའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བྱིན་ནས་སྐར་ཕྲོགས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་

ཕྲོགས་པས་ཕན་བཏགས་པ་ན་དེའི་ཚན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་

གནོད་པ་བྱས་པས་ཁྲིད་དགའ་ཞིང་རངས་པར་འབྱུར་ན་འབྱུར་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགའ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་ཁྲིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཉེ་བོའོ་ཞེས་བྱུབ་པ། སུམ་ཅུ་བ་ལས། དེ་མ་མཐོང་

བར་དེ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་

ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲགས་པར་འཕྲུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་བདག་གིས་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཕུང་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་

@169B ངོར་འཛོག་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཛོག་གོ །སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་

ཀྱི་གཞན་ངོ་ཁོ་རང་ཁས་ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་བྱེད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པ་ནི། འདི་འཕེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ལུང་ནི་སྔོན་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་

ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་

པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྟད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱིས་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་བྱགས་

པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་སྣང་སྲིད་ནས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་

@170A ཞེས། །ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ལྷག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀྱན་

རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བར་རྒྱས་པས་ན་བསལ་བར་

འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཤེན་ཏུ་ཚོགས་ཆེ་བས་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་

གྱིས་མི་གནོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་རྩལ་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་གདབ་པ་སྟེ་བྱོགས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་འདིར་ནི་རྩོད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བརྩད་པའི་ཕྱི་ནས་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་

ཁོ་བོ་ཅག་དེ་འདོད་པས་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་ཕྱི་རོལ་

@170B མེད་པར་སྣུབ་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཆ་མེད་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མི་ཁེགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ཚད་མས་མ་ཁེགས་པར་མ་སྟླའི་དེ་ཁེགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མོད་མི་

དགོས་སོ། །འདིས་ནི་ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་འཐུད་པའི་རྒྱུན་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་ཁེགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་ཁེགས་ན་སྣང་བ་ལ་མ་འབྱུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཁེགས། དབང་ཤེས་འབྱུལ་

པས་དོན་འཛོག་མི་ནུས་པས་ཕྱི་དོན་ཁེཏས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་སོ། །འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པས་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་མི་ནུས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་བརྗུན་པ་འཛོག་པ་ལ་དེ་བྱོགས་སུ་སོང་ངོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་

པ་ལྷ་ཡང་བཞེད་དེ་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་འཇིག་རྟེན་པའང་མིན། །ཞེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་བདེན་གཉིས་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་

ཀླུའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ཕྱི་རོལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་

ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྟུབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟུབ་པ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཅོ་ཙོ་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

@171A ཞེས། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་(DSPYO)ད་བའི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་བཞལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏས་བླངས་ན་ནི། ལུང་གི་གནོད་པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཁས་བླང་

དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེན། བཙོངས་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཟབ་རྒྱ་སྐྱེས་ལས་སྣང་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ལ། ཟབ་རྒྱ་སྐྱེ་ཡིན་

པ་དེ་མ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཆུའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འཛྱུར་བར་འཕྲུལ་བ་ཁྲོད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཆུ་ཙམ་ཞེག་བཅུ་བར་འདོད་པས། རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཞག་ཞིང་བསྟུགས་ནས་

དུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱར་གློག་པ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཞད་པ།

ས་དྲག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཏོ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ལུགས་སུ་

@171B བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ལྷོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་

པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ལན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་

དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོ་དེས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པའི་འབའ་ཞིག་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་

ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། མདོ་འདིའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་དོན་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི་ཟེག་བསྟུས་ལས། དེ་ལ་ལྷང་ནི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དཔོག་པ་ལ་ལྷང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ལྷང་དེ་ལ་མཛད་ཅིང་། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལྷང་དེ་དྲངས་ཤིང་སེམས་

ཞེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཙམ་སྒྲོས་པས་དོན་འགོག་པར་བཤད་དེ། །འདི་སྐད་ལྟར་འགོག་པ་ནི་སྟོན་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ནས་རྒྱ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་

@172A ཞེས། །པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་དོན་དུ་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཚམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཆོ་

ལྷན་གྱི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་གཅོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་བོ་སྤོ་མཐོན་པོ་འཇོམས་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྫོ་རྗེ་

འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །རྫོ་རྗེ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དེ། བཞིན་རྒྱུན་དང་རྟུལ་དག་དང་། །གཅོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་

དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ནས་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞེག་བྱེད་པ་པོར་ང་སྣང་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་

པ། ཇི་བཞིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས། སྡུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སོགས་པས་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞེག

འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། །རྩ་བར་སྡུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་བཀྲགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གང་

@172B ཟག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུ་སྟེགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གོ །རིན་ཆེན་འཕྲེང་

བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྱངས་ཅན་འཁྱུག་ཕྱུག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞེག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨྲ་ན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས

བསྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོན་ཞེས་བྱེས། །ཞེས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྣང་བར་སྣང་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུ་མི་འོང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་

གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པ་སྟེ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ཅིས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདིར་སྔར་ངན་རྟོག་ཅི་ཞེག་མ་བྱུང་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞེག་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལྟར་

ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་སྲོང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྣང་དོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྲོང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་དག་སྲོང་སྐྱེ་བ་སིང་

ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅིར་བྱ་བའི་དག་སྲོང་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །སྲོང་བ་པ་ནི་བསམ་གཏན་པའི་མིང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་པ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རང་སྟེ་ཕུང་པོ་ཇས་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྣང་བ་ཞེག་གོ །གསུམ་པ་ནི། དེ་

@173A ཞེས། །ལྷར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལས་གཞན་པ་བཀག་པས། ཙམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས། བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སེམས་

གཅོ་བོར་གྱུར་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཆོག་སྟ་མ་སངས་ཞེས་པ་མི་མངོན་བར་བྱས་ནས་ཏེ་མི་མངོན་ཀྱང་། སངས་

རྒྱས་ཞེས་བསྟད་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་ཕྱི་མ་གཅོ་བོར་གྱུར་བ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་

ཞེས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་འདིར་ནི་སྟེ་འདིས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་པ་ལ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱི། སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཉིད་ཐྱིས་གྲུབ་པ་

ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་སྐད་དུ་ཟཱཊ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་

ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། སྒྲ་ཡང་ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཏེ།

@173B རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་

ཀྱི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་གསུང་བ་པོ་འཁྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པས། གདུལ་

བྱ་གཞན་དག་ཀྱི་བའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་མི་རྟང་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའམ་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་

ཞིག་ན། ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཕྱིན་

ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་བརྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་བསྟན་ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་

ཤེས་ལྟོག་པ་ནི་ལུགས་ལྟོག་གིས་བསྟན་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་བྱར་པ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་

@174A ཞེས། །པ་སྐུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཇུས་སྐུ་ཡོད་པར་རྟག་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱད་པ་ནི་ནང་གི་བདེན་འཛིན་གྱི་གྲུབ་མཐས་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་

རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅེས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ། །མི་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པར། །ཇི་ལྟ་བུར་

ན་གསལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་པ་ལོག་པ་ན་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་གཅོོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞཱད་

པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་

ལས་ཀྱིས་འགོད་པ་སྟེ་སྐྱེད་དེ། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྟོང་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་རླུ་བྱ་སོགས་པའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའོ། །པདྨ་ལ་སོགས་

པའི་འདབ་མ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་

རེ། །ཤག་པོའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དམྱལ་མཐོ་

@174B རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །མཆོད་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་ཀྱི་གཞུང་དུ་

ཡང་བཤད་པས་སེམས་ཙམ་ཀྱི་ལུགས་ལའང་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པ་

མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་སྣང་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་

ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པར་བྱེད་པ་

པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པར་བསྟན་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཅོོ་བོར་ཀྱུར་པར་

བསྟན་ཏེ། ཨཱདཿ་པ་སྟ་མ་དགག་ཕྱོགས་དང་ཕྱི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཅོོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཅོོ་བོའི་རྒྱུ་མིན་པས། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེག་གཅོོ་བོར་བཞག

གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་སྟེ་ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བརྗོག་པ་སྟེ་བཀག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་

ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་གྲངས་ཅན་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི་གཅོོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ལ། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་ནི་རྟོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅོོ་བོ་ལ་སོགས་

@175A ཞེས། །པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་དོགས་པ་སྟེ་བརྟགས་པར་བྱས་པ། བྱེད་པ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་

པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བཏེན་པའི་རྟོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གནོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲག་རྫི་གཅིག

བཏེན་ནས། བཏེན་པ་རང་གི་ཡུལ་འཐོབ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བར་ངེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་ཇི་སྙད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚར་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་དེའི་ངོར་ཕྱང་པོ་དེ་ལྟ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་

མ་འཕྲོན་ཅིག །ཤང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཕྲོན་ཅིག །གང་གི་ཚེ་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་འཐད་པས་དཔྱད་པ་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པ་འཐད་པས་

@175B ལས་འགྱུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཙམ་

པས་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་བཤད་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས། །སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་

ཀྱང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣོས་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རུས་པར་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡཁད་པ་ལས་ཀྱང་

ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡཁད་པ་ཞེས་གཟུགས་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའི་གཟུགས་འགོག་པ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་ལ་ཡཁད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཟེན་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་མི་

རུས་པ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཅན་ཁས་མི་ལེན་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་

པ་ན། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྒེལ་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཇིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྣོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་

@176A ཞེས། །མདུང་ཐྲིམ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་

ཆོས་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བརྒོལ་ནས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་གྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་ཤིང་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མངོན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞ་རོལ་གྱིས་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དང་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་

མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤེགས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་

@176B ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྐར་གཞན་དབང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལན་དུ་མར་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཇིག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐར་བཤད་

པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བླང་བར་སྟོན་པས་དགག

བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྣང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་ཉཐད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་

མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་ཉཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་

ཡུལ་ལྔའོ། །གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་རང་

@177A ྈ།། །ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཨཱཌ་པ། མདོ་སྡེ་

གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྫས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག

པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྡུག་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉེན་

མོངས་པ་བརླག་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཇོམས་པའི་ཀེང་རུས་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལུང་འདི་དང་

པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ལུང་ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། མདོ་འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་

རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་སྟེ་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་རྟོམ་དུ་བསྟན་པའི་རྟོམ་གྱི་སྐྱེས་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཁཁད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་ཅེས་སྨོད་དཔོན་འདིས་

@177B མི་འཆད་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་ཀྱང་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །སྨོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་ཀྱང་སེམས་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པ་གྱིབ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱུར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་

འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་བློས་རྟོམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞེས་

ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ཟློང་པ་ལས། གཞན་ཡང་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་

པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་ཡི་རྒྱུན་

ལྟ་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རྟང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་དེར་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེའོ། །བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་

@178A ཞེས། །པའི་ཀུན་བརྟགས་དུ་མ་ཞིག་ནི་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་པར་གཞན་དབང་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དབུ་

སེམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞི་འཛོོ་བ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་བ་ཡང་ལུགས་

འདིས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཡང་མདོ་དེར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ལ་མདོ་དེར་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་

དོ། །འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པར་མ་ཚགས་ན་སྨྱིར་དབུ་སེམས་དང་ཁྲད་པར་དུ་ལུགས་འདེའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་

ཆོག་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཞིང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བཀྱིའམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

@178B བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་བྱངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིས་ནི་སྟང་བཤད་

པའི་དོན་ཚན་བཞི་གར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་བྱང་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ནི་མི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲབ་པ་ལས་གོ་ནུས་པར་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མ་སྨོས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་

པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྨན་སྟེར་བ་ནི་སྨན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་

ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལུང་སྐབས་དང་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག

ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམ་དྲངས་པ་ནི་རྣམ་རིགས་པས་ཀུན་གཞི་བཞིའི་ངེས་

@179A ཞེས། །དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་དོན་དུ་སྦྱོན་པའི་ལུང་དོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་རྟག་བརྟན་གྱི་སྐྱིང་པོ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དང་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་སྣུ་

བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་སྣུ་བ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྐྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་

གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྨིག་ཆུ་ནི་ཆུར་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སྐྱུ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱང་བྱེས་པ་མཐུ་བར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་

ཚགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་བ་མཚན་ཉོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། །ཤེར་

བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་དཀྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་ཐྱུར་པ་རྣག་བརྣན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྐྱིང་པོར་སྣང་བ་འདི་སྙེ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྣང་བ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་

@179B དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པས་སྙེ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་བྱེས་

པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་དང་། སྙེ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་། སྟོན་དེའི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣག་བརྣན་ཐེར་ཟུག་གི་སྐྱིང་པོ་ཡོད་པར་

བསྟན་པས་འདི་ལ་དུ་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་གཟུང་ན་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་

ནི་སྒྲས་ཟིན་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྨོས་སོ། །འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱོ་བྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་

རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དྲངས་པའི་འགག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་

དང་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་དངོས་མ་ཐག་པའི་ལང་གསལ་ཀྱི་ལུང་ཚན་པ་གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་

@180A ཞེས། །དང་། སྔར་འགྲེལ་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་འདིས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་རྒྱན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤེས་རྒྱ་མི་རིགས་

ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བར་དང་དོན་ཉིད་དུ་ལྷང་འདིས་

གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལྷང་ལ་གསུམ་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་པ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྣག་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་ངོ། །རྣག་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་པོ་ཡོད་

པར་བསྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱུན་སྟུག་པོ་བཞོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྟ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་པོ་དག་བའང་དེ། །སྐྱེ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་

སྟོན་པར་མཛད། །སྐྱིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །བྱོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་

པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཞད་པས་སྒྲས་ཟེན་ཀྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་

@180B དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལྷོས་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྟ་མ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་བོ། །འཁྲིལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དང་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་ལྷང་དེས་

ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྣོགས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མདོ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ལ་

བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཇར་ཐོག་མར་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྨོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྣོགས་པར་མི་རྣུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་ལ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

གསལ་བ་ནི། བདེ་བླག་ཏུ་རྟེན་ཅིས་སངས་རྒྱས་

@181A ཞེས། །རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པ་

ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་

འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཆུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་

ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ཡི་ཤེས་སྣོང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་དང་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་དང་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་

དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བརྟེད་བྱ་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་དང་དོན་གསུངས་པའང་དང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དང་བར་བྱ་ཞིང་

@181B སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུན་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འབྱུང་རྣམས་མིག་གཟུགས་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་གཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་

པ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཇིན་པ་བརྒྱྱག །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་སྔ་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར། འབྱུང་བ་བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་

པའི་རིག་བྱ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འབྱུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱའམ།

ཡང་ན་ཡུལ་གཞུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་ཤེས་པ་ན་ཨཱཌ་ཚུལ་སྟ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཨཱཌ་ཚུལ་སྟ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་

སུ་གསུངས་པར་ཤེས་པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྟ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་བའོ། །མདོ་གང་ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དོན་ཅན་ཏེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བའི་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་

@182A ཞེས། ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཟག་བསྟན་པ་ནི་མཆོག་པ་ཙམ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་

དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་དང་ངེས་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཐག་ཅུ། །ངོས་ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །

ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཆོས་མངོ་པོ། །ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མ་ཁས་

རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསླབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེད་མི་དགའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་ཤུང་པ་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཞེས་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བས། དོན་དམ་ལ་གཞོལ་བར་དོན་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མདོ་སྡེ་ཡོད་ཚད་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ལས་དང་པོ་པས་རྣད་གཅད་པར་མི་རྟུས་པས་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣད་གཅད་ཅེས་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་ཟཁའད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པས་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྟོམས་ན་

@182B ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམས་པར་འགྱོ་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་པོ་གཅིག་བསྟོམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཞེས་པ་

གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡུད་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་ཆོག་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །རྒྱ་བ་སྟོན་མ་ལས། བྱངས་ངེས་སུ་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་བྱོས་མི་ཟད་པ་

ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་དུང་དེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་

དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པའོ། །དེཡིར་ན་སྨྲ་ལ་ནི་ཐག་པ་བསྟོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལོག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྨྲ་ལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་

མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གཅིས་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་འདུས་བྱས་ལ་ནི་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་གཅིས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟུང་བཞིན་པ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འདུ་བ་ལ་གཅིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་གཅིས་ལུགས་

@183A ཞེས། །དངོས་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཡི་ཤེས་དེས་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དེ། །མ་རིག་པའི་མཐའ་བཅད་པས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཞག་ཚུལ་དེས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་

ཉིད་གསུམ་བཞག་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཞག་པའི་དགོངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་

བཏགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་པའམ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཞུས་ནས་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཚོད་པར་ནི་དྲང་དེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་གལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་གཅིར་བྱ་པ་རྣམས་ནི་འཇིམ་བའི་གོང་བུ་དང་དབྱུག་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐུད་པ་དང་ཆུ་དང་

རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་བ་ན། རྫ་བྱམ་འཇིམ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། རྫ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཐྱུང་པ་དག་རྫ་བྱམ་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་

@183B སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་། བདག་གཅིག་པའི་སྲོག་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྲོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཚོས་

དང་། དེ་ལས་བརྒྱོག་པའི་ཚོས་མིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་འཆལ་ཁྲིམས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེད་ཤིང་། ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་འདུ་བྱ་བའི་བྱུང་ཀ་ཆོག་གི་དོན་དགུའི་

རྣམ་ཞག་བྱས་ནས་བྱམས་པ་ཚོར་བ་གཞན་དུ་མང་རྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ཏེ་བྱམས་པ་དང་སྙོག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙོག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་ཕ་དང་མ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་བྱུང་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག

གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྔར་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གནོད་དོ་ཞེན། རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་བདག་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་

སྔར་རེ་རེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཆར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་སྙོག་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཀྱིས་དགག་ལ། ཞ་མ་

@184A ཞེས། །སོགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ན་ནི། རྟ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་གོ །ཞོང་དུ་ཇི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་

ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཐུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་

འགྱུར་ན་བདག་གིས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པས་ཕྱོགས་གསུམ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་པད་མའི་ཆུ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩྭ་པ་དང་འཇམ་ལ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་

ཟེཌ་འབྲུ་དང་ལྷེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེཌ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་བྱ་ཀི་ཀི་རེ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་

པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་གཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་ཉཱཡ་པར་

@184B བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག

ཞ་སྡ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དུས་ཆོགས་ལ་ལྷོས་ཤིང་རེ་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཆོགས་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རོག་ལ་ཡང་རྣ་བྱའི་མདོངས་ཡོད་པ་དང་། རྣ་བྱ་ལ་ཡང་

མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་ནེ་ཅོའི་སྒོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཀ། དེ་དག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག

རྟེན་པ་འདི་བ་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྣུད་པ་སྟེ་གསོག་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་

པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཡུད་པལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀུ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇོམ་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བློ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྟོན་པོ་

ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རྒྱང་ཕན་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ་འགྲོ་ཀུན་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་བྱང་པ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་

@185A ཞེས། །ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པརྒྱད་བཅ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྟ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཀུ་མ་ཟད་ཀྱི། བློ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཚང་དག་ལ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཕྲད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱུ་སྐྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནུར་

ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བློ་དག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་

བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུ་སེམས་སོ། །མཇོས་མ་ལེགས་པར་སྨྲོད་ཅིང་

བཟའ་བར་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བགྱོད་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་

རོལ་མེད་པར་ཏོགས་པར་འདོད་ནས་སྨས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤག་ཆོས། འདས་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན།

@185B འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཞིག་གམ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་མངོན་སུམ་མོ་ཞེན། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་

མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་རབས་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་འཁའ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡང་ཉམས་

པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་བཟུང་བས་ཇི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྐོན་ཁས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་དཔོག་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེན། སྤྱིར་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་

མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་ཀིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་སྐྱེས་བུས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ཙམ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་

@186A ཞེས། །དག་ཁྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཉན་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞེག་གིས་ནི་ཁྲོད་ཀྱི་ཐྲེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་

དེས་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེན་ཏུ་ཐ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱང་ཕན་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་

བཞིན་ཐོག་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་ཏེ། དེ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་སྟེ་འདུ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐྲེར། དཔེར་ན་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་

བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐྲེའི་ཅི་མ་ལོག་པས་མཐོང་བའི་དཔེ་བསྟུབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྟམས་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་

པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྲུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རང་གི་རྒྱས་ཡང་དག་གི་སྤྲོར་བ་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྗོད་བ་ལ་བསྟན་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་

དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱས་སུ་བརྗོད་བ་ལ་ཡང་འདུ་ལ། སྔར་སྤྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་བཞོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱས་སུ་ཡང་ཟཱཊ་པས་དམ་བཅའ་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འབྱུང་

@186B བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེན། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་སྔར་བཟཱཊ་ཟེན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་དང་། གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་

འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་སྟེ་སྤྱིར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞེག་སྟེ་གང་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པས་མ་བཟློད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་བླུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་

པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ན་ཡང་། རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྐམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྤྲུབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་གཏེར་གོང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་

རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཚོ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་ཐམས་ཅད་

@187A ཞེས། །མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞེག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་དམ་བཅས་བར་བྱྱང་པ་བཞི་པོ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་

ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་བསྒྲུབས་སོ་ཞེས་སྟེ་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྟེས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན་ཟཞེད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་

ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའམ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །གང་དག་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་འདོད་

པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་ཏུ་བྱུར་པའམ། གཞན་དུ་བྱུར་པའམ། གཉིས་ཀར་བྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྣང་བ་དག་ཀྱང་བཞག་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བར་བཏགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་

@187B བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་སྨོས་སོ། །འདིས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་ཀྱང་། མཐར་རྟགས་གང་ལ་བརྟེན་

ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་བཅའ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོན་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞེན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྣང་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། དེ་

ལྟར་བྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས། སྟོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་བྱི་ངོ་ཉིད་དུ་མདུན་དུ་སྣང་བར་མཐོང་བ་དེ། ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་

སྣང་བས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གིས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆར་སྨིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་སྐུག་སྣུག་པོ་སྟེ་འཕྲུག་པོ་

སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་

@188A ཞེས། །དག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི། བྱིས་པ་འདི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཏི་མུག་གིས་བཀབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཅི་ལམ་

ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ནི། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཤད་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་

རྟ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་འོག་པར་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱིས་མི་མཐས་པ་སོ་སྐྱེས་སྡོན་པོ་སོགས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྟ་ཚོགས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཏེ་དེ་དག

གི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི། བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་གལ་ཏེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ། གཏི་མུག་མེད་པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། མི་མཐས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་བར་གོར་མ་ཆགཔ་གོ །མ་ཁས་པ་

@188B དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་བཟང་པོའི་ཉི་མས། སྐན་པ་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་

རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ་སྣོང་ཞིང་། ལས་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏེ། ལས་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་གྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་འབྱུང་ལ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདིས་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྨིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་ཕིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་འབྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་

རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། མོ་གཤལ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྟོ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་

ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་འོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་ན། མ་སྐྱེས་པར་མོ་

གཤལ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྐྱ་ཤད་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤལ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། རེ་ཞིག་སྟོན་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་

@189A ཞེས། །བརྙད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ནས་ཏེ་རྩེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་མཐོང་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་རྩེས་སུ་

འབྲེལ་བ་སྟེ་དེས་བློ་མིག་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་

གང་དག་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཞད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྐོར་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་

འཆད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་འདི་མིག་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་དབེན་

པ་ཉིད། །གང་སྨྲོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡི་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། །ཡི་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་ཡམ་

ལ་དེ་དག་སྨྲོད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ངུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་

@189B ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་སོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་བར་ཞོག་ཅིག་རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིད་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དང་། མིག

འཕྲལ་མཁན་གྱིས་སྨྲལ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སོགས་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་བྱག་ཆ་དང་སྨྲལ་པ་སོགས་ལ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་

ཀུང་། ཁྲོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ལ། མོ་གཤགམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་དེར་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཇི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་

སོགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཀུང་། གང་གི་ཕྱིར་མོ་གཤགམ་གྱི་བྱ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤགམ་

གྱི་བྱ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་

འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་སྟེ། འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་དག་ནི་རྨི་འདྲར་བཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མ་བཞག །རྨི་ལམ་གང་ལ་དངོས་པོ་

མེད། །ལོག་པའི་བློ་ལྡན་མངོན་པར་ཞེན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་

ཀུང་། ཐྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །ཐྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །ཆུ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་

གྱིས་ནི། །མཐོང་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག

@190A ཞེས། །པས་དཀྱུགས། །སྡུག་པ་མིན་པར་སྡུག་པར་རྟོག །མེ་འོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྡོམ་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་བར་བྱིས། །ཞེས་གསུངས་བའི་ལུང་

ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇོམ་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྟད་དུ་མེད་པ་

ཉིད་དེ། འདི་སྐར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་

དམིགས་ནས། དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་སྐར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་

ཀུན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་བར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དབུ་མ་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་གཏན་མི་

འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཡང་སྨྲར་བ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་

@190B གྱིས་སྟུ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་དུས་རྒྱུད་ཀུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྟོས་པ། །རང་བཞིན་སྨྲ་བ་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མཐོན་པོ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གོང་ནོལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་སྲུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་

དེ། གདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་པོའི་སྒྲིབ་རྣམ་གྲངས་སོ། །རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བརྒལ་བ་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་བྱམ་སོགས་འདི་དག

དེ་ཉིད་དུ་སྟོད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤོམ་གྱི་བྱ་དང་ཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མཇོད་

@191A ཞེས། །ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཚ་ཤས་སུ་བཅོམ་པས་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པའི་ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་གཟུགས་ན་བྱམ་པའི་བློ་མི་འཇུག་པའོ། །བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་གཞན་བསལ་ན་ཆུའི་བློ་མི་འཇུག་གོ །གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་ལ། བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀུ་བཅོམ་ཡང་རུང་། བློས་ནོ་

ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་རུང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བློ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འཆད་དོ། །སྟེ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྲོར་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་

དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བྱས་པ་དང་། རང་གིས་མཛད་པ་གཉིས་མཐུན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་དབུ་མ་པས་ཁཱིད་པའི་དོན་

དམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བ་བཞི་དང་། འབྲེལ་འབྱུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་གྱུར་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་ནི་

@191B རྒྱུ་འམ་གཞི་དང་བཅས་པར་རིགས་ན་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བཏགས་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་

པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྱུར་པར་སྨྲབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྙན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བཏགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡང་

དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ལ་སོགས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེན། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་

བ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་དུས་དང་། རྟུལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་

@192A ཞེས། །ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེག་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སྣང་ས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བཟད་པའི་དོན་དུ་རྟེན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་

བརྡ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དེ་ལས། །རིང་པོ་ཡོད་ན་

ཐུང་ངུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དེ་ལས། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་

ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉིར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་གསལ་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། །དངོས་པོ་སྣ་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཉིད་

འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟོས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཞིད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་

ཕྱེ་ཞིང་། དེ་དངོས་པོ་སྤྲིད་ཚད་ལ་སྟོར་བར་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞག་དགོས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབད་པ་དུ་མས་བསྟན་པ་ལ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན་

@192B སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལུགས་དེ་དག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོག་ནས་སྟ་བ་ནི། ངན་རྟོག་གི་དྲི་མ་འཕྲིག་པོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱ་ན་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ལུགས་བྱ་ན་མེད་པ་

ལེགས་པར་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་

རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཚད་པར་ལྟ་བ་དང་། དུས་སྟ་མ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འང་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟ་ཕྱི་སོ་སོ་བའི་སྣང་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའང་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ཀྱང་། མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞེག་གིས། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག

གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཐོབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་

སོགས་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞེག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་དབུ་མ་པས་ནི། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

@193A ཞེས། །དེ་དང་དེ་རྣེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་གང་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ། །ཞེས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྨྲ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་སྐྱེས་པར་ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་དང་། རྟ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་

པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་

ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་

གཏན་ཚིགས་སོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤང་པ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་བ་མིན་ཏེ། ལང་

གཤེགས་ཚོགས་ལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གིས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་བཞིན་

གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཐུགས་ཁོག་ནས། རྟ་ཤེ་དང་རིགས་པ་དྲུག་རྟུ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མར། འཕགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྣེན་འབྱུང་གསུང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་

@193B ལ། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྦྱོལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

པ་གང་ཞིག་ཀུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སམ་བདག་གཞན་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག

པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྤྲིད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་

རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་བྱད་ཤིང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་

ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གོམས་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མཛོད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་

པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་

@194A ཞེས། །གྲི། སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྲུར་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞིན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གཅོ་བོར་མཐར་

འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གློལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་

མ་ལུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་མ་ཁས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གཞིས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་མཇོས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་

མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་མཐོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟུང་བས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་

རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་ཟཁད་པས། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་

@194B དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་མཐའི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཐའ་བྱ་ལ་གྱི་མཐའ་ནི་དབུ་མ་སྟང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་ཅི་ཡང་རྙེད་བ་ཞིག་ན་

ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེའམ། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འཛིན་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། ལྟུང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདིར་མཐའ་མིན་ལ། བློ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟུང་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་

དང་དེ་ལ་ལྟུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟུང་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། གང་དུ་གཟུང་བས་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟུང་ཞེས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་

པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང་། དག་ག་བྱ་བ་ཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྟུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་

ཡིན་ནོ། །ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སྣས་ཀྱང་གཅོད་མི་སྲིད་པར། དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་

@195A ཞེས། ཁ་ལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛོན་མིན་ནོ། །འདི་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་ནི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པའི་བཀག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དོན་དམ་

པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དོན་

དམ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་ཞུགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི། རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ན། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱྱར་ན་ཅི་

མ་དུང་ཞེས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བགྲང་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག

པ་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་ཞེག་ཁོན་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན། གཞན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་

@195B ཆུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་འཐེན་མི་འཛུགས་ཤིང་། སྣང་བ་ཉེ་བ་ན་སྐུན་པ་ལྟར་རང་ངོ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་

བཏགས་པ་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཁོ་ངོ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་བ་ལས། ཚོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྟོག་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར། །འདི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་རྣོལ་བ་སྟེག །ཅེས་མེ་བྱས་པ་བཏུང་

བ་བསྒོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་ཞར་ལ་འབྱུང་བའི་དབེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ལ་

སྡང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་རྐྱེ་བ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱུད་འཛུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཆིང་

བའི་རྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་རྐྱེ་བ་མ་ལོག་པར་འཕེལ་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་ནི་མིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་འདི་རྟོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་ཕྱིར་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་

ཁོང་ཁྲོ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་སྐྱེར་དུ་གོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དྲྭགཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་

@196A ཞེས། ཁག་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། ཁཉན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲོད་མི་དགའ་ན། སྡུང་ནན་འདས་པར་མི་འགྱོ་སྟེ། ཁགཉིས་སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་

ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད། ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྤྱོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁདག་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་

ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་ལྟུང་དོར་ནས་གཟུགས་བོའི་བློས་མ་དཔྱད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་དཔྱོད་པར་སྣོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དམ་དུ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་ཁྲད་པར་ཅན་བྱིན་པར་ཞེས་པར་

གྱིས་ཤིག །བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བར་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། ꣸ ཁགཉིས་པ་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤེང་རྟའི་དཔེར་

པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉཊ་པ། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་

@196B ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤྱོང་བར་འདོད་པ་ནི། འཁོར་བར་འཕྲུམ་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་

རྣམས་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ང་དང་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་དག་ནི་མ་ལུས་པར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་སྤང་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བའི་ལུང་དྲངས་པ་

ལྟར་འཇིག་ལྟས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡུལ་སྟེང་ན་མེད་པར་མཐོང་བས་སྤྱོད་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འཇིག་ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྣམ་དུ་བརྟགས་པ་ན། བདག་སྟེ་ང་ཞེས་པའི་ང་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འདིའི་ཡུལ་དམིགས་

པའོ་སྣམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཉེས་སྤྱོན་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པས་རྣ་བ་འཇིག་ལྟ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་

དམིགས་པ་བདག་གི་བདག་སྟེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་

ལས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་

དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

@197A ཀཽཾ། །འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ལྟ་སྤངས་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ལྡོག་པས་ན། བདག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཐར་པ་སྨྲའོ་ཞེས་ཟབ་ཅིང་། བསྒོམ་བཏུས་ལས། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འཕྲང་ཞིན་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། །དེའི་ཕྱིར་

རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་དོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་གཅད་ལོ་མ་དང་ཡལ་གཞི་མོ་ཐམས་ཅད་སྐམ་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞི་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་

དགོངས་པ་མཐུན་པས། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་རྟ་བ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ན་སྟོང་ཐབས་ཀྱི་ཐད་དུ་མ་འཕྲུགས་པར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག

མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་ངེས་པར་རྟེན་ནས། དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་

ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞག་ལ། འདིར་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞག་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་

@197B རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། འཛིན་སྣང་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་འགལ་

བ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྣང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཇོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

རྩ་བར་སྡོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྐངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྡོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་ནི། འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་

བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག །རང་སྟེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག

ཏུ་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྣེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག །དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག །བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་

བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤང་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་

@198A ཞེས། །སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་དེ་ཟ་བ་པོ་སྟེ་བདེ་སྡུག་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམ་

འགྲུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རྟུལ་སྙན་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱ་བ་མེད་པར་སྙེ་སྟེགས་བྱངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་བྱངས་ཅན་པ་དག་ནི། རྩ་བའི་རང་

བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །སྐབས་གང་དུ་བྱེད་

ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུའོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྤྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་གཅོ་བོས་སྐྲ་ལ་སོགས་

པ་འབྱིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་བདུག་པོའི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་བདུག་པོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྷ་ནི་དེ་ཙམ་ལྷ་ལས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་

ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྔར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡིན་

@198B ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལྷོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྟ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །ཟློའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བདུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་

རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་

ཟློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་ཟློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་

ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྲོད་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་

གྱིས་བསམ་གཏན་སྐོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཞེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྤྲོ་ནས་གཅོོད་པ་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཅོོད་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་བས། བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་

འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་གཅོོད་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཕམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དེ་

ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཞེག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་གང་ཞེག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྟུལ་སྙན་སྐྱིང་སྤྲོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྟུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་

@199A ཞེས། །བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྐུན་པ་ནི་ལྷོ་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྐྱོང་སྤྱོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཉི་ཤུག་ཞེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

འདི་དག་ཚ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་བློ་གཉིས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་

ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞེག་གོ །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྐྱོང་སྤྱོབས་ཅན་དང་། སྡུག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་

དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བདག་གོ །སྐྱོང་སྤྱོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དང་ལག

པ་དང་ཤང་པ་དང་ཀྱབ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཆྲོའི་དབང་པོ་ལྕ་པོ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལྟགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཅིག་གོ །སྡུན་པ་ཅན་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་

རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྕ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྕ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཅོ་ན་དང་། རྟ་བའི་རང་བཞིན་གཅོ་བོ་ནི་

@199B རང་བཞིན་ཅོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་དག་གིས་བདག་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དེའི་དབྱེ་བ་རྩང་ཟད་རྩང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱ་

བྱག་པ་རྣམས་ནི་བློ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཚོར་དང་ཚོར་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བློ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་

རྒྱོང་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའོ། །སྡང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཀྱི་མ་ཁས་

པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེ་བའི་ཕུགས་སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་ཇི་

སྲིད་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་དག་གིས་སྣུར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་

པར་གཅོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟག་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་

@200A ཞེས། །སྨྲའོ། །བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱམ་པ་དང་། ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །རིག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། རྟེན་ལྔས་ཐ་དད་པས་

བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །འགྲེལ་པར་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འཐུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་

འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་བྱེས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་མི་འདྲ་བ་གང་ཞེག་སྨྲས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཏགས་

པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་སྒྲ་སྟེགས་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་པའོ། །དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་རོ། །རྟགས་དེས་སྨྲས་པའི་ཚེས་ཅན་

བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་རྟགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་ནི་སྤང་བཞེན་ནོ། །ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཞེས་བ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་ང་ཙམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བའོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག

@200B བསལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགངས་དང་། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེད་པར་བྱང་རྩུལ་དུ་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟེ་

བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའོ། །རྟགས་དང་དཔེ་དགྲིས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འགོག་པར་མ་ཟད་ཀྱི།

གཞན་ཡང་སྐུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། །བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་

སྐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ། སྐུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྔར་ཟཁད་པའི་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཟཁད་པ་ཀུན་ཀྱང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡི་དཔེས། དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཕྱང་ཡོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕྱང་ཡོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་ཕྱང་ཡོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚོ་@201A ཞེས། །བྱམ་པ་མ་བཟུང་བར་སྣམ་བུ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་འོད་དགོས་ན། དེ་འགར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྫ་ཤེ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་

ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཕུང་པོའོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་

ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པར་ཡང་མི་འདོད་དེ། སུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་མི་འཛིན་པའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཁྱད་པར་

ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ཞེས་སྟར་བཀག་པ་དང་མི་རྟོག་ཏེ། སྟར་ནི་བདག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཀག་ལ། འདིར་ནི་ཕུང་པོ་ལས་

ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཟག་གང་དག་ད་ལྟ་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྟོན་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་བདག་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྱུབ་མཐའ་དན་པས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྔར་གྱུབ་མཐའ་དན་པའི་གོམས་པ་

@201B མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་འཛིན་འཛུག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་བ་མང་པོར་ཚོ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྔར་དེ་ཙམ་སོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་དུ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ཀྱང་། སུ་སྟེགས་

ཀྱིས་བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་། ངར་འཛིན་འཛུག་པར་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་སུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེས་ན་ཕུང་པོ་

ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའང་མེད་དོ། །ཀུང་གི་སྐྱས་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྡུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་

སྣ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཨཱདྱ་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྱེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་

མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྲོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་

ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ནང་གི་ཕུང་པོ་དམིགས་པར་འཛིག་པ་གཉིས་སུ་འས་པ་ལས་སྟ་མ་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་གནས་མ་བྱའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོ་

@202A ཞེས། །བཀྱད་བའི་སྡེ་པའི་འོ། །དེ་ལས་ཀྱང་མང་བཀྱད་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྡེ་དམིགས་པར་ནི། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅེང་། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྱམ་ཟེ་གང་སྙེ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྐམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཆོག་པ་ལ་ཡིན་ཀྱི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྣད་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཆོག་ལ་

ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔར་ཁས་བླངས་སོ། །མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་པུ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག

གི་མགོན་ཡིན་ཀྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲར་གསུངས་སོ། །འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་

པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག

@202B ཅེས་གདགས་སོ་ཞེའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག

ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་ལུང་དང་། ཕུང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་

རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱའོ། །སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྣང་ལོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་ཤུར་ཐལ་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཇས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས། གང་

ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་སུ་མེད་པར་སྣང་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། དེའི་

ཕྱིར་ཕུང་པོ་དེ་མང་བས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་

@203A ཞེས། འགག་པའི་དབྱེ་བས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་ཕྱོགས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འཕེན་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་བྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་

བརྟུན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བདག་ཕུང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཕུལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་ངོ། དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་

ལུང་ལས་ནི། ཕ་རོལ་པོས་བདག་མང་པོར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །བདག་ནི་ཇས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཇས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས། ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་

བདག་ཏུ་བསྟད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྟ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། སྒྲ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག

གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོག་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྩོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་ཕ་རོལ་པོས་བདག་རྫས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

@203B གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་དེར་ལྟ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྫས་སུ་བྱུང་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་

བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲངས་པ་མིན་པའམ། སྟོ་སེར་སོགས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྲངས་པ་ཁོ་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཞེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆར་ཆད་པས། དེས་པར་བདག་ཆག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེད་ཅག་གིས་གང་བདག་ཏུ་བརྩད་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་

པར་ཞུགས་པའི་སྡོམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ནཱི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་སྡོམ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་

མི་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞེག་པས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་སྟར་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་

པའི་བདག་གཞན་སྐྱེས་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་

@204A ཞེས། །འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་

འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སྟ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྤྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་

རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་

དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྟ་

མ་ལ་ལྷོས་པ་མི་རྟང་བས་སྟ་མ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྟ་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས། དེར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་

ནི། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་

རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུན་ཅན་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་ཚེ་

@204B ཉེས་པ་ཟཱཊ་ཅིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཉེ་སྦས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྷ་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ।

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རང་གི་སེམས་རང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མཐའ་ཡས་

མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་པ་དང་། མི་རྒྱ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གོང་ས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་

འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་བཅུ་བཞི་པོ་དེར་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་སྤྲོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྲས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་

@205A ྱྱ། །པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་མི་རྒྱ་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཆྱིད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གོང་ས་ཕན་ཆད་ཡོད་པ་

མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་ལུང་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སྤོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་

བརྩམས་ནས་འདྲི་བའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསམས་ནས་འདྲི་ན་ནི། ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གི་སྒོ་ནས་ལུང་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདྲི་བ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་

སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ངེས་པར་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་མ་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིག་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་

@205B ལ་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་ཁའདད་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོས་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་བདག་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་

དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་ལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་གི །བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྱེལ་བའི་

དུས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་དེའི་ཚེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་སུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག

སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ་རྟག

པའི་བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྒྲོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་གཞན་ལ་དྲང་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་(’RGYU)ར་ལ།

@206A ཞེས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི། སུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་གི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་

ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགུར་སྤྲོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོར་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་འདི་འདྲུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འདྲུག་པར་མི་འདོད་ན། གཞན་ལས་

འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འདྲུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་སུ་སྟེ་གས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་ཟེའུ་

@206B འབྲལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟེའུ་འབྲུའི་མངར་པོ་ཉིད་རང་གིས་མ་སྤྱོངས་པར། དེའི་མངར་པོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕུང་པོའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་སྟར་མ་ཤེས་པ་ཕྱིས་རྟོགས་པ་ཅི་ཡང་

མི་དམིགས་སོ། །ཡང་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཟེའུ་འབྲུའི་རོ་མངར་པོ་སྤྱངས་བཞིན་དུ་རོ་དེ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་གཏེགས་པའི་མངོན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་དམིགས་པས་རྟག་པའི་

བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ། གང་ཟག་སྟ་

ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདེན་སྟམ་ནས་བདེ་བ་སྒོང་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། ནང་རྟག་བདེ་སྨྲག་བསྟལ་བར་དོགས་ནས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་སྤྱོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚགས་སོགས་སྤྱོང་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་

མི་གྲོལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་པའོ། །བཞི་པ་ལ་ལྔ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཟཱད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་ཟཱད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་

གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག

@207A ཨཱ། །བྱ་གཅོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གེའི་ཚད་

མས་གནད་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུང་གིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྱམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྐམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག

པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ན། མདོ་དེ་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་

དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བརྟུང་གིས་འགོག་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མྱ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་

བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཕུང་པོ་

རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་གཞན་ལས་བཀག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་

ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་བདག་མིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཏོ་

@207B ན་ལ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་མདོར་བསྡན་པ་འདི་ལས་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོག་གིས་བཀག་པ་ཁོ་ནར་དེས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེས་

ཁོ་ན་ལ་ལྟ་ཞེས་པས་བདག་དོན་གཞན་བཀག་མོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསལ་བར་སྟོན་པས། མདོའི་དགོངས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་

ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་

མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་ལ། བརྒྱག་དོན་ལ་གནོད་པ་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་མས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་ལྟའོ་ཞེས་པས་ནི་

ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་སྟོན་པར་གསལ་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉ་དང་པ་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་

བཀག་པ་དེ་ལས་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་འདིས་ཕུང་པོ་ལེན་པའི་ཕུང་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་བདག་མིན་པར་གསུངས་བ་དེ་ནི་

@208A ཞེས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ན། བདག་དེའི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་

ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་ཕན་ཚུན་གྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྟེགས་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་

ནས་བཏགས་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གི་མཁས་པ་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དུ་མས་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་འཐོན་

པའི་མདོའི་དགོངས་པ། ལུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་བཏོན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འཇོག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་

པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གནས་རྣམས་རྗེས་ཆེར་དུ་སྟོན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་

ལྟའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྒོམ་རས་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་རས་བདག་ཏུ་སྟན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་

@208B རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་འགྱུར་བས་ཤིང་གི་ངོ་བོ་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་བདག་ནི་མགོན་དང་འདྲལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་རྒྱང་པ་དེ་མགོན་མིན་ཞིང་། འདྲལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་

ཏེ། ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་ནི་ཇུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །བདག་དེ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་མགོན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབྱ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་

ངན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་པོ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དབང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མ་ཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་

པ་ནི་ཆོགས་པ་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྟེ་མགོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཆོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདག་གི་སྒྲ་རེས་

འགའ་ཞུང་པོ་ཆོགས་པ་ལ་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་ཆོགས་པ་ཅན་ཞུང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་འདི་ལ། སྔར་དེ་ལྟར་འདོད་དགྱར་བདག་གི་སྒྲ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་བོ་ཞེས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

@209A ཞེས། །ཞུང་པོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་འཇོག

མི་འཛོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྲོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་

ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྨྲས་པའི་ངག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་

ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཕྱང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རྟུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རྟུང་ཡང་།

@209B དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་ཁུངས་མིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཤིང་རྟར་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྨྲིག་པ་ན། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་འདོན་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མ་ཁས་པའི་དབང་པོས། མདོའི་ཚིག་ཟུར་རེའི་ནུས་པ་འདོན་

ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་གོ་ན་བློ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་

ཡང་བདག་དང་འབྲེལ་བར་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདག་རང་གི་ཚ་ཤས་རྣམས་ཆོག་པ་ལ་གཞན་ཀུ་མི་རྟུང་བ་བཞིན་དུ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་ཀུ་མི་རྟུང་བ་གཉིས་འབྲེལ་བར་བསྟན་

ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པ་ཙམ་ནི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པ་ན་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཕྱེ་སྟེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཁོན་བདག་ཅེས་བྱ་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་

@210A ཞེས། །དང་སོགས་པས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ལ་ནི། བདག་ཉིད་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་སྟེ་བྱས་པ་པོ་བདག་དང་། འདི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་དངོས་པར་

རིགས་པ་མིན་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འཛིག་པར་མི་རིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་

གྱི་གཟུགས་གཉིས་དང་། བུམ་པ་དང་རྫ་མཁན་ཀུང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀུང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་བླང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །བྱམ་སྨྲས་

སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བློ་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དེ་སྐར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ།

@210B མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་

རིགས་པས་ཉེ་བར་བླང་བ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ནི་ཚོག་གསལ་ལས། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། འབྱུང་བར་བྱ་བ་

དང་། འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་བྱ་བྱེད་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྷོས་འགྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོས་འགྲུབ་འདི་ལ་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆུན་ལྷོས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འཇོག་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པ་འདིར་དངོས་པོ་ལ་ཡུལ་པ་ཏ་ཞེས་པ་སྨྲའི་བྱིངས་ལ། ལུ་ཏའི་རྒྱུན་བྱིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་

པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་བླང་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པར་འཇོག་གོ །གལ་ཏེ་ལུ་ཏའི་རྒྱུན་གྱིས་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཇི་

@211A ཞེས། །ལྷར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཀྱི་ཏ་དང་ལུ་ཏ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་སྨྲའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྷར་ཡིན་ཀྱང་། ལས་ལ་ལུ་ཏའི་རྒྱུན་བྱིན་པ་ན་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མི་འཐལ་ལོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྷར་

ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུའང་དེ་མ་ངེས། །ཞེས་བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཉིད་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བརྒྱང་བ་ལ་

ལྷོས་པ་མེད་པའང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་གང་ལས་བྱེད་
པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་

ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མདོ་དེ་ལས་ནི། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའི། རྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ །ཞེས་བྱ་
བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་

དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེ་གསུངས་སོ། །མདོ་གོང་མ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྣ་ཚ་ལ་མི་འགྲིག་
གི །སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་འགྲིག་གོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་རིགས་

པ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་གང་ཟག་འཇོག་ཚུལ་ལ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཁས་བླངས་པ་ན། མདོ་ཕྱི་མས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་

@211B བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་གསེབ་ནས་མི་འཇོག་པར། དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འཇོག་པ་ནི་ཤེས་ཀྱ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུ་པ་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་ཆོགས་ཙམ་ཉིད་བདག་ཀྱ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་

ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་བདག་དེ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། སྣ་འདུ་གཟུགས་བྱ་གནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། མིག་གི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལ་སོགས་

པས་ཡིད་ཀྱི་རེག་པ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

བདག་དེ་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཡ་བྱལ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་རྟང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིག་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློས་

ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་བྱལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣ

ཚོའི་འགྱུར་ལས། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་བ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་དང་གཞི་དྲུག་པ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་

@212A ཞེས། །ནི་ལྷན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྷན་ཆོས་དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་པའི་ལྷན་གཞི་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག

ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་དྲུག་ལ་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྡལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། བར་མ་དྲུག་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་གོ །ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྤྲུ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་

ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྟག་འབྱོར་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་འཆིང་བ་

བསལ་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་པ་མེད་པར་ངེས་པར་རྟུ་ངན་ལས་འདས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྷའི་ཡ་བྱལ་དང་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ལྟའི་

དམིགས་པ་གང་ཟག་ལེགས་པར་འཇོག་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་ནི། ཐར་པ་འདོད་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ལ་ཆེས་མཇོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཡིད་འཕྲོག

@212B པ་འདུ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན། ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་

འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངའོ་སྙམ་པའི་ངའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་སྟེ་རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཚེ་ན། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གི་ཡུལ་དུའང་མི་འདོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྟག

པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དཔྱིས་ཏེ་དྲྭངས་ནས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཀྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་རོ། །རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བས་ཐོག

མ་མེད་པའི་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཉིད། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེའི་སྐོར་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཟག་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་རྩིག་ཕུག་ན་སྨུལ་གནས་པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་བཞིན་དུ་

གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱི་མི་ཁྱོད་མ་འཇིགས་ཤིག་ཁྱིམ་འདི་ན་བྱང་ཆེན་མེད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བ་ན། ཁྱིམ་དེར་བྱང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པས་དེའི་འཇིགས་པ་ལྡོག་པར་མ་ཟད་སྨུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་མ་ཁས

@213A ཞེས། །པ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཉེ་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྨུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། བླུན་པོ་གཞན་གྱི་ཚོག་ལས་སྨུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཇིགས་པ་མ་མཐོང་བས། དེའི་འཇིགས་པ་བརློག་ཐབས་

མི་བྱེད་པར་གྱུར་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལས་བཏུ་ཕབ་སྟེ་སྡོད་པ་ན་སྨྱལ་གྱིས་འཕོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པས། སྨྱལ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉུགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་

འཇིགས་པ་ལྡོག་པ་བཟུང་ནས་བཏུ་ཕབ་པས་ནི། ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་བསལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འས་པར་གང་ཟག་འདིའི་འཁོར་བ་ཉམས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ངང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པ་མང་པོས། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྣན་འབྱིན་པ་མི་ཤེས་པས། དེ་དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྨིང་པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་

ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་དག་པ། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་

མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། བདག་ཕྱང་པོ་དང་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཕྱང་པོར་ཏེ་དེ་ལ་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་ཡང་ཕྱང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

@213B བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱང་པོ་དང་བདག་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདིར་འགྱུར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་

རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཕྱང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྡན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡང་ལྟ་སྨོན་གནག་སྟེ་བ་ལང་དང་ལྡན་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། གཞན་ན་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་

པ་ལ་སྤྱོད་ལ། ལྟ་སྨོན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ངོ་བོ་གཞན་མིན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་། གཞན་ཉིད་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པས། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་དག

གིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔག་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་སྟར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པས་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་

@214A ྅།། །།བྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་

ལ་དེར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཕུང་ལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་ལྟས་ལྟ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་ཕུང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་བསལ་ནས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལྟ་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། རྟ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་

མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞེག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཤེར་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་ཆ་ཤི་ཤྲིད་བརྟོད་ཅེ་ན། འཇིག་ལྟའི་ཆ་ཤི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྟོན་དུ་

ཕུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་འཛུགས་གོ །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྟ་པ་མུ་སྟེགས་

མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལུ་པ་མ་གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ལུ་པ་གསུངས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་

@214B ཀྱི་རྟོ་རྩེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གང་ལྷང་ལས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་མ་

བབས་པས། ཉིན་རེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱག་རྟོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་ནས་འབྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་པ། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ཡིས་བཅོམ་པ་སྟེ་བཞིག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཞད་པའི་རྩ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྟུན་སྟུག་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་ནི། སྐར་བཞད་

པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་འདི་དག་གི །འདིར་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལས། རྟེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྟེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྟ་བའི་འགྱུར་ལྟར། རྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་

དང་ལྡན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་དར་འཛོན་སྟར་བཤད་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྡན་སྟུག་ལ་གནས་པ། ཞེས་རྟེ་མོ་ཉི་ཤུ་པའི་འཇིག་ལྟ་རྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །གང་

དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་རྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འཛིན་སྟངས་འཐད་ལྡན་དུ་བྱུབ་མཐའ་དན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་ས་བོན་

@215A ཞེས། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྲུང་བ་དག་གིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་

བཤད་པ། རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་ཉ་ཅིག་ནི། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་པ་མིན་ལ། ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དེ་སྐྱེ་འཛིག་དང་ལྡན་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་

ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་བ་པོའམ་བྱོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག

དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་

མི་རྟོགས་པ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་སྟེ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཏེ་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་

@215B དངོས་པོ་སྐྱོ་གཉིས་གང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟ་མས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། གང་ཟག་བདག་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཨཱད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བྱམ་པ་

རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཇུར་བར་འདོད་པས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་

བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཇས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་

དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་དུ་བརྟེད་ནས། རྟེན་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པར་རྟོམ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བདག་ཏུས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་

དུ། གང་ཟགས་ཀྱང་དེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བརྟེད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟགས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྟེད་དགོས་སོ། །དངོས་པོ་

ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚོས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་སུ་གྱུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་

@216A ཞེས། །རྟ་དང་འབྲེ་བར་བསྟན་པ། སྔར་མ་ཟཱཊ་པའི་ཕྱོགས་ལྟག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་ཟཱཊ་པ། དེ་ལྟར་ཟཱཊ་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྱུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་ཟཱཊ་

པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཏེ་ངོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ། ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚོགས་

པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བདག་འདི་ལ་ཕུང་པོ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་བདག་བཏགས་པར་

ཡོད་ཅེས་པའམ། བདག་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རྩང་སྟེ་ཇི་སྐད་སྨས་པའི་རྣམ་པས་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞེག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཚད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་པ་ན། རྒྱུ་མེད་སོགས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་

པའི་སྒོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསལ་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་

@216B ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཅིང་བཤད་པ། ཤིང་ཏ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན་ལ། གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གྱུར་པ་མ་ཡིན་

པ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཞར་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་དག་བདག་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་གཞི་དོན། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྦྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག །དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟ་ནི་སྟར་བསྟན་ཟིན་

པས་འདིར་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་བསླུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། ཤིང་རྟ་བཤིག་པའི་ཡན་ལག་གསོལ་

བྱར་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་རང་གི་ཚ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་སྟར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་འདིར་བཀོད་པ་ནི། སྟར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱོན་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་

མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་གི་སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཆ་

@217A ཞེས། །ཁས་ཅན་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུའང་འདོད་པས། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་མ་བླངས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་རང་གི་ལུགས་ནི་ཕུང་པོའི་ཡ་གྱལ་དང་ཚོགས་

པ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པས། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་གི །ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འཇོག་ལ། སྟེ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོགས་པ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་

འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འང་གི་སྒྲ་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་པ་བསྟུ་བའི་དོན་ཏེ། འདུས་ཚུལ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་མིན་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འདོད་ན། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དག་གི་ཡིན་ནམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་

བཏང་བ་དག་གིའམ། སྟར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་འདོད་པའང་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྟར་མ་བསྒྲིགས་པའི་

དུས་སུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་བསྒྲིགས་ཏེ་ཤིང་རྟར་རྟོགས་པ་སྟེ་གྱུབ་པའི་དུས་སུའང་སྡུམ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་བསྒྲིགས་པའི་བྱེ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་

@217B མིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ལ་ཁྱོད་ཤིང་རྟར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུ་ཕྱིའི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྡུ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་དུས་འདིར་འཕང་ལོ་དང་ལ་སོགས་པས་སྤོག་ཤིང་དང་། གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་

ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྷམ་པ་སྟེ་གྱུ་བཞི་དང་། རེང་པོ་དང་ཟླུམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སྡུ་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་ན། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་འདི་མིག་གི་ཤེས་པས་

གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྡིགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཤིང་རྟར་འཛོག་གོ་སྟམ་

ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་སྟེ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

དེ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པས། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

@218A ཞེས། །ཡོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞེག་རྟེ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གདགས་

གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་རྟའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཤིང་རྟར་འཛོག་པའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཕ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཆོོགས་པ་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཆོོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འདོད་ན་འགལ་བ་ཙམ་ལས་མ་མཇད་ཀྱང་། སྒྲུབ་བྱའི་ཁ་དོག་སྒྲུབ་བྱར་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་ལ་

ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཡང་ཤིང་རྟར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོོགས་པ་མི་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པ་སྟེ་

བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འཛོག་པ་འདི་ནི་ཕྱར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ། མ་རིག་པ་དང་སྡོམ་ཛན་ལྟ་བུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་དང་

སྡུག་གུ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་

@218B རྩོལ་བརྩུ་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་གང་གི་ཤ་བཟའ་བར་མི་རུས་པ། དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྭགས་ལྟ་བུ་བརྫུན་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པ་འདིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་དེ་ལ་རང་གི་སྟེ་པ་མང་པོས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

རྟུལ་བརྩུད་དེ་ལྟར་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་བྱམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱམ་པའི་བློར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་བསལ་བས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟར་

བཤད་ཟིན་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་རིགས་

སོ། གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྣོས་པ་གལ་ཏེ་འོན་ཀིང་རྟ་འདིའི་བཏགས་དོན། སྔར་ཨཱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཀིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀིང་རྟས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་

འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཟེས་ཀིག །འཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ནས་ཁྱོད་ཅོག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་བཏགས་དོན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྟེ་བཙལ་ནས། ཤིང་རྟ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འགྱུབ་པའི་ཐབས་

@219A ཞེས། །གཞན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཟེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཟོོད་པ་དེ་ལ་བསྟན་

བཅོས་མཛད་པས་ནི་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས་ལ། དཔལ་བྱའི་བོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མ་རྟེད་ན་ཡིང་ཀ་འཇོག་མི་རུས་སོ་ཞེས་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་སྟེ། དེས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུགས་ངན་

རྟོག་གི་བཙོག་ཆུས་འབད་ནས་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་སྔར་ཝཱད་པའི་རྩོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། ཡིང་ཀ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བཀག་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་ཡིང་ཀ་འགྱུབ་པར་

འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཡིང་ཀ་འདི་ནི་བཀག་དོན་འཆོལ་བའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལས། སྟོན་པོ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདིར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པ་

དེའི་ཕྱིར་ས་སྐྱག་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར། ཡིང་ཀ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡིང་ཀ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྣང་མི་རུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྟའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་འཇོག་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཁས་

@219B བླང་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའི། ཕར་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོན་ཚུར་བཟློག་པའི་ཚེ་ལན་མ་ཐེབས་པ་ན་ཁས་བླང་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཚེས་གསལ་བར་

བྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཀུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཤིང་རྟའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁས་བླང་པར་

བྱའོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག

ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བསྟད་པ་དང་།

རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བོ། །གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆོགས་པ་ཙམ་དེ་

མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། ཆོགས་པ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨྲར་ཏེ་ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་བྱེད་པ་པོ་དང་།

ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་གཏན་

@220A ཞེས། །ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྙག་པ་སྟེ་འཇིག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་རང་གི་སྟེ་པ་གོང་

འོག་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་

རྒྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ན། དེ་རྣམས་འཇོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་

དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་འབྱེལ་པར་གསུངས་ཏེ། ལུགས་དམ་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་དང་། དེའི་ཡ་བྱལ་

སོགས་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཇོག་རྒྱས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འབྱེལ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས།

རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་འདི་ལ་སྣང་བར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ལ་ལྟ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྟྲུང་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། མཁས་

@220B རྩོངས་ཀྱི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྟང་བཞད་པ་དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་པ་ན། ཡོད་པ་རྣེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་པ་བྱགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་པས་སྟར་བཞད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་ཤིང་རྟ་འདི་ལ་སྟར་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཆས་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་

བ་ན་ངེས་པར་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞེ་ཞིག་ཏུ་རྣེད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྣེད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་མི་རྣེད་པ་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་ཏེ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི། མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་བློའི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་

འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྐྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བསྟུའོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པ་དག་གིས་སྟར་

བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་ངེས་པར་ཁས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་ལུགས་སྐྱོན་མེད་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་ལྡང་བར་བྱའི། །འདི་ལ་ལུགས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གཞོད་བཀྱོ་

@221A ཞེས། །བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྟེས་པ། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟར་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་པ་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེན། སྟམ་བྱ་ཆོག་པའི་ཐལ་

བ་ལ་སྣལ་མ་ཆོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས། དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་སོ་སོར་ཞིག་པ་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་

པ་ཆོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོར་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། སྔར་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་

བར་རིག་པ་ཁོ་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་སྨམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། སྔར་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་

ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་དེའི་ངོར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱུ་རིང་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དེ་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་

མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་ནི། དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མིས་ཆོག་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ་མེས་འཆོག་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དཔྱོད་

@221B པའི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྒོགས་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བུད་ཤིང་དུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྟོག

ཚུགས་པར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣོད་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ངེས་པར་བསྒོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལྟར་

ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ནི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོའང་ཡིན་རེ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །བཞི་པ་ནི། བདག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་འཇོག་པ་ན།

བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྟེན་མིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བརླྀག་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་

པ་དང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་རྟུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་

@222A ཞེས། །ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་པས་སྟ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་སྟེ་རྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟག་ན་སྟོན་གྱི་ཚེ་

རབས་སུ་བྱང་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་འདིར་བྱང་བའི་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཚོ་སྔ་མ་དང་འདིའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་ཏུ་མི་རྟུང་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟ་

ཤེར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་བཀོད་པ་སྟོབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །བདག་འདི་

ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཚན་ཡང་རབ་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མཛད་པ་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་གা་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་འདི་ནི་དེ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རབ་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རབ་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། མི་ཟད་པ་ཡི་ཚོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་

བྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་བྱང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་

@222B རྣས་སུ་མེད་པས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཁྱངས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། གང་ཞིག་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་བྱིས་བཅལ་བ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་། བདག་གང་ཞིག་རང་བཞིན་བྱིས་གྱུར་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་རིག

པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་བྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས། འཇིག་ལྟས་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་བྱིས་གྱུར་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། བདག་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ན། སུ་སྟེགས་པ་བདག་འཚོལ་བ་དེའི་རིགས་པས་ཕྱང་པོ་

ཉིད་བདག་ཏུ་མི་འཐད་པར་མཐོང་བས། བདག་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཅིང་། རང་གི་སྡུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ་སྙམ་ཞིང་འགྲུལ་བས། ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་

བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་སྣམ་དུ་བསམས་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི། སྔ་མ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་རིག་ནས་ལན་བརྒྱར་བྱོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་

བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་ལ། རྒག་ཏུ་དམིགས་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། གང་དུ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ། བདག་དེ་དང་

འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་བག་ཆགས་པའི་ངོར་

@223A ཞེས། །གཏི་མུག་སྤྲེ་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་སྤྲེ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ནའང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྟམས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་

གཞིའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་

ན་སྐྱེ་བ་ཟད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་རྣ་མ་ཁན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་རྣ་བུམ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི།

བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་རྣམས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ་

@223B འདྲ་བའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱང་། སྣོང་རྟའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་

སུ་བཙོལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བྱམ་སྙམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གདགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་པ་

དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་བྱམ་པ་དང་སྙམ་བྱ་དང་རི་ལྟེ་དང་། དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་། འཕྲེང་བ་དང་ལྷོན་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཤིང་རྟ་ཕྲན་དང་། འབྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་

དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པས། རང་རང་གི་བཀགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བཙལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཏེ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རྟ་ཕྲན་ལ་བོད་ཀྱི་བློ་མ་ཁ་ཅིག །

ཤ་ཀ་ཀྱ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཕྲན་ཇ་སིག་གསུམ་ཙམ་འགེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཁང་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་བསྟད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་བཏགས་

པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མི་བརྟགས་པའི་གྱགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་སྡོམ་

@224A ཞེས། །པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྣམས། ཐུབ་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པས་ན། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཀྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་

ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྟོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྤྲེད་པ་ནི་འདོད་

ཆགས་དང་། བྱམ་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། ལྷོ་བ་ལྷིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་མཐིན་པ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེ་ནི་སྤྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱད་ཤིང་ནི་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་།

ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཀྱ་འདོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མེད་དང་བྱད་ཤིང་གི་བར་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་བར་དུའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅལ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྣང་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་མི་གཞུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྡོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྡོས་

@224B ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྟེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སྟེད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྟེད་ན་ནི་སྟེད་པ་དེ་མེད་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་

ནི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྡོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན། ཀྱི་རྒྱུའམ་འབྲས་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞེག

ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེག་སྟེ་དེ་གཉིས་ལས་སྔར་རྒྱུ་གང་ཞེག་གམ་འབྲས་བུ་གང་ཞེག་འགྱུར་བ་དེ་སྟོས་ཤིག་དེ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་སྔ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་རྒྱུའི་ལྡོས་ས་འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་སྔ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་

བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཐན་ཚུན་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་

སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཐུང་དང་རྒྱུ་མཚོའི་ཆུ་ཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་སོང་ན་འདི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་

བུའོ་ཞེས་དབྱེ་བར་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་གང་ཞེག་སྐྱེད་པར་གྱུར། ཅི་སྟེ་སོ་སོར་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན་ནི། འབྲས་བུའི་རྒྱུར་འདོད་པ་འདི། དེའི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམས་དང་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་

@225A ཏེ། །འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་རྣམས་འབྱེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྨངས་ནས་ཏེ་དེ་

མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཉན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མི་སྣྲེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་

ཞེས་བྱ་བར་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་ཀྱས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་འཇོག

པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཀྱི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འདོད་པ་དེ་ལ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་

ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྣུམ་དང་འབྲུ་མ་དང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲས་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི་

@225B ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་

པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །འདིར་འགྲེལ་པས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྣུམ་ལྟར་སྣ་

ལ་ཚུར་ལ་བརྟེག་ན་མི་འཇུག་ཅེས་སྣ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་འདེབས་པ་མི་བྱེད། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་མཚུངས་

པའི་རྟོད་པ། རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་འབྱེན་པ་འདིས་སྣང་དབྱུང་བ་ཕྱད་ནས་སྣང་འབྱེན་ནམ། མ་ཕྱད་པར་སྣང་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཕྱད་ནས་སྣང་འབྱེན་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་གིས་གང་

སྣང་འབྱེན། འོན་ཏེ་མ་ཕྱད་པར་སྣང་འབྱེན་ན་ནི། མ་ཕྱད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣང་འབྱེན་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་ལ། བརྟགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་འབྱེན་པ་

@226A ཞེས། །ལ་སྣང་དབྱུང་བ་སྣང་འབྱེན་པའི་རྣས་པ་མེད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་འབྱེན་ཉིད་སྣང་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། གང་གི་ཚེ་སྣང་འབྱེན་ལྟར་

སྣང་དེ་སྐད་སྣ་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྲོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལུགས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སུན་ནི་འབྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོལ་བ་རང་གི་ཚོག་ལའང་ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་

མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད་ཀྱིས་ཏེ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གིས། རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྲོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པ་སྟེ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཕྲད་པ་ཉིད་དུ་རྟང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྟགས་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འདྲེན་ལ།

མིག་གིས་ཀྱང་མ་ཕྲད་པ་ཁོ་ནར་རྟང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གིས། མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུས་ཀྱང་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རྟང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་

བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྡུག་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་བལ་ཞིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟོལ་བ་ནི་སྡུག་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་

@226B ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྡུག་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟུན་ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བརྟེག་སྟེ་བསྟུབ་མི་ནུས་པ། འདིར་མ་བཤད་

པའི་སྡུག་འབྱིན་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་

པར་སུན་ནི་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྱད་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྔར་སྐྱས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདིར་རྟོལ་བ་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་

གྱུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། ཕྱད་མ་ཕྱད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བདག་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྣན་འབྱུང་བྱ་དང་སྣན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་སྔར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱས་འདྲས་བྱས་ཏེ་པ་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཞ་རོལ་པོས་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ།

རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་བཀོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་

@227A ཞེས། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩོད་རྟོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་

མེད་པས་ན། །ང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་ཕྲོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་སྤར་བཞེན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྟེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་མ། འོན་ཏེ་མ་སྟེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་

སྟེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཁོ་བོ་ནི་སྟེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྟེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྟེས་པས་ཀྱང་མ་སྟེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་

པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་དང་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་

པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་

@227B ཚོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐས་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་སུ་དཔྱད་པའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི། འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་

ཅེས་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བ་དོན་དམ་

པར་སུན་མི་འབྱིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྱིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་བརྟགས་བརྟགས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བྲལ་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་

བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་བྱད་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་རྣམ་པར་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པར་སྣུ་ཞེས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་པ་ན་སྣུ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་དང་བྱད་བཞིན་

ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་དེས་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུའང་། རང་གི་བྱད་བཞིན་མཇོས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་

ནི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གདོད་པ་དང་འདུ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་མ་རིག་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ། ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་

@228A ྱྱ། །པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟན་འབྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྟན་དབྱུང་བྱ་སྟན་འབྱིན་ནུས་པའི་

ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྣྲ་བ རྣམས་ལ། བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་གཉེས་སུ་སྣྲ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྣྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་མི་རྟེད་དེ། བརྒྱ་བ་

ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །གླན་ཀ་བརྩེད་པར་རྟོག་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྟྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་

ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྟྲབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བསྟན་པ་འདིས་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་འགོག་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་དཔྱད་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག

གི་ཆོག་རྣམས་ལ་ལྟག་གཅོད་ཀྱི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏན་ཆོགས་སོགས་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་བློག་སྟངས་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྐྱོན་

@228B བརྗོད་དང་བཅས་པའི་ལན་བརྗོད་ན། ཞ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་འཇུག་པ་ལྟར། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འདིས་དབུ་མའི་

བསྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ལྟག་གཅོད་ཀྱི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་པས། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱེད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་སྐྱོན་མཐུངས་ཀྱང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བཀག་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཚེས་མཇོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་

བསྒྲབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བསྒྲབ་བྱའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བསྒྲབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་མ་ཕྱད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པའི་

རིགས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན། །དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱད་ཀྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡི་ཆད་པ་སྟེ་ཡིད་འབྱུང་བ་འབའ་

ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པོ་ཉིད་དང་། ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་

@229A ཞེས། །བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་གཉིས་ཀྱི་དཔྱད་པ་བརྒྱད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ།

སོགས་པས་མ་ཕྲད་པར་རང་གི་བྱ་བའྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དེའི་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་

ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུང་ཡོ་བཏང་ནས། རྟོག་གེ་ངན་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཁྲིག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་བཟོ་ངན་པས་སྤྱད་བ། ཡང་དག་པའི་ལམ་འགེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བ། ཏེ་བོར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཚོགས་ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་ནི།

གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཆོལ་རང་གི་ཕྱོགས་ལའང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་

རུས་པ་ནི། ཆེས་སྐྱ་བཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་པོ་ལས་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདེན་

མེད་སླུབ་པའི་གཏན་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྡ་བུ་ལ། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་དེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་དེས་པར་བྱར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོས་དངོས་པོར་སླུ་བའི་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ཡིན་

@229B ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ལན་ཡང་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱོད་སུ་ཞིག་གིས་བཅོལ་བ་སྟེ་སྨད་ཅིང་། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ཉེན་མོངས་དང་གྱི་སྲིན་བུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་

རྟོག་ངན་པའི་སྨྲས་ཀྱིས་གཏུམས་པའི་སྟེང་དུ། རྟོག་གེ་ངན་པའི་སྡང་བུ་བྱེས་པའི་དྲས་ཏེ་རྒྱ་ཤེན་ཏུ་སྡན་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཕྱགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། བདེན་འཛིན་གྱི་རྩོད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། །དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བའི་བརྗུན་པ་

ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཐྱོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བོན་ལ་

བཏེན་ནས་སྐུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་པ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྲུན་འབྱིན་གང་ཡཁད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟག

མ་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་སྲུན་འབྱིན་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ་ལ་སོགས་པས་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བཏགས་ཏེ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་བརྗོད་པའི་ཚེད་དུ།

ཨ་རོལ་པོས་སྲུན་འབྱིན་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་གང་གིས་སྣྲས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་བརྟག་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་གྱི་སྲུན་འབྱིན་པ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། སྔར་བསྟན་པ་དེ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་

@230A ཞེས། །རྩ་ཤེ་ལས་ནི་དགག་གཞན་བྱས་པའི་དགོས་པ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལ་སྐན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་གཱ་ལ་ཡོད་དེ། སྐན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་ན་སྐྱོན་བྱང་གིས་དོགས་ནས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐན་ཅི་ཕྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་དོན་དམ་

པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་གཱ་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བརྗོག་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི། སྐན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་

བ་པའི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དབུ་མ་པ་སྐས་རང་གི་ཕྱོགས་ཐ་སྙད་དུ་མ་བཞག་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བརྗོག་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས། དབུ་མ་པ་ལ་སྐན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་སྐད་དེ་དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པའི་སྐན་འབྱིན་པའི་ལྟག་མ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ།། ༥ ।।

@230B གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱི་ན་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐརྗེ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །སྟར་ཚའོད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྟར་ཚའོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་དང་། དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག

ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྟོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་

@231A ཞེས། །པར་སྟོམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྨྲས་ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་

རྣམ་པ་མང་པོའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ཟཱད་ནས། སྒྲ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཞག་ཅིང་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་སྟེ་ཟཱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ན་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། འབྱིང་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ཡས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་སྨོས་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་

@231B པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་ཀུན་ཇོང་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པར་ཟད་ཀ་ཅ་ལོ་ཅོ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་

ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པཉད་ཡོད་པར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་

སུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་མས་ནི་གདགས་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཅུད་བྱུག་ཏུ་ཕྱི་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞིར་ཕྱི་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྟོང་

ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་

མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། མིག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་

@232A ཞེས། །གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་ཞེན་བྱ་ཀུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་པ་ཚབ་ཀྱིས་ཞེར་བྱ་ཀུ་གནས་པ་མིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་རྒྱང་ཞིག་གནས་

ནས་ལྷོག་བར་ཡང་འབྱུང་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི། གོང་མ་ཚག་པར་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ཞག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཞེས་

བསྒྲུབ་བ་ནི་འགྱུར་འཕྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ལོག་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ། ཉམས་པར་

འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བ་ལྟར་ལེགས་པས། སྔ་མ་ནི་དགག་སྒྲ་འདོན་ལུགས་འཕྲུགས་པར་གསལ་ལོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐེར་ཟུག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་བཏོན་ནས་མིག་སོགས་ལ་རང་བཞིན་

ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་རྟམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྟམས་ལ་རྟམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག

པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་དགོས་ན་དེ་ནི་མདོ་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཐིར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། ཐིར་རྒྱག་ནི་ཉམས་

@232B པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ལ། །ཞེས་བསྟུར་བ་ལྟར་བྱའོ། །དཔལ་ཐིར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་ན། མིག་སོགས་དེ་ཡང་རང་དུས་སུ་ཆུང་ཟད་གནས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལྡོག་པའི་འཇིག་པར་བདེན་ནམ་སྟམ་པ་འགོག་པ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བསྡུ་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས་འདི་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་

དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རྟེན་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སོགས་

པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅི་ན། མིག་སོགས་འདི་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་

@233A ོ།། །།སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ལོག་ཤེས་པ་ཡི་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད་

དམ། དེ་མེད་ཅེས་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅིའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ལམ་སྟོན་

པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་བརྩུལ་ཞུགས་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་

འདོད་བཞིན་དུ། ལམ་ལ་དཀའ་བ་དུ་མ་རྩོམ་པ་ནི། །དབང་པོ་ཁྱིན་ཏུ་རྣུལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་

བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྲུ་བའི་ནས་གོས་དུར་སྨིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་

@233B དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀུང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་འམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩེན་འགྱུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་

ནི། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་

བར་གསུངས་སོ། །བཙོངས་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པ་བཞེན་དུ། སྣང་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྲོས་རྟོགས་མི་རུས་པ་མིན་ནོ། །དོན་དམ་

བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་ལྟོག་པ་འཕངས་པ་བསྟན་པ་ནའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་སྟར་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པས། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲོས་ཤེན་ཏུ་དམན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ། །པ་

ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་གྱི་དཔེ་མང་པོ་ལས། བྱང་ཡང་རྩང་མ་བྱང་ཡང་རྩང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། མ་བྱང་ཡང་རྩང་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། སྟར་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། མ་བྱང་

ཡང་རྩང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞེག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་རྟོག་མི་འདོད་ཅིང་། ཐོག་བྱར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་

@234A ཞེས། །ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི། ཚན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞེག་གོ་ཞེན། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞེག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པར་

སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་མིག་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི་མིག་སོགས་

གཞིས་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་

པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། བཅོམ་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་བལྟ་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེ་བ་ཉིད་ཡིན་

@234B པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་སྤྲོ་དབོན་འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཨ་རོལ་པོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པས། རང་བཞིན་འདི་ནི་བརྟག་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་

དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་པར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཚ་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་འདོད་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མི་རྟང་སྟེ། ཚ་བ་སོགས་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་

པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དེ་བཅོས་མ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཚོག་ཏུ་

འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀུ་རུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཅོས་མ་དང་ཐ་ཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་རང་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་འདིས། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཀུན། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྡོག །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་

@235A ོ།། །།ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེས་བདེན་ཇི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་གཏད་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་གཏད་བཀག་པའི་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་ནི། མིག་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནང་གི་བྱེད་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའོ་

ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མིག་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པའི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཕྱིའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེའི་

རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མདོར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟར་ནང་སྟོང་

བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་ཅེན་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་། དབང་པོས་མ་བསྡུས་པས་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཚར་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་

@235B པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟག་མ་སྟར་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྟར་ཡཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་

ཀྱི་ངོ་བོས་གྲུབ་པཉམ་བདེན་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞེག་དེ་

ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྣང་། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་སྟེ་

སེར་ལྟར་སྣུབ་པར་རང་དབང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྣང་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟོན་བཞུད་གཉིས་མེད་པས། སེམས་ཅན་དང་སྟོན་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་ནི་མི་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་ན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོམ་པས། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་ཚད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚད་མེད་པའི་

@236A ཞེས། །དཔེ་ཡིས་ཉེ་ཚད་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ལ་ཡང་སྙུ་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཚད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་བཏུ་པས་ཕྱོགས་རྣམས་རྟག་པའི་ཇས་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་

གྱི་སྒྲ་ནི་འདི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། དོན་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། མྱང་འདས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་

དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྗོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་མཁྱེན་པ་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཚོས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་སྟེ་འགག་པའམ་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་

@236B མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐའ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གང་དུ་བཟུང་ན་ལོག་པའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱད་པ་ཆད་པར་འཇིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས། གང་དུ་

བཟུང་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡང་དུ་ལྟུང་བའི་རྟག་ཆད་དང་། རྟག་ཆད་ཙམ་གྱི་ཁྲད་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །གཞི་གང་ལ་མཐར་འཛིན་དུ་ལྟུང་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི། འདིར་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་མཐའ་

བྲལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དོ། །འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་མེད་དང་གཅིག་མི་གཅིག་གི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས། དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་མཐའ་སྤངས་པའི་དབུས་བདེན་ནམ་སྟམ་པའི་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་

ལ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐོག་མ་སྟེ་དང་པོ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི། སྲིད་

པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ནི་དེས་པར་བསྟན་དོ། །དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འཐོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བརྗོད་ལ། དོར་བ་

@237A ཞེས། །དེ་མེད་པ་ནི་ཕར་ལ་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་འགའ་དང་དུས་འགར་ཡང་དོར་དུ་མེད་པ་སྟེ་དོར་དུ་མི་རུང་བ་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་དོར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟད་ཅིང་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་

གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ལ། སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། སྐྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གདོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤེས་སུ་

གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་དོན་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བདེན་མེད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སྟ་མར་ནི་ཕྱི་

ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་

བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་རློས་སོ། །དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྱུབ་པ་འགོག་རྒྱས་པ་མི་འཐལ་བ་འདི་ཤེས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྤོག

@237B པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་དང་།

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པ་དྲུག་དང་། རེག་པ་དེ་

དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཕུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རྟོག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་

པོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཚོས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཅི་ཡིན་ཞེན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རྟོང་བ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་

@238A ཞེས། །ལྷོག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྟོས་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཕྱིའི་མཚན་མ་སྟོ་སེར་སོགས་དང་། ནང་གི་མཚན་མ་བདེ་

སྡུག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྣུ་རིས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་གཞན་པའོ། གཟུགས་སྣུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕུང་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྣུལ་གདུག་པས་གཞན་ལ་བརྡུང་ནས་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཚོར་བར་འཛིན་པའོ། །སྐྱེ་

མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞེང་། སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་འཚོར་བའི་ཕུང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དགོངས་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་འདུ་འཛོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་པའི་སེམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གདུང་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་བསིལ་བ་ཐོབ་པའོ། །བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྭན་འཇུགས་ནུས་པའོ། །བརྩེ་ན་འབྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་

@238B ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅེག་ཏུ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཆོས་

འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྟེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་

དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་གང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེམ་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག །ཡང་དག་མཐྱོན་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འབྲུག

པ་ཁོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཁོ་བ་སྣང་བས་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་ས་ཐར་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་

སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། སྟིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་

@239A ཞེས། །ལ་མི་སྟོན་ཞེང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ནི། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་ནང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བཞིག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ནང་ལ་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་

ནི། སྐྱལ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །འགྲེལ་པའི་དཔེ་མང་པོ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པའོ། །སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་

སྟུག་པ་སྐྱལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྟུག་པ་སྐྱལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པའོ། །མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞིའི་རྣམ་པར་

ཐར་པ་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་ཐར་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་བཟུང་པོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་

ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཏེ་མ་

@239B ལུས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ང་ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དས་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ན་སྟུག

བསྟལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་སྟེ།

གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྒྲོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། སྒྲོབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆད་པ་སྟེ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉི་

བར་སྣང་པ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱོན་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་

ཆེན་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། །གཞན་དག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དྲུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་

པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཁྲུལ་བ་སོགས་མི་མངའ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བླགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་བ་སྟེ། ཐུབ་པར་མི་རྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་དྲུག་ཚན་

@240A ཞེས། །གསུམ་སྟེ། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་བསྟེལ་བ་དང་མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཀང་སྟེལས་མི་མངའ་བ་དྲུག་ནི་དང་པོའོ།

འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་

བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ངེས་ཚིག་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་གཞན་ལ་མེད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་པའོ། །

འདི་དག་གི་ཨཱདཱ་ན་ནི་འགྲེལ་པར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་མཚོན་བྱེད་

ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏུ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་

@240B མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས། དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་བ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ཐན་ཆད་དུ་མི་གནས་ཤིང་། བྱང་ཟིན་འདས་པ་ནི་བྱང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དང་

འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དེ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་དང་ད་ལྟར་བ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་འོག་གང་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་

ལ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པས་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་

ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཟཁད་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་ནི་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐེར་ཟུགཏུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་

རིགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྟོང་

བདེན་མེད་དུ་སྣང་པ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞི་མིག་སོགས་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གཞི་གཞན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། གཞན་གྱིས་སྟུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་མི་

ལྟོས་པར་རང་གིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པར་

@241A ཞེས། །འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་

པོའི་སྒྲས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ནས་སྨྲིར་བརྗོད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉམས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མདོར་བཤད་དོ། །སོ་སོར་མ་

ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་མྱང་འདས་ཉམས་ལ་བརྗོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་

བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་

སྣང་དོ། །སངས་རྒྱས་ཉམས་ནི་བྱང་བཅམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །འདིར་ནག་ཚོའི་འགྲུལ་ལས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད།

ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་བསྟན་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྐད་དོད་ནི་མཚོག་དང་གཞན་དང་ཕ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྟར་ན་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་

@241B ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འདིར་འཁོར་བ་ཟད་པའི་མྱང་འདས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་

བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་རྙེས་པ་ནི། འདིར་དབྱེ་

སྟོ་འབྲིང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །འཕགས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོའི་གཞིས་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་པར་

གྲུབ་བོ་སྨོམ་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་དབྱེ་བ་དང་སྟོང་ཚུལ་དེ་དག་འདིར་བཤད་པ་དེ་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་

པ་སྟེ་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་རྗེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་སྟར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་

@242A ཞེས། །ལས་བྱང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲུབ་དུ་རང་རྟོག་པའི་འབྲས་སུ་བཞིན་

དུ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནི། ཐ་སྙད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པར་འགྱོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་གོ །འགོག་པའི་ངོ་

བོར་སོན་ཀྱང་འགྱོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་བ་དེ་རྣག་ཏུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་གྲོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྱོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཡི་སྐྱིང་རྗེའང་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྒོར་བ་ནི་འཁོར་བར་གྲོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ནི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྲོགས་སོ། །ས་བྱུག་པ་བ་འདིས་ས་བྱུག་པ་དེའི་གོང་དུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་བདེར་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་

སངས་རྒྱས་འབྱིང་པོ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའང་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་

གཤེག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ནས། སྟོན་ལན་མང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྟུང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་

@242B ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་ས་ངངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ གསེག་པས་བསྡོད་དགོས་ཀྱི། གསེག་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་རེ་བའི་

ལམ་གསེག་པ་གཅིག་ཆག་པ་ལྷ་བུས་མི་ཆོམ་པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག

པའི་བཤད་པའོ།། ༄ །།གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི། ས་དྲུག་པར་ཐོབ་

པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་འདི་སྙོམ་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འཕགས་

པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་

ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་

@243A ཞེས། །མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ས་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་སྟེ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དག་ཚུལ་ནི་སྔར་ས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞིར་བཞག་གོ ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇོག་པའི་ཐབས་

ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ས་ལས། དྲུག་ཚན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཆུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡི་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་

ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་རྣམས་འབྲས་

བྱ་ཚད་མེད་པར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཆུང་ངུས་དགེ་རྩ་ཆེ་བ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་

@243B རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཞུགཉིས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ།། ༥ །།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་སྨོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྨོང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། དབང་བཞུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྲག་གྱི་དགེ་བ་ལས་

ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་གང་དུ་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་གོ །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྲག་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ལུགས་ནི།

ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་གླུ་བོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་

ནས། ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བས། ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྙིད་དུ་ཚད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་

སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་བའི་ཚུ་

བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྟུབ་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་གཅེན་པ་དེ་ནི།

@244A ཞེས། །སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲལ་པ་འབྱམ་དུ་ཡང་། དེ་སྙེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔེའོ། །རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་

ནས་འགྲོ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་དཔེའོ། །ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་སྣོན་ལམ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ན། སྣོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྣོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་བྱང་ས་ཕྱག་བཏུ་བཏང་པ་དེ་

དག །ས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ་སྣོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ས་འདིར་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་གཞག་སྟེ། དགུ་པར་རྒྱལ་ཚབ་འཐོབ་ལ། བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་རོ། །ས་མི་གཡོ་བར་

འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྣོང་བར་ཡང་མཛད་དེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་

ཀྱི་སྣོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བར་སྣང་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་

སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

@244B དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་བྱོས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོང་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་

པ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞིག་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡོན་སྟུ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་

གནས་པ་ཉིད་དོ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམས་

པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་སྟུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་ཀྱི་ཟེན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཚེ་ཡོངས་སུ་རྫོ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྲུར་ཐོབ་ནས། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་

@245A ཞེས། །བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྟུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྗེས་ཐུ་རྟོག་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་གསུངས་པས།

དེ་ཙོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཆོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཐས་པའི་བབ་ཅོལ་དུ་སྣང་བའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྣ་བརྒྱད་པ་འདིར་རྒྱུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སློང་བ་

དེའི་ཕྱིར་ས་འདིར། ཚགས་པ་མེད་པའི་བློ་སྟེ་ཡི་ཤེས་ནི་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། སྐུན་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་

པ་སྟར་བྱང་བ་འཚོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་སྟེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྷ་

མར་གྱུར་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འདིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་བ་འདིས་

བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལས། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ན་ལས་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལས་སེམས་

@245B འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སྨྱངས་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་

འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགག་པས། ཇི་ལྟར་ན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི་འགག་ཅིང་མེད་ཀྱང་། ས་འདི་ཐོབ་པ་ན་

ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་འདིས་དཔལ་འཕྲིང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོང་ནས། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་རང་གི་བདག

ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། འདིའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །དབང་བཅུ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཅིའི་ཚད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་

སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བཏབ་པའོད་པ་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྨིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དུས་ཇི་སྙ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་

བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་

@246A ྈ།། །།མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྨིན་ལམ་ལ་དབང་པ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་

རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟངས་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེར་

བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ།། ༥ །།གསུམ་པ་ནི། ས་དགུ་བ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་པར་

འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ་ནི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སེའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་

སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་འཕེང་ལྡུར་ཐུག་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་

@246B ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྣོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སྣོད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞན་པའི་སྣོད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྣོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེར་བསྟན་

པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའང་འཐོབ་སྟེ། ཚོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤྲོབས་པ་སོ་སོ་

ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲས་པར་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། བཞི་

@247A ཞེས། །པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་རང་འབྱེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚོས་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། སྐྱའི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤྲོབས་པ་མི་

ཟད་པ་རིག་པ་ལ་ཉཊད་དོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་ཉཊད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པ་དགུ་པའི་ཉཊད་པའོ།། ༥ །།བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་

ཀུན་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་འཐོབ་བོ། །འཐོབ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཐ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་

མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོར་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།

རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་ཚད་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་སྐྱེད་ཀྱི་པདྨའི་འཕོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམ་པར་གནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་དོ། །དེ་དེ་

ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས། འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་

@247B འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྔག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་དག་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་

པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་འཇིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་

དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྤྲིལ་བའི་སྣད་དུ་ཆུ་ཚར་འབབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཏུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་

སྤྲིལ་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་འདི་ལས་ཀྱང་

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མངོན་པར་འབབ་པ་སྟེ་འབེབས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་

པའི་བཤད་པའོ།། ༥ །།གསུམ་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་

དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ས་དང་པོ་བ་འདིས་ནི། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་སྟེ་བརླབས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་

@248A ཞེས། །རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །དེའི་དོན་ནི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་

ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་འཇུག་པའོ། །བློ་ལྡན་ཏེ་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སློམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྡང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྐང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་གྲངས་དང་རྟེས་སུ་འབྱེལ་བ་སྟེ་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་

འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་ཏེ་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་སྲས་པོ་འདིས་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་

པའང་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་

བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྟེས་སུ་འབྱེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པས་མཛོས་ཤིང་འབྱོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ལྡན་ས་རབ་ཀུ་དག་འབར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་

བཟུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་

པ་ནས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ས་གསུམ་པ། བཞི་པ་ལྟ་པ་དྲུག་པ་བདུན་

@248B པ་སྟེ་ས་ལྟ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་པོ་ཡིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་ཕྱག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་ཕྱག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་

རྗོགས་པར་བསྒྲུབ་བ་སྟེ་བྱ་བ་འབྱམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྣར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཉུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྲུབ་བ་མཐའ་དག་སྟེ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བྱངས་ཀྱི་གནས་

ཀྱིས་བགྱང་བར་མི་རུས་པས། རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་བཞག་པ། མི་གཡོ་བའི་ས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྟོམས་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་

གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་རྟུལ་གྱི་གྲང་བ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་དག་ནི་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། །

ཡོན་ཏན་སྔར་བསྟན་པའི་སྡེ་བཅུ་གཉིས་དག་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྡོམས་པ་ཕྲག་བཅུ་སྟེ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བཅུ་

པ་འདིར་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྔར་ཟཱཊ་པའི་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་བར་འགྱུར་ཞིང་། དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྡོམས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་རྟུལ་གྱི་གྲངས་དག

@249A ཞེས། །ཇི་སྐད་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་གི་སྐྱས་ནི་ས་བཅུ་པ་ཅོམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞིག་སྡོན་ལ་འདི་བརྩོད་ཅེས་འོག་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་

པའི་གོ་རིམ་བརྩོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྤྱལ་པ་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་རྒྱུ་བ་མེད་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བྱངས་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་།

བྱང་སེམས་གཞལ་བྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་རྣམས་དང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་པར་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལས་གཞན་འབྱོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ལྔ་དང་ལྔ་མིན་དང་མི་ལ་སོགས་

པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཀུང་གི་སྒྲ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་བསྟུ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་གང་སྟུད་ན་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཟང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྡུད་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་

ས་བཅུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་སྤྱི། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུབ་པ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་

@249B ཞཱཌ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྨི་བའི་སྣང་བས་ན་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་རྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་

པའི་སྒོན་པ་སྤྱོང་བར་མཛད་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བརྟེས་པས། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བརྟེས་ཏུས་པར་མཁྱེན་ནས། སྤྱར་ཡང་སྤྱོགས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ས་བཅུ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པ་ལ་

འབད་པ་མཛད་པའམ་བརྩམས་པར་བྱུང་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པར་བྱུང་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཞེ་བ་བློ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་ནི་སྤྲེ་གནས་དེ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས་པར་བྱུར་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། དབུ་པ་ཉིར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཚིག་ཤད་དང་པོའི་འགྲུབ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་འོང་དགོས་ལ། ཚིག་ཤད་གཉིས་པ་ལ་ནག་ཚོའི་འགྲུབ་ལས། སྒར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་བསྒྲེད་པའི་སྟོན་ཀྱིས་དེར་འབད་བ་མཛད་གྱུར་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འོག

མིན་ཁོ་ནར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྟར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་པ་དགོས་པར་སྟོན་ལ། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཟིན་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདོད་པ་ཁམས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་

@250A ཞེས། །ལུགས་སོ། །འོག་མིན་དུ་དང་པོར་འཚང་རྒྱ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཀྱི་

མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྡུག་དེ་དག་ཀུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེར་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་

པ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུ་གཏོགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་རོ་

གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རོ་མཉམ་དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛོད་པར་གྱུར་པས་ན། མཁྱེན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་

བརྟེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དག་ལ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཡང་བློས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག

ན། གང་གི་ཚོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་

@250B དེ་འཇུག་པ་ན། བློ་དེ་ཡུལ་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མི་འཇུག་གོ །ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བློས་ངེས་པར་རིགས་

པའང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་

འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་པ་ཡོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཞན་དག་ལ་སུ་ཞེག

གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེན་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཇོམ་

པ་ན། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྗོད་དེ། །ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྣོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྣོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་

དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞེང་སྟེ་ཡིན་པ་@251A ཞེས། །བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟེན་པ་སྟེ་འཇིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྟར་

གྱི་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཁག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ཚེ་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཇིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག

གི །དངོས་སུ་འབག་ཞིག་འབག་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཀགས་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མིན་པར་བཀགས་པ་ཙམ་ལས་རིག་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀགས་པ་བར་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །དངོས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་བལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལས་རིག་པ་མིན་པར་སྟོ་

སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྟླ་བ་ཡོས་བློ་ལ་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞེས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨོ་

བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་མི་འཇུག་པ་ལ་

@251B སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་བློ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛིག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ལུགས་

འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྣང་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཚོག་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས།

པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ནས་མི་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་བས། མདོར་བསྡུས་པ་ཞེག

བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་བློ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་འོང་ངོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་

མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འཛིལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་

ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་

@252A ཀཽ། །གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ཟླ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་

དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྣང་

ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བའི་གཉིས་སྣང་མིན་ཏེ། འདི་མ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་གཞག་ལས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །ཁས་ལ་དང་འཕྲོ་དང་

དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་སྐུན་

པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། །འོད་གསལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ནི་འོད་ཟེར་ཀྱི་དྲྭ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་འཇོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་བཞག

@252B ལས་ལངས་པའི་རྟེས་ཞེས་དུས་སྐྱཱིའི་རྟེས་མིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའམ་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེས་ཐོབ་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་

ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡུ་བ་མཁྱེན་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་མིན་ནོ། །དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་

གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་སྣང་གི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་

ཡི་ཤེས་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་དགོས་པར་ཡི་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཁྱེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་

@253A ཞེས། །དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་

རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་

བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྟར་རང་རིག་འཐད་

མི་འཐད་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་

ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེན། རྩོད་པ་འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་

@253B མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འོག་ཉིད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པའི་ལན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བ་འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་

བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཟིན་པ་སྟེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་མངའ་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས། སྐུ་དེ་ལས་སྒྲ་གང་ཞེག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་བྱེད་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྟེད་པའི་

སྐུ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞེག །ལོངས་སྐུ་དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྣུལ་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྣུལ་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་རྣ་དང་ཤིང་དང་རྩི་གཡ་དང་བྱག་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པ་ལས་སྒྲ་གང་ཞེག་ཆོས་

ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དུས་དང་ལྡན་ཀུན་སློང་གི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཆོས་སྟོན་པའི་

བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་སྙམ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དགོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཇ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པ་དང་ལྡན་པས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བས་ཇ་

@254A ཞེས། །མཁན་དེའི་འཁོར་ལོ་བསྒོར་བའི་འབད་རྩོལ་དུ་ལྟ་སྨོས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་། འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞིང་ཇ་བྱམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དུ་ལྟ་སྨོས་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་

བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར། སངས་རྒྱས་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་

དགེ་བ་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཏབ་པའི་མཐུས་འཕངས་པ་སྟེ་ཤུགས་ལས་ཡིན་པས། ཆེས་ཤིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟ་

བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་འདྲ་བར་

བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །འདིར་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

མདོ་དྲངས་པ་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ངོ་ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་

པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞད་པ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བྱད་ཤིང་སྣམ་པོ་དང་འདྲ་བ་མ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་མི་

དང་འདྲ་བས་བསྟེགས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

@254B སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་ཞུགས་པས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞི་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྗེ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། སངས་

རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རྟོས་མ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་

སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ནའང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དེའི་ཚེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇམ་དཔལ་སྒྲེ་བ་མེད་

ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་

བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འགགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་

མཛད་པ་སྟེ་བརྒྱེས་བར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཁག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་འོའི་མདོ་དྲངས་པ་སྣང་དོ། །སེམས་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་

@255A ཞེས། །བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན། །ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་རང་

འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཞི་བའི་དོན་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞག་ནས། ཞི་བ་དེ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཅོད་པའི་མཐར། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་

དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡི་ཤེས་མེད་པའི་ཁྱད་སྟུ་འདྲེན་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཆེན་

པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་གང་གིས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྐུ་འདི་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ཞི་བའི་སྐུའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་ནུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔག་བསམ་

གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐུ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་

གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་བའི་སྣང་དུ། རྟག་ཏུ་ཡུན་རིང་བོར་གནས་པ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ན་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེམས་ཆུལ་འདིས། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ། །ལོངས་སྐུ་འདི་ནི་

བྱང་སེམས་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རང་གི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་

@255B མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཟུ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དག་གིས་འབར། །འགྲོ་བ་

རང་གི་མོས་པ་ཡིས། །དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སྐུ་འཛིན་གང་། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འཁྲུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐྱེ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྗེགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་

པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐུ་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྟུར་བ་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ་ཉཱ་དུ་པའོ། །དང་པོ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འམ་

སྐར་ཉཱ་དུ་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་མཐུ་ལས་བྱང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། སྐར་ཉཱ་དུ་པའི་ལོངས་སྤྱ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྤྱལ་པའི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྐུ་གང་དག །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱས་བྱང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་

པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དལ་ལྟ་འགགས་ཟིན་པ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་མ་ལུས་

པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བ་སྟེ་ཕན་ཚུན་མ་དྲིས་པར། སྔར་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་པས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག །མི་ལོང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

@256A ཞེས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་གང་ལ་བསྟེན་བཀུར་གང་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟློ(R+YA)་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆུ་ཞེང་ཀུན་ནས་རྒྱུམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཇོས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བལྟམས་པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་འདུས་

པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་གང་བྱས་པས་དགེ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུགས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་

པ་དང་ལྡན་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་ཇི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་དེར་བདག་ཉིད་བམ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྡུག་སྔྲེས་པ་བློ་དང་ལྡན་པ་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་དུ་གྱུར་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བསླབ་

པའི་གཞི་མ་རྩོགས་པ་དང་རྩོགས་པའི་བསླབ་པ་ཁས་ becomes ཀེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་གང་དུས་ཇི་

ཙམ་ཞིག་ཏུ་དང་། ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྨྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལས་བརྩམས་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་

@256B དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོན་སྤྲོད་པའི་ཚེའི་སྐྱབས་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་དག་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གོང་དུ་སྨྲིན་པ་ལ་བཞད་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་

སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི །འོན་ཀྱང་སྤྱོན་གྱི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་སྐུ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་འང་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་དག་སྤར་འདས་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་དང་། སངས་

རྒྱས་གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས། སྣུག་བསྔལ་གྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་གཟིར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཟུང་བ་ནས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན། བདག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བ་སྤུ་ཡི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པར་ཤུས་ཏེ། མིག་འཕྱུལ་མཁན་ཐ་མལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟབས་

དང་རྩས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ལ་སྡོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྡོམ་པར་ནུས་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བདེན་བརྫུན་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་བསྒལ་པ་དུ་

མར་གོམས་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་འཕྲུལ་དེ་རྣམས་མཛད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་སྙེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྤུ་ཞེག་པ་དང་། རྩོགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་འདིའི་སྐོར་ནས་ལྷག་པར་མོས་

@257A ཞེས། །བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟུའི་ཁུང་བུར་སྡོམ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱལ་འཚགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་

མ་ལུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། པ་སྟུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སྡོམ་པར་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་རྣས་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཡང་བཞེད་པ་

ལ་མངའ་འམ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཕྱན་སྲམ་ཆོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ནི། བཞེད་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའ་ཡི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག

གི་ཡུལ་གྱི་ཁྲོན་ལ་སྟོན་པར་ནུས་ལ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་མ་ལུས་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྲོན། རྟུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྲབ་པ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། རྟུལ་གཅིག་པོ་དེ་རགས་པ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱ་བ་སྟེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྤིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ། སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་ནི། འཛམ་བུགླིང་མ་ལུས་པ་ན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་ལ་

མེད་དོ། །སྟ་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་རྣུས་པའི་ཚུལ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

@257B ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྨིན་པ་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་

མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་

རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་

སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ། སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་

པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་ཡང་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

བའི་ལམ་མཐྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་ཤཱཀ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཐྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་

ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ལས་སྐྱང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་བརྒྱོག་པ་ནི་གནས་མེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་ལས་

@258A ཞེས། །དབང་གིས་སྤྲིད་པ་བརྒྱད་པ་འགྲུབ་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཐྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐྱེན་

པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །འདོད་པ་སྟེ་དགེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་ལས་མི་དགེ་བ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱོག་པ་སྟེ་ལས་འདྲེས་མ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་རྣམས་དང་། ལམ་དེའི་རྣམ་སྨིན་

ཞེན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལའང་། མཁྱེན་པ་ནུས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འདོད་

ཆགས་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ནི། ཞེན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དམན་བ་དང་། འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་

པར་དུ་འཕགས་པའི་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་བཞད་པའི་མོས་པའི་ས་བོན་གཡོག་པ་སྟེ་བསྒྲིབས་པའི་མོས་པ་ལའང་། མཁྱེན་པ་དུས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་འཇུག་པས་མོས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་

ཁྱབ་པ་ནི། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མིག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣ་བ་ནས་

ཡིད་ཀྱི་བར་དུག་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུག་དང་། མིག

@258B གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུགཏ་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདུག་པ་ནི། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །ཡང་དག་མིན་པ་ལྷག་པར་སྤྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པ་དེ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོའོ། །སོགས་

ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཆོས་རྣོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ། དབང་པོ་འབྱིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། དབང་པོ་རྨུལ་བ་ཉིད་ཆུང་ངའི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མིན་པར་བཞག་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་

ཀྱི་ཡན་ཆུན་འབྲས་བུ་ཆུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་རྒྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་

ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་འགལ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། འཁའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་དང་མི་དང་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་དང་འོག་པར་ངེས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་

པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་ཏ། དེ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་ཁྱད་པར་གྱིས་

@259A ཞེས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། གང་ཞི་གནས་གང་དག་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྐྱེམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་

སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཀུན་བྱང་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཞད་དོ། །ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་པ་སྟེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་པར་གནས་

པ་ན། འདས་པའི་དུས་སུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཉན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ། གཞི་སྟེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་བྱན་པ་དང་། རང་དང་གཉན་རྣམས་ཁ་དོག་འདི་འབྱ་བར་གྱུར་ཞེས་བྱན་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་

བྱན་པ་དང་། འདི་འབྱ་ཞི་གནས་འདི་འབྱ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱན་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་བྱན་པ་སྟེ་བྱན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་བློ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོན་ཀྱི་གནས་རྣེས་སུ་བྱན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཀྲ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་དུས་དེར་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག

པས་མ་ཚགས་པ་སྟེ་མ་ཐོགས་པར་འཇུག་པ་ཡིས། ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། བག་ཚགས་དང་

@259B བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་སྟེ་བཅོམ་པའི་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བློ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས་

པ་མེད་པ་ནི། མཐའ་ཡས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །སྡུར་དུ་ཞེས་པ་ནི་བཀা་ཆགས་ལྷག་མ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཚེག་མ་གཅིག་གིས་སྤྱངས་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བཀা་ཆགས་ནི། འབྲེལ་པ་ལས།

གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོ་བར་བྱེད་ལ། རྣས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཀা་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། བཀা་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དགা་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་

དག་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བཀা་ཆགས་དེ་སྟོང་མི་རུས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བཀা་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ལུགས་

འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་

པ་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་

@260A ཞེས། །རང་དབྱང་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་མི་གཅིག་གོ །བག་ཆགས་འདི་ཤེས་དྲུག་པ་ནི་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་

ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཤེན་དྲུག་པ་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ཐོག་མར་སྤྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རྟད་བས་སྣང་བས་མཁྱེན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་

ཤར་བར་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་རྩུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་

དུས་ད་ལྟ་བ་འདིའི་དུས་སུ། དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་

དུས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ས་བོན་གྱིས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ས་བོན་གྱིས་སྐུ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྒལ་པ་བྱངས་མེད་པར་སྐྱ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། འཕྲིན་

@260B ལས་གཞན་མི་འདའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྣོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྨོས། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་རྣུས་པ་ལྟ་

སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྐོར་ནས་ཉན་དགོས། ཐ་མལ་གཞི་ཡ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ན། ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྟོག་པར་མི་

འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་འདིར་འཕུར་འཕུར་བས་ནམ་ཞིག་ན་རང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྨོན་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་པར་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྣོགས་པས་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣོགས་པར་བརྗོད་མི་རྣུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་

རྒྱས་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པའང་མེད་པ་འོན་ཀྱང་། བདག་གིས་དོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཚམ་

ཆོོམ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངར་ཙམ་ཞིག་སྣང་ས་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀུན་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངག་ཙམ་ཞེ་བ་གཉིས་

@261A ཞེས། །བསྟན་པའི་ཐབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐབ་

པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི། དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྨྲ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཤན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་

ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་ཞེང་། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ། བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྣང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་

མངའ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ནི། བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡབ་ཡུམ་དང་སྲས་དང་འགྲེལ་བར་སྟོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་པ་ཞི་བ་མྱང་འདས་

ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འང་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྨིན་པ་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་སྟེ་སྲིད་པའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་གྲགས་

པ་དང་ཕན་ལན་བཞིད་པ་སོགས་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཀྲི་བ་སྟེ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་བག་སྨིན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྲུར་ལ། སྤྱི་ཚོགས་སྨིན་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

@261B བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡཽད་ནས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཡཽད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག

སེལ་བ་ནི། ལྷུར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅོ་ཐོར་བྱུར་པ་མེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེན་པའང་མིན་ཞིང་སྟེ་མིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མི་

འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཐུབ་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྒྲུབ་ཅེ་

ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྲོད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་མེད། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། །སེམས་ཅན་

རྣམས་ནི་གཞུག་པོར་རོ། །ཞེས་འཕྲག་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མི་རྟག་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྙ་ངན་ལས་འདས་པར་

བགྲོད་དང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་ཉཊ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་སྐུང་འདས་ཙམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུའམ་ཐེག་པ་འགའ་ཞིག་ཉཊ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་དང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་

@262A ྈ། །པར་བསྟན་པ་འདི། ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཉཊ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཐོབ་ནས་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་

ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་སྙ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཟཊ་པ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་སེམས་ལས་

སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྐལ་བ་དང་ཉེན་མོངས་པ་དང་ལྡན་དང་ཚེའི་སྐྱེགས་མ་ལུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། དེ་དག་གིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཉིར་བྱེད་པ་

འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཏ་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་

ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་པར་

བསྟྱབ་དགོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གེགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་མྱང་འདས་ལ་ངེས་པར་དགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། པད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེད་དཔོན་མཁས་པས་རྒྱ་མཚོ་ན་གནས་པའི་རིན་

@262B པོ་ཆེའི་གྲྭིང་དུ་ཆས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས། ཡུན་རིང་པོར་བསྒོད་བའི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲྭིང་དུ་མ་སྒྲིགས་པའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྱལ་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུ་

རོལ་ཏུ་ཐེག་ཆེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་དུ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཆོད་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབེན་

པའི་ཐྲོ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལ་འོགས་སུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། གདོན་མི་ཟ་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟྲུབ་པ་འདི་མདོ་ཀུན་

ལས་བཏུས་པ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ལ་གཉིས། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚའོད་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ན། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་རྣམས་བདོག་པར་བྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རབ་དམ་

བར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་སྟོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་རྣམས་མོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་

@263A ཞེས། །གཞན་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཟཱཊ་དོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ཟཱཊ་བྱེད་པས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་

མི་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས་སྨྲས་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གཤེགས་པའི་ཚད་

དེ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྐྱེན་དེར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། སྤྲུལ་སངས་མ་རྒྱས་པ་དང་འཚང་རྒྱ་རྒྱུའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་

སྔོན་དུ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་སྣར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སྤྱལ་སྐྱའི་འཚང་རྒྱ་

ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཞིང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །འབྱུང་

འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བཤད་ན། རྫ་བ་ལས་གསང་བར་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་མ་འོངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་

@263B གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་པ་ལྟེ་སངས་རྒྱས་སྙམ་རྒྱང་པའི་བར་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་མ་མ་ལ་གཏད་པ་ལས་སྟར་བཞད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་བྱེད་པས། དེ་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཞི་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་གཅིག་མངའ་སྟེ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙམ་མཐའ་མེད་པར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཁ་ཟས་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

པས་ཟོས་པས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་པོ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་སྟེ་བདག་གི་བར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་དུག་ཟས་ཉིན་པའི་བྱ་གཅིག་བུ་ལ་མ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡིད་སྐྱེ་བ་

མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡཏགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚེ་ཅན་ལས་འབྲས་ལ་

ཡིད་ཆེས་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེས་པར་འཛེབ་ཅིང་། ཡུལ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་

@264A ཞེས། །ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི། སྟོག་ཏེ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ

བོ་དེ་རྣམས་ཐུགས་བསྙེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་དོང་བ་སྟེ་སོང་བས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཞེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་གཞོལ་བ་ལས་བརྒྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་མངའ་

བར་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་ལུགས་འདི་དག་སློང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བགས་ཀྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བཏུས་

ནས། ངས་དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞེག་བརྩལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟད་པ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། བྱ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་

@264B ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་བྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པས། རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དོན་སྣ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྱུབ་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྱུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནི་ཚད་མར་སྟོང་དཔོན་

འདི་བཞེད་པས། དེ་ལ་ཟླར་ཟ་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་ཡང་སྟོང་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པའི་སྟེང་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་

ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གླུབ་མཐའ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཨཱཊ་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི། དང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་ཨཱཊ་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་

སྙད་ལས་འདས་པ་གཞན་ལུགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན། བརྗོད་སྟེ་བྱ་དགོས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་

@265A ཞེས། །འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་

མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་མེད་པར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཉོགས་པའི་བློའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ངམ་

གནག་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། སེམས་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་མོད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབྱས་པའི་ཀུ་སྤུ་དག་ཁ་

ཕྱེ་བའི་ཆུས་ཀུ་སྤུ་དག་འབྱེད་བྱེད་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ལྡ་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམས་སྐོང་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྡ་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་

པ་པོ་བྱོན་ཟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྨྲང་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་

@265B དང་ཕྱོགས་བླང་གི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་ནས་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀལ་མོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཅག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ། །ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་

འདི་སུ་ཞེག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །སྟོན་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་

འགྱུར་བ་སྣང་ངོ། །འདིར་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། སུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམན་པར་གྱུར་པ་འདི་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང་། རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་

ལས་ལེགས་པར་སྣང་ངོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་སྟེ་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག

སྣང་ཤིང་། བྱུང་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྤྱོད་ནུས་པར་མཐོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒོ་དཔོན་དེ་དག་ལ་གསུང་རབ་མང་དུ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ་པ་མངའ་

བ་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ནི་གཞན་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བས་རང་གི་བློས་སྤྱད་བ་འདི་དག་མཐོང་

@266A ཞེས། །བ་སྟེ་བཤས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བརྟོག་པ་སྟེ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར། སྒོ་བ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པ་རྣམས་

ལ་དགའ་བའི་བློ་དོར་བར་བྱ་བ་སྟེ། ལུགས་གཞན་རང་གི་བློས་སྤྱད་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བསྒམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་

འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། བསྟན་པ་སྟེ་ཉཱ་ཏ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་

ཀྱིས་སྟོབ་ཞིང་གནག་པར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ། སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའམ། རྩོམ་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་སྟེ་བྱི་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞེག་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་མཐུས། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཟད་མོའི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས། སྡུང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་བྱ་བར་བགྱིད་པར་ཤོག་ཅེག །ཞག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། ཀུ་སྒྲུབ་ལུགས་མཛོས་ཕྱོགས་སུ་བཀག་པ་བརྟོད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གང་། ཞེས་འབྱུང་བོ། །བཞི་

པ་མཚུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྨོན་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པཉ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཀླུའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་ས་མཚན་སྐུ་འབྲུངས་པའི་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་

@266B ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱེས་པར་གྲགས་པ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ལ་ཐུགས་རང་ཀུ་གཞོལ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྱོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་

བ། རི་མོར་བྱེས་པའི་པ་དྲུས་མ་ལ་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྒྱོག་པར་མཛད་པས་སྤྲུར་བ་རྗོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔུང་སྟེ་དབུས། རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག

ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་ཐིག་ལེ་བུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཚབ་ཀེ་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀཱ་རྟ་སྟེ་གསེར་

གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །༥ འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་བཀོད་པ་ནི། རྒྱ་བ་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་

བ་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་གི་རྩ་བ་གཉིས་སྦྱར་ནས་ཞུས་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་མཆོག །ཟབ་མོ་དབུ་མ་མཐའ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལམ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་བཞིན། །ཇི་བཞིན་འབྲེལ་མཛད་

འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་དམ་པ་འཕགས་པ་ལྷའི། །དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་མཁས་པའི་ལུགས་མང་ཡང་། །ཡོངས་རྫོགས་འབྲེལ་མཛད་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས། །རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བ་ལྷ་ཡི་ལུགས། །གྲུབ་པའི་དབང་

@267A ཞེས། །ཕྱུག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་སྐོ། གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་གནད་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར། །ཚིག་རྒྱར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིས། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པར་བྱས། །བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ལུགས་འདིར་མོས་རྣམས་ཀྱང་། །ཤེན་ཏུ་ཕྲ་བའི་

རིགས་ལམ་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས། །རང་གིས་མ་རྟོགས་ལུགས་མཆོག་འདིར་སྨོད་པ། །མང་དུ་མཐོང་བའི་དྲི་མ་བསལ་ཕྱིར་དང་། །སྐལ་བཟང་འགའ་ལ་ཟབ་ལམ་གསལ་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལམ་གྱི་མཆོག །འདི་

དང་མི་འབྲལ་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱས། །དེར་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ཀུན་རྟོགས་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པས། །རྒྱ་ཏུ་སྣས་བཅས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་

པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷུ་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ལགས་པ་དཔལ་གྱིས་དྲྭ་སྐད་བཞི་འཆྲལ་ཕུལ་ཏེ་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་།

དོན་རྟོགས་པའི་བློའི་ནུས་པ་མི་དམན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་པའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཚང་བ། ཆོག་དོན་གསལ་ཞིང་སྟོ་དོན་གྱི་མཐའ་གཅོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་

རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་གླིང་དུ་སྟྲུང་བའོ།། །།